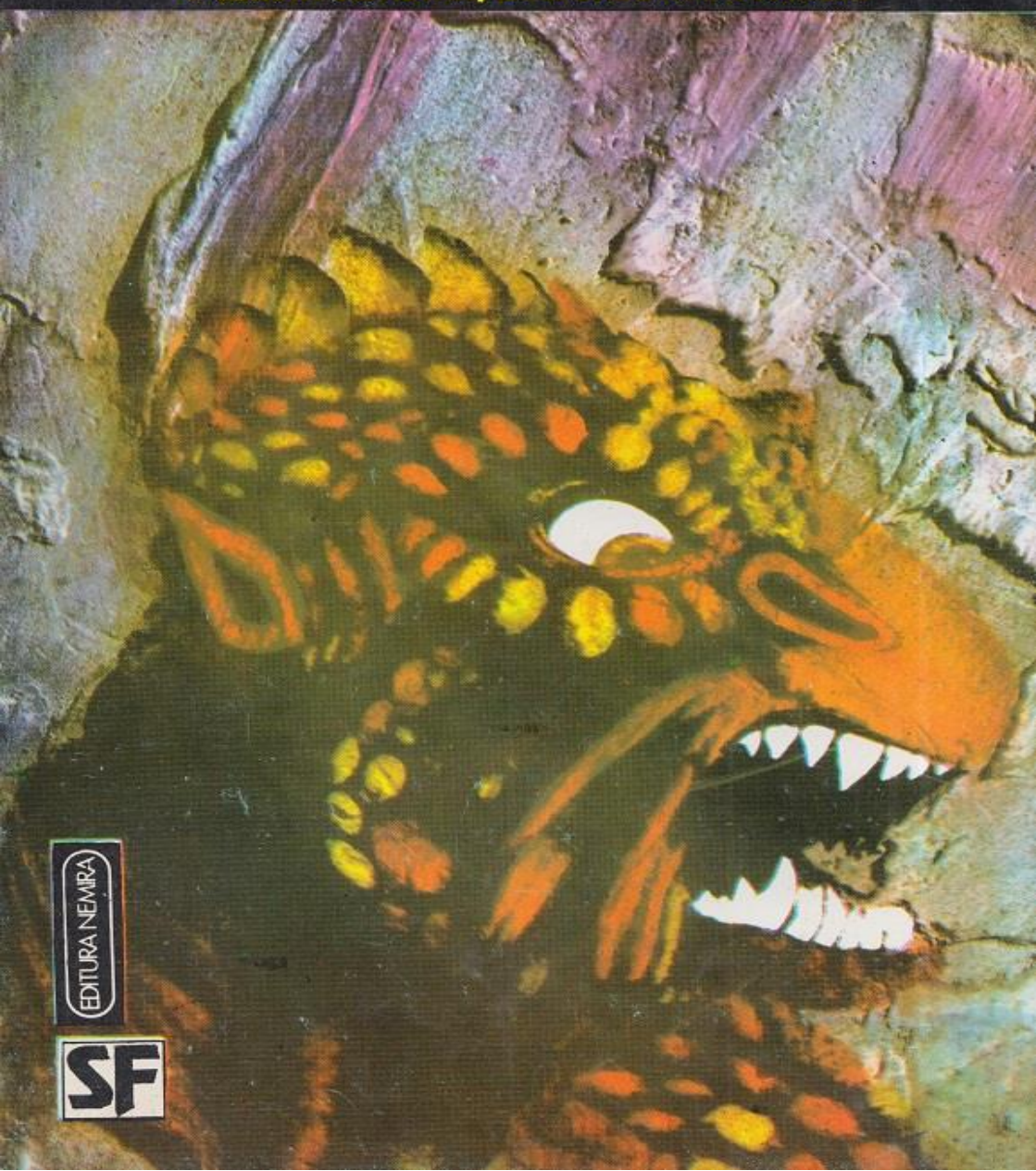


Fredric Brown

PARADOXUL PIERDUT

È LUMEA VOASTRĂ, DAR VĂZUTĂ DE NEBUNI



EDITURA NEMIRA

SF

Fredric Brown
Paradoxul Pierdut

Lucrarea de față a apărut sub titlul original de
Paradox Lost

Data apariției în Statele Unite a nuvelor
cuprinse în această culegere:

- 1943, *Paradox Lost* – Paradoxul pierdut
- 1944, *Nothing Sirius* – Sirius Anormal
- 1950, *The Last Train* – Ultimul tren
- 1950, *Obedience* – Supunere
- 1962, *Puppet Show* – Marionetele
- 1962, *Aelurophoe* – Din lac în puț
- 1963, *It Didn't Happen* – Nu s-a întâmplat nimic
- 1963, *Double Standard* – Dincolo de ecran

Introducere

Lui Fred nu-i plăcea să scrie; în schimb îi plăcea la nebunie să fi scris. Nu se așeza înaintea mașinii de scris până nu epuiza toate stratagemele imaginabile pentru a întârzia momentul acesta: ștergea biroul de praf, improviza nițel la flaut, citea câteva pagini, lua din nou flautul. Atunci când ne aflam într-un loc unde corespondența nu era adusă acasă, se ducea la oficiul poștal, unde își găsea întotdeauna câte un partener la șah ori la alt joc. Iar când se întorcea acasă era prea târziu pentru a începe lucrul. După câteva zile de asemenea manej, începea să-l chinuie conștiința și în cele din urmă se așeza în fața mașinii de scris. Bătea câteodată un rând sau două, alteori câteva pagini. Și, până la urmă, cărțile erau scrise.

Nu era un scriitor prolific. Producția sa medie zilnică era cam de trei pagini. Se întâmpla, atunci când cartea era pornită pe calea cea bună, să atingă chiar și șase-șapte pagini; dar acestea erau excepții.

Atunci când își țesea intrigile, Fred se plimba prin încăpere ca un leu în cușcă. Cum amândoi ne petreceam cea mai mare parte a timpului acasă, se punea problema de a ști când îi puteam vorbi, fără a rișca să-i întrerup șirul gândurilor – lucru care îl supăra cumplit. După câteva încercări infructuoase, i-am sugerat să-și pună pe cap șapca de pânză roșie atunci când dorea să nu fie deranjat. Astfel am luat obiceiul să mă uit la

scăfârlia sa înainte de a deschide gura.

Atunci când isprăvea o carte ne ofeream o călătorie, a cărei durată depindea de împrejurări.

Se întâmpla uneori ca Fred să fie în pană de inspirație. Plimbările sale încoace și încolo prin casă nu-l ajutau atunci cu nimic. Când lucrul acesta s-a întâmplat cu prilejul uneia dintre primele sale cărți, s-a gândit că un drum de noapte cu autobuzul i-ar fi fost poate de folos. Nu obișnuia să se culce devreme, însă credea că în penumbra autocarului se va putea concentra mai bine. S-a înarmat cu un carnet și cu o lanternă de buzunar. A lipsit de acasă câteva zile. Când a revenit, intriga era stabilită. Pleca de multe ori în acest scop, iar eu simțeam întotdeauna că se apropie momentul când îmi va anunța viitoarea sa drumeție. Nu avea de fiecare dată intriga definitivată atunci când se întorcea, în schimb se întâmpla să vină cu ideea unei noi cărți.

Momentul hotărâtor al carierei lui Fred a fost atunci când a abandonat munca de corector pentru a deveni scriitor, dedicându-și întreg timpul acestui scop. Evenimentul cel mai fericit a fost atribuirea premiului *Edgar Allan Poe*, decernat de către asociația *Mystery Writers of America*, pentru *Fabulous Clipjoint*. Dintre toate cărțile pe care le-a scris după aceea, nu e niciuna față de care să fi simțit ceva asemănător. Aceasta a fost adevărata sa naștere ca romancier. Este foarte firesc să fi preferat anumite cărți în dauna

altora, dar *The Fabulous Clipjoint* a fost primul său prunc, căruia i-a purtat pe vecie o afecțiune cu totul deosebită.

Până când a publicat mai multe cărți, între două volume scria nuvele, astfel încât să dispună mereu de un fond, în timpul când lucra la o carte. Mai târziu nu a mai scris nuvele decât atunci când știa că trebuiau scrise.

Mulți ani la rând a întreținut dorința de a scrie *The Office*. Pentru el era o experiență nouă, deoarece era vorba de un roman „literar”. Știa că romanele sale polițiste și de science-fiction se vindeau, dar nu putea bănuî cum va fi primită o incursiune a sa în domeniul literaturii obișnuite. Încă nu-și putea permite să suporte un eșec comercial. Dar a terminat de scris *The Office*. Iar cartea s-a vândut.

La un moment dat a încercat să scrie scenarii pentru televiziune dar și-a dat seama că nu i se potrivește și a revenit la cărțile sale. A publicat câteva sute de nuvele și douăzeci și opt de romane. Volumul de față este cea de a opta culegere.

Îmi place tot ce a scris Fred, însă cartea mea preferată rămâne *The Screaming Mimi*. Urmează apoi *Here Comes a Candle*, *The Lenient Beast*, *The Far Cry*, *His Name was Death* și *Night of the Jabberwock*.

Nu pot spune că mă simt foarte atrasă de science-fiction, căci romanele ce aparțin acestui gen îmi par întotdeauna puțin prea tehnice. Cu

toate acestea, după părerea mea, cele ale lui Fred sunt foarte accesibile. Cel mai mult mi-au plăcut *The Lights in the Sky are Stars* și *The Mind Thing*; apoi *What Mad Universe*, care a devenit un roman clasic și este una dintre cărțile mele preferate.

După mine asemenea culegeri de nuvele sunt minunate. Cea de față cuprinde ultimele pagini pe care le-a scris. Într-un fel, un rămas bun adresat cititorilor săi care, ca și mine, vor simți aceasta.

Elizabeth BROWN

Paradoxul Pierdut

Musca cea mare și albastră izbutise să se strecoare prin sita de la fereastră și bâzâia acum în cercuri monotone, aproape de tavanul clasei. Profesorul Dolohan bâzâia și el, desfășurând de la catedră cercurile monotone ale logicii. Din cel din urmă rând, Shorty¹ McCabe privea alternativ aceste două spectacole, optând în final pentru muscă, în mod evident mult mai dotată.

— Negativul absolut, spuse profesorul, nu este, la drept vorbind, absolut negativ. Avem aici de a face cu o contradicție, dar pur aparentă: inversarea ordinii factorilor conferă într-adevăr fiecăruia o valoare diferită. Prin urmare...

Shorty McCabe oftă fără zgomot și urmări din ochi zborul insectei, regretând că nu poate zbura și el în cercuri și emite acest bâzâit ce putea încălzi o inimă amorțită. Dacă luăm în considerație raportul greutate/decibeli, randamentul sonor al unei muște îl depășește pe cel al unui avion.

Ținând seama de mărime, musca produce un zgomot mai mare decât un ferăstrău circular. Circularul circulă în cerc? Circa câte circulare circulă-n cerc? Nu. Circulă-n cerc?...

— Am putea concepe un, absolut, ca mod de existență, spuse profesorul Dolohan.

„Da, gândi Shorty McCabe, am putea concepe orice ca indiferent altceva și ne-am alege cu dureri

¹ (engl.) Diminutiv de la *short*, scurt (n. trad.).

de cap”. Oricum, muscoiul albastru devenea din ce în ce mai interesant; cercurile pe care le descria coborau către catedră. Poate va ateriza pe chelia profesorului Dolohan. Bâzâind.

Ei bine, nu. Se așezase undeva, invizibil în spatele biroului impunător. Lipsit de spectacolul liniștitor, Shorty își roti privirile prin clasă, în căutarea unui alt lucru de observat, care să-i dea un subiect de meditație. Doar cefele colegilor săi. Nu vedea decât cefe, fiind așezat în ultimul rând. S-ar fi putut concentra de pildă asupra felului în care era plantat părul pe ceafă, însă subiectul părea lipsit de fascinația necesară.

Oare câți dintre posesorii acestor cefe dormeau? Probabil jumătate. Lui Shorty i-ar fi plăcut să îngroașe rândurile somnoroșilor însă îi era cu neputință, deoarece în ajun se culcase neînchipuit de devreme; de aceea sta aici treaz ca un popândău și nefericit cât se poate.

— Dar, spuse profesorul Dolohan, dacă neglijăm devierea probabilității implicate de afirmația precum că absolutul pozitiv rămâne dedesubtul unei absolutizări pozitive, ajungem la concluzia...

Ura! Musca albastră reapăruse, tocmai ieșise din ascunzătoarea ei provizorie din spatele catedrei. Se înălță bâzâind până la tavan, unde rămase o vreme, cât să-și curețe aripile, apoi se lansă pe o traiectorie descendentă, de data aceasta către fundul clasei.

Dacă nu își schimba direcția, urma să treacă la

trei centimetri de nasul lui Shorty, ceea. Ce se și întâmplă. O urmări cu ochii cruciș, întoarse capul pentru a nu o pierde din priviri. Musca trecu și...

Nu mai era nici urmă de muscă. Când ajunsese într-un punct situat la vreo treizeci de centimetri la stânga lui Shorty McCabe, musca încetase să zboare și încetase să bâzâie, adică încetase deodată să mai fie; nu era moartă; dispăruse pur și simplu.

...Dispărută. Dispărută în plin zbor; la un metru și douăzeci de la podea, musca încetase să existe. Bâzâitul fusese întrerupt la fel de sec. În tăcerea care se lăsase, glasul profesorului căpăta putere, în lipsa concurenței.

— Procedând la o creație pornind de la un postulat contrar faptelor, ajungem la crearea unui ansamblu pseudo-real de axiome care, până la un anumit punct, sunt inversul realului.

Cu ochii ațintiți asupra punctului în care musca se... evaporase, Shorty zise:

— Mamăăă!

— Pardon?

— Scuzați-mă, domnule! Nu am zis nimic, spuse Shorty. Doar mi-am... hm... dres vocea.

— ...prin inversarea realului... Ce spuneam? Ah, da: creăm astfel o bază axiomatică pseudo-logică susceptibilă de a prezenta alte soluții ansamblului de probleme. Ceea ce vreau să spun, este...

Profesorul își întoarse ochii de la el iar Shorty își roti capul privind din nou spre punctul în care

zborul muștei fusese întrerupt. Sau, poate, musca încetase *a fi o muscă*? Ridicol, nu putea fi decât o iluzie optică. O muscă zboară repede. Dacă o pierdeai din ochi...

Asigurându-se cu coada ochiului că atenția profesorului Dolohan era în continuare reținută în altă parte, Shorty întinse mâna către acel punct, desigur aproximativ, în care văzuse dispărând musca.

Nu ar fi fost în stare să spună ce se așteptase să atingă cu degetul, fapt e că degetele sale nu simțiră absolut nimic. Era logic, nu? Dacă musca intrase în neant, iar el, Shorty, închisese mâna în neant, concluzia nu putea fi decât neant. Dar era puțin dezamăgit... Oare ce nădăjduse? Să atingă insecta care nu mai era, ori să lovească un obstacol masiv dar nevăzut? Ce se putuse oare întâmpla?

Shorty își puse mâinile pe bancă și câțva timp încercă să uite musca, ascultându-l pe profesor. Dar era mai rău decât să-și pună întrebări în legătură cu musca.

Pentru a mia oară Shorty se întreabă ce fusese în mintea sa atunci când se înscrisese la cursul de logică. Cursul A2 de logică. Nu va reuși niciodată la examen. Oricum, el se pregătea pentru diploma de paleontolog. Paleontologia, da: un dinozaur era ceva viu; un fel de a spune, desigur, dar logica pentru el era moartea. A2! La dracu A2! mai bine să studiezi o fosilă, decât să asculți una de la

catedră.

Privi nehotărât în jur, apoi se uită la mâinile sale așezate pe bancă.

— Mamăăă! spuse el.

— Ați spus ceva, domnule McCabe? întrebă profesorul.

Shorty nu răspunse. Nu putea. Își privea mâna stângă. Nu mai avea degete. Închise ochii. Zâmbetul profesorului deveni pedagogic:

— Cred că tânărul nostru prieten din ultimul rând a... ațipit. Vrea cineva să încerce...

Cu un gest brusc Shorty își retrase mâinile de pe bancă, punându-le pe genunchi.

— Nu am... totul e în regulă, domnule. Vă rog să mă iertați. Tocmai spuneți că...?

— Dumneata spuneai ceva, nu?

— Eu... Nu, n-am spus nimic, domnule.

— Vorbeam, spuse profesorul (adresându-se, slavă Domnului, întregii clase și nu în special lui Shorty), despre posibilitatea a ceea ce am putea numi imposibilul. Nu e vorba aici de o contradicție a termenilor, căci trebuie făcută deosebirea între *imposibil* și *non-posibil*. Acest din urmă termen...

Shorty își readuse pe furiș mâinile pe bancă și rămase adâncit în examinarea lor. Mâna dreaptă părea, a fi normală. Pe câtă vreme cea stângă... închise ochii, îi redeschise, dar văzu același lucru: îi lipseau toate degetele de la mâna stângă. Totuși nu le *simțea* lipsa. Ca un experiment, porunci mușchilor să miște degetele și le simți mișcând.

Dar degetele nu mai erau la locul lor, după câte putea vedea. Încercă să le pipăie cu mâna dreaptă – nu găsi nimic de pipăit. Mâna sa dreaptă trecea prin spațiul pe care ar fi trebuit să-l ocupe degetele mâinii stângi și nu întâlnea nimic. Cu toate acestea își putea mișca în continuare degetele de la mâna stângă. Ceea ce și făcea.

Era tulburător.

Abia atunci își aminti: mâna stângă era cea pe care o îndreptase către punctul în care dispăruse musca albastră. Și, ca pentru a-i confirma brusca bănuială, simți o atingere ușoară pe unul din degetele care nu mai erau. O atingere foarte ușoară, urmată de înaintarea a ceva foarte ușor, în lungul degetului. Ceva care putea avea aproximativ greutatea unei muște albastre. Apoi atingerea încetă, ca și cum acel ceva ușor își luase zborul.

Shorty își mușcă buzele pentru a nu spune iarăși „Mamăăă!” Începuse să fie puțin neliniștit.

Oare era pe cale să înnebunească? Sau profesorul avea dreptate și ațipise cu adevărat? Cum s-o știe? Să se ciupească? Cu degetele de care mai dispunea, cele de la mâna dreaptă, se ciupi de pulpă, cât putu de tare. Îl duru. Dar dacă visa că se ciupește, cine-i putea spune că nu visează durerea?

Întoarse capul spre stânga, privind drept înainte. Nu era nimic de văzut în direcția aceea, în afară de banca goală, aflată de cealaltă parte a

spațiului dintre rânduri, după care peretele, fereastra și cerul albastru ce se zărea prin geam.

Dar...

Întorcând la loc capul, aruncă o privire către profesor și constată că atenția acestuia era absorbită în întregime de tabla neagră, pe care schițase ceva:

— Să notăm cu N infinitul cunoscut și cu a factorul probabilității.

Pentru a fi sigur, Shorty întinse din nou mâna dreaptă către spațiul central dintre rândurile băncilor, privind cu mare atenție; prevăzător, o împinse puțin mai înainte. *Mâna dispăru*. Trase brusc înapoi brațul care se termina acum la încheietură și începu să transpire din abundență.

Se ținise. Cu siguranță că se ținise.

Mai încercă o dată să îndoiaie degetele și simți cum se mișcă într-un mod cu totul mulțumitor, așa cum trebuie să se miște degetele. Își păstraseră sensibilitatea, cinetica și toate celelalte. Dar... își apropie ciotul de bancă și nu simți tăblia. Își așază încheietura astfel încât mâna, dacă ar mai fi fost la locul ei, să trebuiască să simtă contactul cu lemnul sau să treacă prin el, dar nu simți nimic.

Dacă mâna lui era pe undeva, în niciun caz nu se găsea la capătul încheieturii. Mâna rămăsese în spațiul dintre rânduri și nu putea interveni cu nimic mișcând brațul. Dacă se va ridica și va ieși din clasă, mâna îi va rămâne *în continuare* undeva

în spațiul dintre bănci, invizibilă? Chiar dacă se va duce la o mie de kilometri depărtare? Nu, așa ceva nu e posibil, e prea absurd.

Dar cu ce era aceasta mai absurd decât să-și vadă brațul pe bancă și degetele la câțiva pași mai încolo? Diferența de stupiditate între câțiva pași și o mie de kilometri nu era decât strict cantitativă.

Dar oare mâna lui *era într-adevăr* acolo?

Cu dreapta scoase din buzunar stiloul și îl apropie de punctul aproximativ în care bănuia că se găsește mâna sa stângă și – așa cum se așteptase – rămase cu o jumătate de stilou între degete. Se stăpâni să-l împingă mai mult dar, ridicând jumătatea rămasă, o trânti cu putere peste degetele lipsă ale mâinii stângi. Se abținu cu greu să nu țipe de durere. Veriga se închisese! Shorty fu atât de surprins încât scăpă rămășița stiloului, care dispăru. Nu căzuse pe jos. Nu mai era nicăieri, dispăruse. Bunătate de stilou, de cinci dolari.

Mamăăă! Cum se putea necăji de soarta unui stilou, când nu mai avea mâna stângă? Ce putea face în *asemenea caz*?

Închise ochii și își vorbi singur: „Shorty McCabe, trebuie să gândești logic și să găsești o cale de a-ți aduce înapoi mâna de *acolo*, orice ar însemna acest „acolo”. Și nu intra în panică. Probabil că dormi și visezi; iar dacă nu dormi, înseamnă că ai încurcat-o rău de tot. Acum, încearcă să fii logic. Există un spațiu, pe undeva pe acolo, un plan sau

altceva, care poate fi străbătut dar de unde nu se poate recupera ceea ce a intrat. „Orice ar fi de cealaltă parte, mâna ta stângă e acolo. Iar mâna ta dreaptă nu știe. Ce face mâna ta stângă, deoarece una e aici, iar cealaltă e dincolo și, cum spune Sfânta Scriptură... Hei, oprește-te, Shorty! *N-are haz*”.

Totuși era ceva ce putea face: putea determina în linii mari dimensiunea și forma aceluia... a ceea ce era acolo. Pe bancă avea o cutie cu agrafe. Luă câteva în mâna dreaptă și aruncă una pe aleea dintre bănci. Agrafa străbătu cam cincisprezece ori douăzeci de centimetri și se făcu nevăzută. Niciun zgomot nu-i trădă căderea.

Era un început promițător. Aruncă altă agrafă, ceva mai jos, cu același rezultat. Aplecându-se și având grijă să nu se aventureze cu capul în spațiul dintre bănci, lansă o agrafă paralel cu podeaua și foarte aproape de ea. Și aceasta dispăru după primii douăzeci de centimetri. Aruncă apoi una mult mai în față și alta mai în spate. Spațiul determinat ocupa cel puțin un metru în dreapta și în stânga, aproximativ paralel cu marginile aleii. Dar în înălțime? aruncă o agrafă în sus, care urcă lumânare până la peste un metru și optzeci, apoi dispăru. Lansă încă una, mai sus și mai la dreapta. Agrafa descrie o boltă și ateriză pe capul unei fete care ședea cu trei rânduri mai în față, pe cealaltă parte. Fata tresări și duse mâna la cap.

— Domnule McCabe, spuse cu glas sever

profesorul Dolohan, pot să vă întreb dacă nu cumva cursul meu vă plictisește?

Shorty sări în sus:

— Da... vreau să zic nu, domnule! Nu făceam decât să...

— Erați ocupat, după câte mi-am dat seama, cu studii balistice, determinând natura unei parabole. O parabolă, domnule McCabe, este curba pe care o descrie un proiectil lansat în spațiu fără a interveni alte forțe decât cele aplicate inițial, plus forța gravitației. Îmi pot continua cursul, sau preferați să vă cerem să veniți la catedră pentru a-i instrui pe colegii dumneavoastră despre subtilitățile mișcărilor paraboloidale?

— Iertați-mă, domnule... Era... hm... vreau să zic... Iertați-mă.

— Mulțumesc, domnule McCabe. Iar acum...spuse profesorul întorcându-se către tablă, acum să notăm cu b gradul non-posibilității, în opoziție cu c , care...

Shorty își privi îmbufnat mâinile, sau mai bine zis mâna, pe care o ținea pe genunchi. Aruncă o privire asupra pendulei agățate deasupra ușii, dându-și seama că mai erau doar cinci minute până la sfârșitul orei. Trebuia neapărat să facă ceva și încă repede.

Reveni cu privirile asupra spațiului dintre bănci. Nu era nimic de văzut, bineînțeles. În schimb avea destule la care să se gândească: o jumătate de

duzină de agrafe, cel mai bun stilou al său și mâna stângă.

Era acolo ceva invizibil. Nu-l puteai pipăi, iar lucrurile, de pildă o agrafă, nu făceau niciun zgomot atunci când se loveau de el. Acel ceva putea fi pătruns într-un sens, dar nu și înapoi. Ar fi putut să-și introducă în el mâna dreaptă, atingând-o fără îndoială pe cea stângă, dar nu și-ar mi fi putut recupera dreapta. Iar cursul se va încheia foarte curând și...

Absurd. Nu era decât un singur lucru de făcut, în mod logic. De cealaltă parte a planului despărțitor nu era nimic care să producă durere mâinii stângi, nu-i așa? Ei bine, de ce să nu treacă cu totul dincolo? Oriunde ar fi, se va găsi reîntregit.

Privind către profesor, așteptă ca acesta să întoarcă spatele pentru a mai scrie ceva pe tablă. Și, fără a-și mai lăsa timp de gândire, fără a mai avea curajul să gândească, Shorty se ridică și făcu un pas în spațiul dintre rânduri.

Lumina dispăruse. Sau poate că pătrunsese într-o beznă totală. Nu-l mai auzea pe profesor, în schimb fu întâmpinat de un bâzâit familiar, cel al unei muște albastre ce se rotea în cercuri largi prin aer, undeva foarte aproape, în noaptea neagră.

Își împreună mâinile: erau acolo, amândouă; dreapta o strângea pe cea stângă. Oriunde ar fi fost, era întreg. Dar de ce nu vedea nimic?

Cineva strănută.

Shorty tresări:

— Este... e cineva aici?

Glasul îi suna nesigur, însă acum nădăjduia din suflet că totul nu era decât un vis și că se va trezi peste puțin timp.

— Bineînțeles că este cineva! spuse o voce. O voce lipsită de căldură și mai degrabă agresivă.

— Cum? Cine?

— Ce vrei să spui cu „cine”? Eu! Nu vezi bine, ori... Nu, desigur, nu poți vedea nimic. Uitasem. Ce spuneți de tipul ăsta! Și ei zic că noi suntem cei țicniți!

Se auzi un râs în beznă.

— Care tip? întrebă Shorty. Și cine spune despre cine că-i țicnit? Nu pricep de ce...

— Tipul ăla! Profesorul. N-auzi, ori... Ah, uitasem, nici să auzi nu poți. Oricum n-ai ce căuta aici. Dar eu îl ascult pe profesorul ăsta care a ajuns să vorbească despre saurieni.

— Despre ce?

— Despre saurieni, blegule! Dinozauri. E complet țicnit, individul. Și ei zic că noi am fi...

Shorty McCabe simți deodată nevoia, o nevoie irezistibilă, să se așeze. Pipăi pe întuneric, găsi partea de sus a unei bănci, constată că era neocupată și luă loc. După ce se văzu așezat, se simți în stare să vorbească.

— Ceea ce îmi spui, bătrâne, n-are niciun înțeles pentru mine. Cine zice despre cine că-i țicnit?

— *Ei spun* despre noi. Prin urmare tu nu știi...

E adevărat, voi nu știți. Și cine a lăsat musca asta să între?

— Să începem cu începutul, se rugă Shorty. Unde mă aflu?

— Voi, *normalii*, îi răspunse un glas iritat, de îndată ce sunteți puși în fața unui lucru ce iese din obișnuit, vă porniți cu întrebările... Bine, bine, așteaptă puțin, te voi lămuri. Întâi omoară-mi musca aia.

— N-o văd. Eu...

— Gura! Vreau să aud ce zice: de asta am venit. Le spune... da, le spune că dinozaurii s-au stins din lipsă de hrană, pentru că deveniseră gigantici. Ce prostie! Cu cât este un animal mai mare, cu atât mai multe șanse are să găsească ce mânca, nu? Ce idee, ierbivore murind de foame în păduri! Sau carnivore stingându-se prin inaniție în mijlocul atâtor ierbivore! Și... Dar pentru ce să-ți spun toate astea? Doar ești normal.

— Nu prea... nu prea înțeleg. Dacă eu sunt normal, cine ești dumneata?

— Eu? îi răspunse vocea râzând înfundat. Eu sunt nebun.

Shorty McCabe înghiți în sec. La asta nu era nimic de adăugat. Glasul părea să aibă deplină dreptate asupra acestui punct.

În primul rând, dacă ar fi putut auzi ce se petrece afară, l-ar urmări desigur pe profesorul Dolohan desfășurându-și cursul despre absolutul pozitiv; iar glasul acesta – împreună cu trupul din

jurul său, în cazul că avea și un trup – venise să asiste la un curs despre saurieni. Treaba asta n-avea nici cap și nici picioare, pentru că profu' nu era în stare să deosebească un amărât de pterodactil de un elipsoid turtit. În al doilea rând...

— Auuu! spuse Shorty, pomenindu-se cu o lovitură seacă pe umăr.

— Scuză-mă, zise vocea, am încercat să pocnesc afurisita asta de muscă și te-am lovit pe dumneata. Mi-a scăpat. Așteaptă numai o clipă să rotesc butonul și să scot afară bestia asta. Vrei și dumneata să ieși?

Bâzâitul se curmă dintr-o dată.

— Știi, spuse Shorty, eu... eu sunt mult prea curios pentru a ieși înainte de a-mi face cât de cât o idee de unde anume să ies... vreau să zic din ce ies. Fără îndoială că sunt nebun de legat, dar...

— Ba nu, ești cât se poate de normal. Noi suntem nebuni. Cel puțin așa susțin ei. Bun, m-am săturat să aud vorbindu-se de dinozauri. De fapt, n-ai niciun drept să intri aici, nici dumneata și nici musca, ai priceput? Probabil s-a ivit o fisură la aparat. Îi voi spune lui Napoleon.

— Cui?

— Lui Napoleon. El e șeful în sectorul ăsta. Înțelegi, la noi sunt destui care se cred Napoleon, nu însă și eu. E o iluzie foarte răspândită. Oricum, Napoleon de care vorbesc este cel din Donnybrook.

— Donnybrook? E un azil de alienați?

— Da, bineînțeles: unde ai vrea să fie unul care

se crede Napoleon?

Shorty McCabe închise ochii constatând că asta nu servea la nimic, căci nici cu ochii larg deschiși nu vedea nimic. Se gândi: „Trebuie să continuu cu întrebările, până când voi obține un răspuns cu cap și coadă, în caz contrariu înseamnă că *eu* sunt cel care va înnebuni. Poate că și sunt; poate că tocmai asta e nebunia. Dar dacă am luat-o razna, înseamnă oare că sunt și acum așezat în clasa în care profesorul Dolohan vorbește, sau... sau ce?”

Deschizând ochii, întrebă din nou:

— Ascultă, ce-ar fi să privim problema sub un alt unghi. Unde ești dumneata?

— Eu? Oh, eu sunt la Donnybrook, ca toată lumea. De obicei, vreau să spun. Toți cei care se află în balamucul ăsta stau în el, cu excepția a doar câțiva, care sunt afară, mă înțelegi. Chiar în acest moment... (Shorty sesiză aici o oarecare șovăială și stinghereală în voce)... chiar în momentul acesta mă aflu într-o celulă capitonată.

— Și... întrebă Shorty neliniștit, ne aflăm aici într-o astfel de celulă? Vreau să spun, sunt și eu într-o celulă capitonată?

— Da' de unde! Doar nu ești țicnit. Nu am cum să-ți vorbesc de chestiile astea. Știi, o graniță foarte netă; s-a întâmplat doar pentru că s-a defectat ceva la aparat.

Shorty deschise gura pentru a întreba: „La care aparat?”, dar se răzgândi dându-și seama că dacă punea această întrebare, răspunsul nu va face

altceva decât să deschidă calea pentru alte șapte-opt întrebări suplimentare. Dacă se mulțumea cu un singur fapt, trebuia să se cramponeze de el până va izbuti să-l înțeleagă și de aici poate va pricepe ceva și din rest.

— Să ne întoarcem la Napoleon, spuse el. Spuneai că printre voi există mai mulți Napoleoni; cum e posibil așa ceva? Nu se poate ca unul să creadă de două ori că...

— Ha! Ha! Asta vă seamănă! Iată cea mai bună dovadă că ești normal! O prea frumoasă mostră de judecată sănătoasă; este în mod evident exact. Dar băieții ăștia care se cred Napoleon sunt nebuni; prin urmare raționamentul dumitale nu e potrivit pentru ei. De ce n-ar fi și o sută de tipi încredințați că sunt Napoleon, dacă sunt prea ȋicniȋi să-ȋi dea seama că aceasta nu e posibil?

— De acord, spuse Shorty, dar chiar dacă Napoleon nu ar fi mort, e limpede că nouăzeci și nouă dintre ei nu pot fi... E logic, nu?

— Tocmai asta ȋchioapăȋă la logică, zise vocea. Îȋi repet că aici toȋi suntem nebuni.

— „Noi”? Vreȋi să spuneȋi că și eu...

— Nu, nu și nu! Prin „noi” am vrut să spun eu și ceilalȋi. Nu dumneata. De altfel, tocmai de aceea nu ai ce căuta aici. Înȋelegi?

— Nu.

Ce era mai ciudat era că Shorty nu se mai temea acum niciun pic. Știa că, fără îndoială, doarme și visează toate acestea, și nu le credea adevărate. Și

mai era sigur, atât de sigur cât poți fi de ceva, că nu era nebun. Vocea cu care discuta afirma că nu-i ținut, iar vocea părea a fi o autoritate în materie. O sută de Napoleoni!

— E foarte amuzant, spuse Shorty. Aș dori să aflu cât mai multe înainte de a mă trezi. Cine ești dumneata? Cum te numești? Pe mine mă cheamă Shorty.

— Încântat pe jumătate să te cunosc, Shorty. Voi aștia, normalii, sunteți foarte obositori de obicei; dar dumneata îmi pari a fi ceva mai acceptabil decât cei mai mulți. Prefer totuși să nu-ți spun numele cu care m-au potcovit la Donnybrook. M-aș simți stânjenit atunci când mă vei vizita. Spune-mi Prostuțul.

— Așa cum îl chema pe unul dintre Cei Șapte Pitici? Crezi cumva că ești unul...

— Nu, nu, nici vorbă, eu sunt paranoic; una din aberațiile mele, cum le numiți voi, nu se leagă de vreo personificare. E vorba pur și simplu de porecla sub care sunt cunoscut aici. La dumneata la fel, nu-i așa, Shorty nu este prenumele dumitale adevărat, cuvântul înseamnă „scundac”. Nu-mi pasă de numele dumitale.

— Și care sunt... hm, aberațiile dumitale?

— Sunt inventator, ceea ce se cheamă un inventator de curenți de aer. Mă închipui născocind mașini ale timpului. Asta de aici e una dintre mașinile mele.

— Vrei să spui că mă aflu într-o mașină a

timpului? Da, în cazul ăsta... aha! Asta ar explica de ce... da, asta ar putea explica unul sau două lucruri. Dar, în sfârșit, dacă aceasta este o mașină a timpului, care funcționează, de ce spui că îți închipui a fi descoperit-o? Dacă este cu adevărat o... vreau să zic...

Vocea izbucni în râs, apoi răspunse:

— Dar bine, o mașină a timpului e un lucru imposibil! E un paradox. Profesorii voștri vă vor explica, o mașină a timpului nu poate să existe! Asta ar însemna că două lucruri pot ocupa același spațiu în același timp. Și că un om s-ar putea întoarce în trecut, s-ar putea ucide atunci când era mai tânăr și... cunoști înșiruirea. Este absolut imposibil. Doar un nebun ar putea...

— Dar tocmai ai spus că asta e o asemenea mașină. Și, mă rog, unde este? Vreau să zic, unde se află ea acum, în timp?

— În momentul de față? Suntem în 1968, bineînțeles.

— Hei, așteaptă! Nu suntem decât în 1963. Sau ai făcut-o să înainteze în timp, de când m-am urcat eu la bord. Așa e?

— Nicidecum. *Eu* nu m-am mișcat din 1968; aici ascultam cursul despre dinozauri. Dumneata ești cel care a urcat acum cinci ani. Toate astea sunt din vina derivei. Trebuie neapărat să discut cu Napoleon despre derivă...

— Bine, dar unde sunt? unde suntem? Acum, în clipa asta!

— Te afli în clasa din care ai venit, Shorty. Dar la cinci, ani diferență. Întinde brațul și ai să vezi... Hai, încearcă, către stânga, acolo unde ședeai.

— Hm... îmi voi putea recupera mâna, sau va fi ca la venire, când am întins mâna încoace?

— Fii fără grijă. Ți-o recapeți.

— Dacă așa zici, atunci...

Mai mult din curiozitate, Shorty întinse mâna. Simți ceva moale, ai fi zis fire de păr. Pentru a se convinge, apucă un smoc și trase ușor.

Smocul se împotrivi și îi scăpă dintre degete, iar Shorty își trase instinctiv mâna înapoi.

— Ha, ha, ce nostim! făcu vocea de lângă el.

— Ce-i nostim? Ce s-a întâmplat? vru să știe Shorty.

— O fată, o roșcată superbă. Ședea chiar pe locul în care ai stat cu cinci ani în urmă. Ai tras-o de păr; să fi văzut cum a sărit în sus! Ascultă!

Urmă un moment de liniște, apoi vocea răsă răutăcios:

— Ai auzit? Profu' i-a tras un perdaf! Și i-a dat o întâlnire...

— Cum așa, în plină clasă? Cum...

— Se uita spre ea atunci când a țipat și i-a spus să rămână după curs. Dar după felul în care o mânca din ochi, poți să mă crezi, avea el altceva în minte... De altfel nu pot să i-o iau în nume de rău, tipa e într-adevăr splendidă. Mai trage-o încă o dată de păr...

— Hm, asta n-ar fi prea...

— Adevărat, spuse vocea cu regret. Mereu uit că nu ești nebun. Trebuie că-i cumplit să fii normal. Bun, hai s-o ștergem de aici. Mă plictisesc. Ce-ai spune de o partidă de vânătoare?

— O partidă de vânătoare? Nu sunt un trăgător prea dibaci. Mai ales atunci când nu văd nimic.

— Nu va mai fi întuneric din clipa în care vei ieși din aparat. E lumea voastră, dar văzută de nebuni, înțelegi? Este... mă gândesc cum ar exprima asta profesorii voștri... este un aspect illogic al realității logice. Și oricum, vânăm întotdeauna cu praștia. E mai sportiv.

— Și vânați ce?

— Dinozauri. Nu există nimic mai distractiv.

— Dinozauri! Cu praștia! Ești ne... vreau să zic, e adevărat?

— Ha! Ha! Bineînțeles că este adevărat. Tocmai asta era amuzant în cele ce spunea profesorul acela despre saurieni. Mă înțelegi, pentru că noi i-am exterminat. De când am construit această mașină a timpului, terenul nostru preferat de vânătoare a devenit Jurasicul. Au mai rămas poate câțiva pe care să-i putem vâna. Știu eu un loc unde am avea șanse. Iată, am ajuns.

— Cum? Credeam că suntem într-o sală de clasă, în 1968.

— Acolo și eram când ți-am spus-o. Doar să inversez polaritatea și poți să ieși. Haide, ieși!

Shorty spuse:

— Dar...

Apoi tăcu. Făcu un pas spre dreapta. Lumina îl orbi.

Soarele era mai strălucitor și mai cald decât îl văzuse vreodată; rezultatul contrastului cu întunericul din care ieșise era cumplit. Shorty își apăsă amândouă mâinile pe pleoape, după care le îndepărtă încet, înainte de a deschide în sfârșit ochii.

Constată că se găsea într-un luminiș nisipos, pe malul unui lac cu ape liniștite.

— Vin aici să se adape, spuse o voce cunoscută și Shorty se răsuci pe călcâie.

Cel din spatele său era o stârpitură de om, cu vreo zece centimetri mai mic decât Shorty, care nici el nu măsoara mai mult de un metru șaizeci și doi. Tipul purta ochelari cu rame de baga și avea o bărbuță gen *Uncle Sam*; obrazul îi era smochinit, sub un uriaș joben de mătase neagră, care din cauza vârstei bătea în verde.

Arătarea se scotoci prin buzunare și scoase la iveală o praștie micuță, prevăzută însă cu un cauciuc mare.

— Îți ofer onoarea primei lovituri, spuse el punându-i praștia în mâini.

Shorty scutură capul cu hotărâre.

— Nu, nu, după dumneata.

Mărunțelul se aplecă și alese cu grijă câteva pietricele de pe plajă. Le puse pe toate în buzunar, în afară de una, pe care o potrivi în pătratul de piele al praștiei. Apoi se așeză pe o stâncă.

— Nu trebuie să ne ostenim ascunzându-ne. Dinozaurii sunt proști. Se vor apropia fără să bănuiască ceva.

Shorty privi în jurul său. La o sută de metri de malul lacului erau arbori; arbori ciudați și monstruoși, cu frunze uriașe. Nu văzuse niciodată frunze de un verde atât de palid. Între arbori și lac nu erau decât tufișuri scunde, întunecate și o iarbă stranie, deasă și gălbuie.

Lipsea însă ceva. Shorty înțelese brusc.

— Unde-i mașina timpului? întrebă el.

— Ce? Ah, este...

Omul arată cu mâna stângă, iar mâna și apoi antebrațul îi dispărură până aproape de cot.

— Aha... spuse Shorty. Mă întrebam cum poate arăta...

— Cum arată? Cum vrei să arate a ceva? Doar ți-am mai zis că o mașină a timpului nu poate exista. Nu există. Ar fi un paradox absolut. Timpul este o dimensiune fixă. Mi-am demonstrat-o și tocmai de aceea m-am ținut.

— Când a fost asta?

— Era... în curând vor fi patru milioane de ani până atunci, adică în 1961. Eram hotărât să construiesc una și m-am ținut pentru că nu reușeam.

— Aha, înțeleg. Acum, spune-mi: cum se face că nu puteam să văd, acolo în viitor, iar acum pot să văd? Și care lume de acum patru milioane de ani e aici, a dumitale sau a mea?

— Amândouă întrebările au un singur răspuns. Aici ne aflăm pe un teren neutru; aici este înainte de răscrucea dintre judecata sănătoasă și demență. Dinozaurii sunt de o prostie de necrezut. Nu au destul creier pentru a fi nebuni, de o inteligență normală nici să nu mai pomenim. Ei habar n-au că nu poate exista vreo mașină a timpului. Și de aceea putem veni aici.

— Aha, înțeleg, repetă Shorty.

Câtva timp rumegă în tăcere cele auzite. Adevărul era că faptul de a se găsi aici, așteptând să vâneze dinozauri cu praștia, nu-i mai părea chiar atât de ciudat.

Cel mai neobișnuit i se părea că aștepta sosirea unui dinozaur. Odată ce admitea aceasta, a-l vâna cu praștia nu era mai ridicol decât...

— Spune-mi, sugeră Shorty, dacă a vâna fiarele astea cu praștia e un sport, nu v-ați gândit niciodată să le atacați cu un plici pentru muște?

Privirea mărunțelului se luminează și omul deveni de-a dreptul jovial:

— Iată o idee! Pe cuvântul meu, s-ar părea că ești destul de dotat pentru a fi admis în...

— Nu, nu! se grăbi Shorty să rectifice. A fost doar o glumă, vă jur. Dar ascultă...

— Nu aud nimic.

— Nu asta am vrut să spun. Vroiam să zic... ei bine, ascultă: în curând mă voi trezi, sau... nu știu... și ar fi câteva întrebări pe care ți le-aș pune cât timp... cât timp mai ești aici.

— Vrei să spui cât timp mai ești *dumneata* aici, spuse mărunțelul. Ți-am mai spus: faptul că ai urcat la bord a fost un accident, despre care va trebui să stai de vorbă cu Napo...

— La naiba cu Napoleon, spuse Shorty. Mi-ai putea răspunde în așa fel încât să înțeleg? Suntem aici, da ori ba? Vreau să zic, dacă lângă dumneata există o mașină a timpului, cum poate fi acolo, de vreme ce ea nu poate exista? Și sunt sau nu așezat în clasa profesorului Dolohan, urmărindu-i cursul? Și... dacă sunt acolo, ce caut eu aici? Și apoi... la naiba! Ce înseamnă toate astea?

Omulețul zâmbi întristat.

— Precum văd, te-ai încurcat rău de tot. Să încerc să te lămuresc. Ai oarecari noțiuni de logică?

— Puțin, da, domnule...

— Spune-mi Prostănacul'. Iar dacă ai câteva noțiuni de logică, tocmai aici se găsește motivul încurcăturii dumitale. Uită de logică și amintește-ți că sunt nebun, nu-i așa... Un nebun nu are nevoie să fie logic. Luminile noastre sunt diferite, asta ai înțeles-o, Dumneata nu ești decât ceea ce noi numim un „normal”; cu alte cuvinte, vezi lucrurile la fel ca toată lumea. Noi însă nu. Și, având în vedere că materia este, în mod evident, o simplă imagine a spiritului...

— Cu adevărat?

— Bineînțeles.

— Bine, dar asta e ceva conform cu logica.

Descartes...

Omulețul făcu un gest de nepăsare cu mâna în care ținea praștia.

— Desigur. Dar nu toți ceilalți filosofi sunt de acord. Dualiștii de pildă. Aici ne strâng logicienii cu ușa. Se scindează în două tabere, care susțin teorii diametral opuse asupra fiecărui lucru... și nu pot greși cu toții în același timp. Ce prostie, nu? Dar ăsta-i adevărul, materia este un concept al conștientului, chiar dacă oamenii care gândesc aceasta nu sunt toți cu adevărat nebuni. Aceasta fiind situația, există o concepție normală despre materie, pe care o împărtășești și dumneata, dar și o groază de concepții anormale. Cele anormale au grijă să ajungă la o înțelegere.

— Nu pot să te urmăresc. Vrei să spui că există o societate secretă a... hm, a lunaticilor, care... hm, trăiesc într-o lume diferită, ca să zic așa?

— Nu pentru a spune așa, îl corectă superior omulețul, ci pentru a nu spune așa. Nu-i o societate secretă, nici altceva de felul ăsta. *Este*, pur și simplu. Proiectăm în două universuri, oarecum. Unul, normal; acolo s-au născut trupurile noastre și bineînțeles că tot acolo rămân. Iar atunci când suntem destul de nebuni pentru ca aceasta să fie evident, ne închid în azil. Dar în spiritul nostru mai avem încă o viață. Acolo, mă aflu și acolo ești și dumneata acum: în mintea mea. Nici eu nu sunt cu adevărat aici, nici măcar eu.

— Off! suspină Shorty. Dar cum aş putea fi în...

— Ți-am mai spus-o, mașina are o fisură. Logica însă nu are prea mare importanță în universul meu. Un paradox mai mult ori unul mai puțin... nu contează prea mult. Iar o mașină a timpului nu e. Un lucru nemaivăzut. Suntem destui care avem câte una. Mulți dintre noi le folosim pentru a veni aici să vânăm dinozauri. În felul acesta am ajuns să-i decidăm și tocmai de aceea...

— Mai încet! se rugă Shorty. Universul acesta în care ne găsim în clipa de față, Jurasicul, face parte din... conceptul dumitale, ori este real? Pare real, toate amănuntele par reale și au un aer autentic.

— Este real, însă nu a existat niciodată. E evident. Pentru că, dacă materia este o imagine a spiritului, iar saurienii n-au avut niciodată spirit, cum ai vrea să dispună, pentru a trăi, de un alt univers decât cel conceput pentru ei, pricepi?

— Auuu! oftă Shorty, a cărui minte se învârtea bâzâind... Auuu, vrei să spui că dinozaurii nu au trăit niciodată cu...

— Iată că vine unul! spuse omulețul.

Shorty se ridică dintr-un salt, privind curios în jur, fără a zări însă ceva asemănător cu un dinozaur.

— Uite colo, spuse mărunțelul, se apropie printre tufișuri. Privește-mă să vezi cum fac.

Shorty văzu cum însoțitorul său întindea cauciucul praștiei. Ceva foarte mic, ce semăna cu o șopârlă dar țopăia ridicată pe picioarele dinapoi,

așa cum nu ar fi ținut niciodată o șopârlă, se apropia ocolind unul din micile tufișuri. Animalul avea vreo patruzeci de centimetri.

Se auzi un *bzzing* strident însoțind destinderea cauciucului și un *plafff*, când piatra lovi creatura între ochi. Animalul se prăbuși la pământ iar omulețul se apropie și îl ridică.

— Poți trage în următorul, dacă vrei, îi spuse el lui Shorty. Acesta contempla, cu gura căscată, saurianul mort.

— Un *Struthiomimus*! articulă cu greu. La naiba! Dar dacă următorul este unul mare? Dacă e vreun brontozaur sau un *Tyrannosaurus rex*?

— Din ăștia nu mai sunt. Am exterminat întreaga specie. N-au mai rămas decât cei mici. Oricum, e mai interesant decât să vânezi iepuri, nu? Mie unul îmi este suficient pentru ziua de astăzi. Încep să mă plictisesc, dar dacă te trage inima să vânezi și dumneata unul, mai rămân.

Shorty scutură din cap.

— Mi-e teamă că nu voi putea nimeri cu praștia. Mai bine mă abțin. Unde e mașina timpului?

— E aici. Înaintează doi pași.

Înaintă doi pași și din nou lumina dispăru cu totul.

— Numai o clipă, să acționez manetele, se auzi vocea omulețului. Unde vrei să cobori? Tot acolo unde te-ai urcat?

— Mda... N-ar fi rău. Altfel risc să mă pomenesc într-o situație destul de încurcată. Unde suntem

acum?

— Ne-am întors în 1968. Aiuritul ăla tot mai lălăie studenților săi despre ceea ce crede el că ar fi fost destinul saurienilor. Iar roșcata aia mititică... Știi, e cu adevărat o dulceață. Nu ai chef s-o mai tragi o dată de păr?

— Nu, mulțumesc, se împotrivi Shorty. Aș dori să cobor în 1963. Cum mă poate duce înapoi mașinăria asta?

— Păi, ai urcat la bord pornind din '63, nu-i așa? Asta e deriva. Cred că acum te afli exact în același moment.

— Crezi că... Hei! încetișor! Dar dacă se întâmplă să cobor în ajunul zilei în care... dacă mă așez pe propriii mei genunchi, în clasă...

Vocea râse înfundat:

— Așa ceva n-ai să reușești niciodată, doar nu ești nebun. Mie însă mi s-a întâmplat cândva... Bun, poți pleca. Iar eu am chef să mă întorc la...

— Mulțumesc pentru plimbare, spuse Shorty. Dar... numai o clipă, te rog. Aș mai avea o întrebare. În legătură cu dinozaurii...

— Foarte bine. Dar repede. Riscăm să intrăm din nou în derivă.

— Pe cei mari, pe cei cu adevărat mari, cum naiba ați izbutit să-i Ucideți cu praștia? I-ați omorât într-adevăr?

— Ha! Ha! Dar bineînțeles! Foloseam doar o praștie ceva mai mare. La revedere.

Shorty simți cum este împins din spate și fu din

nou orbit de lumină. Se găsea în picioare, în spațiul dintre rândurile băncilor din clasa în care răsuna glasul sarcastic al profesorului Dolohan:

— Cursul nu s-a terminat, domnule McCabe, mai sunt cinci minute. Vreți să aveți amabilitatea să luați loc? Și îmi permiteți să vă întreb dacă sunteți cumva somnambul?

Shorty se grăbi să se așeze.

— Eu tocmai... hm, iertați-mă, domnule.

Cursul se încheie într-un soi de ceață. Aventura fusese prea intens trăită, prea reală pentru a fi un vis; iar frumosul său stilou nu-l mai avea. Desigur, se putea să-l fi pierdut altundeva. Dar totul fusese atât de concret, încât îi trebui o zi întreagă pentru a se convinge că elaborase totul în vis. Și îi mai trebui încă o săptămână întreagă pentru a scăpa de obsesia acestei amintiri.

Cu timpul, memoria straniei aventuri începu să se șteargă. După un an își mai amintea, ca prin ceață, un vis deosebit de încurcat. Dar după ce trecură cinci ani, totul luă sfârșit. Nimeni nu-și mai amintește un vis după cinci ani.

Devenise într-adevăr asistent și își ținea acum propriul curs de paleontologie.

— Saurienii, le spunea el studenților, s-au stins pe la sfârșitul Jurasicului. Nu-și mai puteau asigura hrana, datorită gigantismului pe care îl atinseseră...

În timp ce vorbea privea o studentă roșcată, din ultimul rând. Se frământa să găsească un motiv,

să născocască o manevră care să-i permită a-i propune o întâlnire.

Prin sală se rotea o muscă albastră: se înălță din fundul clasei într-o spirală bâzâitoare. Parcă îi amintea ceva profesorului McCabe care, continuând să vorbească, încerca să-și amintească ce anume. Chiar în clipa aceea roșcata tresări și scoase un mic țipăt.

— Domnișoară Willis, spuse profesorul McCabe, te supără ceva?

— Am... am avut impresia că cineva mă trage de păr, domnule, spuse ea roșind, ceea ce o făcea și mai atrăgătoare. Cred... cred că am ațipit.

O privi luându-și un aer sever, căci ochii studenților erau ațintiți asupra sa. Dar avea, în sfârșit, prilejul pe care și-l dorise:

— Vă rog să mai rămâneți după curs, domnișoară...

Marionetele

Arătarea sosi la Cherrybell puțin după amiază, într-o înăbușitoare zi din luna august.

Poate această exprimare e nepotrivită, căci în luna august *toate* zilele sunt înăbușitoare la Cherrybell, Arizona. Orașul Cherrybell este situat pe șoseaua națională 89, cam la șaizeci și cinci de kilometri sud de Tucson și la vreo cincizeci de kilometri în nordul frontierei mexicane. Dacă ai văzut cele două stații de benzină ale sale, una de fiecare parte a drumului, pentru a-i atrage pe călătorii care străbat urbea în cele două sensuri, dacă ai intrat în bazarul-*drugstore*, în depozitul de vinuri ieftine și, în sfârșit, în singurul *trading-post*, care pare că iese dintr-un western și are scopul de a-i ademeni pe turiștii care nu mai au răbdare să ajungă la frontieră pentru a se împopoțona cu brâie și broboade mexicane, deci dacă le-ai văzut sau vizitat pe toate acestea, poți spune că ai făcut turul localității. Ar mai fi și o tarabă de hamburgeri, pustie, precum și câteva căsuțe din cărămidă. În care trăiesc mexicano-americanii care muncesc la Nogales, orașul de frontieră, și care numai Dumnezeu știe din ce cauză au ales Cherrybell drept reședință, făcând naveta în fiecare zi, unii în Forduri model T.

Panoul din șosea indică „Cherrybell, Pop. 42”, dar e o exagerare: Pop a murit cu un an în urmă – Pop Anders, care ținea taraba acum pustie;

numărul exact al locuitorilor este de 41.

Arătarea sosi la Cherrybell în cârca unui măgăruș mânat de un foarte bătrân prospector, unul din acei șoareci ai deșertului, cu barba încăruntită, care avea să spună mai târziu – pentru moment nimeni nu se gândi să-l întrebe – că se numește Dade Grant.

Arătarea se numea Garth; un lungan de doi metri șaptezeci și cinci, dar atât de slab și costeliv încât mare mirare să fi tras cincizeci de kile la cântar. Măgărușul lui moș Dade îl purta cu ușurință, în timp ce labelle picioarelor sale interminabile târșăiau prin nisip. Aveau să afle mai târziu că așa se târăseră de-a lungul întregului traseu, adică mai mult de opt kilometri, fără ca tălpile încălțărilor să se tocească cât de puțin – încălțări care erau de altfel niște sandale, singurul obiect de îmbrăcăminte al lui Garth, în afară de ceva care putea fi luat drept chiloți de baie, de un albastru ou de pasăre. Dar ceea ce-l făcea pe Garth groaznic la vedere nu erau dimensiunile sale, ci pielea. O piele de un roșu crud. S-ar fi zis că fusese jupuit de viu, apoi acoperit cu propria piele, întoarsă pe dos. Căpățâna și chipul îi erau ca întinse, potrivite cu trupul. În afară de aceste amănunte, tot ce se mai putea vedea la el părea omenesc – sau cel puțin umanoid. Cu condiția, firește, să nu ții seama de unele nimicuri, precum ochii, de un albastru la fel de viu precum chiloții săi și sandalele. Roșu ca

sângele și albastru strălucitor.

Casey, proprietarul tavernei, a fost primul care i-a zărit venind peste câmp, dinspre munții din răsărit. Casey ieșise în pragul ușii de serviciu să ia o gură de aer, fierbinte și acesta, firește. Grupul celor doi nu era atunci la mai mult de o sută de metri, iar înfățișarea total *străină* a trupului de pe măgăruș putea fi observată foarte limpede. La distanța aceea nu se putea însă recunoaște decât bizareria; aspectul oribil devenea vizibil doar de mai aproape. Falca lui Casey se lăsă în jos și rămase așa până când straniul trio se apropie la vreo cincizeci de metri; pășind încet, Casey înaintă în întâmpinarea lor. Sunt oameni care fug dinaintea unor lucruri necunoscute și alții care le vin în întâmpinare. Casey înainta, încet dar sigur, către necunoscut.

Întâlnirea avu loc pe terenul încă descoperit, la o distanță de douăzeci de metri de birt. Dade Grant se opri și dădu drumul căpăstrului cu care mânase animalul. Măgărușul rămase nemișcat și lăsă capul în jos. Lunganul se ridică: nu a trebuit decât să-și lase tălpile pe pământ, de-o parte și de cealaltă a măgărușului. Apoi ridică un picior și îl trecu peste spinarea patrupedului. Rămase o clipă să-și șteargă mâinile de șa; după care se așeză în nisip.

— Planetă cu gravitație puternică, comentă el. Nu pot să rămân mult timp în picioare aici.

— Poți să-mi dai niște apă pentru măgăruș? îl

întrebă prospectorul pe Casey. Treb'e c-are-o sete, amărășteanu'! Burdufele cu apă și tot calabalâcul a trebuit să le fac vânt, să-l poată purta pe...

Prospectorul arată cu degetul gros către arătarea roșie-albastră.

Casey începea să înțeleagă abia acum că arătarea era cumplită. De departe combinația de culori părea într-adevăr nițeluș cam ți pătoare, dar de aproape... Pielea era zgrunțuroasă, cu venele la exterior și părea umedă (în realitate însă nu era). Părea cu adevărat că fusese jupuit și apoi învelit din nou în propria sa piele, întoarsă pe dos. Casey nu mai văzuse niciodată – și nădăjduia să nici nu mai vadă vreodată – ceva asemănător.

Casey simți că mai erau și alții în spatele său și privi peste umăr. Alții care observaseră lucrul acela straniu și se apropiaseră, dar până și cei mai îndrăzneți, doi puști, se țineau la o depărtare de zece metri.

— *Muchachos!* răcni Casey la ei. *Aqua por el burro. Un pazal. Pronto!*

Apoi privirea îi reveni asupra nou-veniților.

— Ce-i... ce este...

— Mă numesc Dade Grant, spuse prospectorul întinzând o mână lui Casey, care i-o strânse cu gândul aiurea.

După ce Casey îi lăsă mâna, aceasta se ridică arătând peste umăr, cu degetul gros, către ceea ce era așezat pe nisip.

— Pe el îl cheamă Garth, așa mi-a spus. Este un

extra nu știu ce și ministru al nu știu cui.

Casey îl salută pe lungan înclinându-și capul și, spre mulțumirea sa, fu salutat în același fel și nu cu mâna întinsă.

— Eu sunt Manuel Casey, spuse el. Ce vrea să spună cu extra nu știu ce?

Glasul lunganului era surprinzător de cald în registrul său de bronz:

— Sunt un extraterestru. Și sunt și ministru plenipotențiar.

Lucru de mirare, Casey se nimerea a fi un bărbat instruit și prin urmare înțelese cele două afirmații; cât despre cea de a doua, era probabil singurul locuitor din Cherrybell care îi putea sesiza înțelesul. Lucru mai puțin surprinzător, având în vedere felul cum arăta cel care vorbise, Casey acceptă ambele declarații.

— Și ce aș putea face pentru dumneavoastră, domnule? întrebă el. Dar mai întâi nu doriți să vă așezați la umbră?

— Nu, mulțumesc. E ceva mai răcoare decât am fost lăsat să bănuiesc, dar mi-e tocmai bine. Temperatura de aici corespunde cu o seară răcoroasă de primăvară, pe planeta mea. În ceea ce privește ce puteți face pentru mine, ați putea semnala prezența mea autorităților dumneavoastră. Bănuiesc că-i va interesa.

„E bine, își spuse Casey, întâmplarea potrivește bine lucrurile, a dat de omul cel mai indicat pentru ce vrea, pe o rază de cel puțin treizeci de kilometri

în jur.”

Manuel Casey era pe jumătate mexican și pe jumătate irlandez. Și avea un frate jumătate irlandez, jumătate irlandezo-american, iar acest frate era colonel plin în Air Force, la baza Davis-Monthan, din Tucson.

— Numai un moment, domnule Garth, mă duc să telefonez. Dar dumneata, domnule Grant, nu dorești să intri?

— Hm, nu, pe mine soarele nu mă supără. Doar stau în soare din zori până seara, în fiecare zi. Iar tipul ăsta, Garth, mi-a cerut să nu-l abandonez, cât timp mai are treabă pe-aici. Are o chestie lectro-nu știu cum...

— Un detector de minereuri electronic, portativ, cu baterii, preciză Garth. Un aparat micuț și foarte simplu, care descoperă concentrațiile de minereu pe o rază de trei kilometri, indicând felul minereului, structura, cantitatea disponibilă și adâncimea zăcămintului.

Casey înghiți în sec, se scuză, apoi intră în stabilimentul său, făcându-și loc printre sătenii adunați acolo. Ins.

mai puțin de un minut obținut legătura eu colonelul, dar i-au trebuit alte patru minute pentru a-l convinge că nu era beat mort și nici pus pe glume.

O jumătate de oră mai târziu se auzi un zgomot din cer, zgomotul se amplifică, apoi încetă când elicopterul de patru locuri se lăsă la pământ și

palele încetară să se rotească, la vreo zece metri de un extraterestru, doi bărbați și un măgăruș. Într-adevăr, doar Casey îndrăznise să se alătore trioului venit din deșert; asta nu înseamnă că lipseau spectatorii, însă aceștia se țineau și acum la o distanță apreciabilă.

Colonelul Casey, un comandant, un căpitan și un locotenent, care era pilotul elicopterului, coborâră din aparat și se apropiară în pas alergător. Lunganul extraterestru se ridică, desfășurându-și cei doi metri șaptezeci și cinci; doar văzând cu ce efort izbutea să rămână în picioare, îți puteai da seama foarte ușor că era obișnuit cu o gravitație mult mai slabă decât cea a Terrei. Se înclină, își rosti numele și titlul de extraterestru plenipotențiar, apoi rugă să-i fie iertat că se așază, explicând de ce trebuia s-o facă, și se așază.

Colonelul se prezentă și îi numi pe cei trei însoțitori ai săi.

— Și acum, domnule, cu ce vă putem fi de folos? se interesă el.

Lunganul se strâmbă, ceea ce probabil însemna un surâs. Avea dinții la fel de albaștri ca ochii și părul.

— Mi se pare că aveți o formulă consacrată: „Conduceți-mă la șeful vostru!”, spuse el. Dar nu vă cer aceasta. Adevărul este că eu *trebuie* să rămân aici. Nici nu vă cer ca șefii dumneavoastră să vină aici, ceea ce ar fi foarte nepolitic. Accept

deci să-i reprezentați; mă voi adresa dumneavoastră și voi răspunde la orice întrebări. Dar e un lucru la care țin: cunoașteți aparatele pentru înregistrarea sunetului. Înainte de a începe să discutăm sau de a răspunde la întrebări, vă cer să dați ordin *ă fie adus un astfel de aparat. Vreau să fiu sigur că mesajul ce trebuie transmis șefilor dumneavoastră va fi exact și complet.

— Dar bineînțeles! fu de acord colonelul, apoi se întoarse către pilot:

— Locotenent, cheamă baza prin stația de pe elicopter; să ne trimită un magnetofon, dar trap! L-ar putea parașuta... ba nu, s-ar pierde prea mult timp pentru a pregăti aparatul de parașutare. Să ni-l trimită cu un alt ventilator.

Locotenentul plecă să execute ordinul, dar fu rechemat de colonel, care strigă în urma lui:

— Hei! Să ne aducă și vreo cincizeci de metri de cablu de legătură, să-l conectăm la priza din birtul lui Manny.

Locotenentul porni în fugă spre elicopter, în timp ce toți cei pe care îi părăsise rămaseră câțva timp să transpire până când Manuel Casey se ridică.

— Avem de așteptat cam o jumătate de oră, spuse el, și dacă trebuie s-o petrecem aici, în soare, poate vrea cineva o juma' de vin de la gheață... Dumneavoastră, domnule Garth?

— Bănuiesc că-i vorba de o băutură rece... Nu mi-e prea cald, dar dacă ați avea ceva fierbinte...

— Da, o cafea! Nu doriți să vă aduc și o pătură?

— Nu, mulțumesc, nu va fi nevoie.

Casey plecă și se întoarse curând cu o tavă pe care erau o jumătate de duzină de sticle de bere rece, precum și o ceașcă aburindă. În timpul acesta revenise și locotenentul. Casey puse jos tava și îl servi mai întâi pe omul-prăjină, care sorbi din cafea și exclamă:

— Delicios!

Colonelul Casey își dresе glasul și îi vorbi lui Casey: — Servește-l acum pe prietenul nostru prospectorul, Manny. Noi... Nu avem voie să bem în timpul serviciului. Dar la Tucson sunt patruzeci și cinci de grade la umbră, iar aici e și mai cald și nu-i nici umbră. Prin urmare, domnilor, vă puteți considera în permisie oficială pe timpul cât veți bea o sticlă cu bere sau până sosește magnetofonul.

Berea fu băută chiar mai înainte, însă în momentul în care erau date pe gât ultimele picături, cel de-al doilea elicopter ajunsese în raza vizuală și putea fi auzit. Casey îl întrebă pe lungan dacă mai dorește o cafea, dar se văzu refuzat în mod politicos. Aruncă apoi o privire întrebătoare către Dade Grant, făcându-i cu ochiul; șoarecele deșertului îi răspunse la fel și Casey se duse după încă două sticle, câte una pentru fiecare dintre tereștrii civili. Pe când revenea, se întâlni cu locotenentul care ducea cablul prelungitor și se întoarse din drum pentru a-i arăta unde se află priza.

Alăturându-se apoi celorlalți, observă că în cel de-al doilea elicopter, care adusese aparatul de înregistrare, toate cele patru locuri erau ocupate. În afară de pilot mai sosiseră un sergent, expert în manipularea magnetofoanelor, un locotenent-colonel și un subofițer calificat, care veniseră poate doar la plimbare sau intrigati de ciudata solicitare a unui magnetofon ce trebuia adus de urgență cu elicopterul la Cherrybell, Arizona. Erau adunați, în picioare, în jurul omului-prăjină și discutau între ei în șoaptă.

Colonelul spuse „Drepti!” cu glas blând, dar asta ajunse pentru a se lăsa o liniște deplină.

— Vă rog să luați loc, domnilor, zise atunci colonelul. În cerc. Sergent, dacă instalezi microfonul în centrul cercului, vei putea înregistra clar ceea ce va avea de spus fiecare dintre noi?

— Da, domnule colonel, într-o clipă totul e gata. Zece oameni și un umanoid extraterestru se găseau acum așezați aproape în cerc, având aproximativ la mijloc microfonul suspendat de un trepied. Tereștrii transpirau abundent, în timp ce umanoidul tremura ușor. Chiar lângă cerc se afla măgărușul, puțin pleoștit, ținând capul jos. De jur-împrejur, întreaga populație prezentă în ziua aceea în Cherrybell, care se apropiase pe nesimțite, centimetru cu centimetru, totuși încă retrasă la cinci metri mai în spate. Atât prăvăliile cât și stațiile de benzină fuseseră părăsite.

Sergentul apăsă pe un buton și rolele aparatului

se puseră în mișcare. „Probă... probă...” vorbi în microfon sergentul-major. Inversând apoi sensul de rotație, rebobină banda și manevră clapa *Playback*. „Probă... probă...” Se auzi din difuzor. Tare și limpede. După ce șterse înregistrarea, sergentul opri rolele cu ajutorul clapei pe care era scris *Stop*.

— Din clipa în care voi apăsa pe clapă, domnule colonel, va începe înregistrarea.

Colonelul privi către extraterestru înalt și îi făcu un Semn din cap; se adresă apoi în același fel sergentului; acesta apăsă pe clapa de înregistrare.

— Mă numesc Garth, spuse omul-prăjină, încet și articulând cu grijă. Vin de pe o planetă care se rotește în jurul unei stele care nu figurează în registrul vostru de aștri, cu toate că aglomerarea sferică de nouăzeci de mii de stele din care face parte vă este cunoscută. Planeta în chestiune se găsește, privită de aici, în direcția centrului Galaxiei, la o depărtare ce depășește cu puțin patru mii de ani-lumină.

Dar nu mă aflu aici doar ca reprezentant al planetei mele sau al poporului meu, ci am venit în calitate de ministru plenipotențiar al Uniunii Galactice, federație a civilizațiilor avansate din Galaxie, care are rolul să asigure bunăstarea tuturor. Sunt însărcinat să vă vizitez și să hotărâsc, aici și acum, dacă veți fi sau nu bine veniți în sânul federației noastre.

Puteți să-mi adresați orice întrebare doriți. Îmi

rezerv totuși dreptul de a întârzia cu răspunsul la anumite întrebări, până în clipa în care voi fi luat hotărârea. Dacă aceasta va fi favorabilă, voi răspunde și la acele întrebări la care inițial am amânat răspunsul. Vă convine?

— De acord, spuse colonelul. Cum ați ajuns aici? Cu o navă cosmică?

— Exact. Se găsește chiar deasupra noastră, pe o orbită de treizeci și șase de mii de kilometri; deci se rotește odată cu Terra și rămâne permanent în acest punct. E ceea ce se numește o orbită geostaționară. Sunt observat de acolo de sus, ceea ce explică faptul că prefer să rămân afară, sub cerul liber. Trebuie să pot face semn, atunci când voi dori să vină să mă ia.

— Cum reușiți să vorbiți atât de bine limba noastră? Folosiți telepatia?

— Nu, deloc. Și nicăieri în Galaxie nu sunt specii care s-o practice, în afară de telepatia dintre membrii aceleiași specii. Am învățat limba dumneavoastră în vederea acestei misiuni. Am avut timp de secole observatori printre dumneavoastră... Prin „noi” înțeleg, evident, Uniunea Galactică. Este limpede că eu nu aș putea fi luat drept un terestru, însă există printre noi unele specii pentru care nu s-ar pune niciun fel de problemă în privința asemănării. În treacăt fie spus, aceștia nu sunt nici spioni, nici activiști; nu au încercat în niciun fel să vă influențeze; sunt doar simpli observatori.

— Ce interes am putea avea să facem parte din asociația dumneavoastră, dacă ne este propusă aderarea și în caz că am accepta? întrebă colonelul.

— În primul rând veți putea participa la un curs intensiv de științe sociale fundamentale, care va pune capăt tendințelor voastre războinice și ar elimina, ori cel puțin ar reduce considerabil, agresivitatea voastră. Când vom avea certitudinea că ați atins acest nivel și nu veți mai constitui un pericol în direcția aceasta, veți primi mijloacele de a putea călători în spațiu, precum și multe altele, atât de repede pe cât veți fi capabili să asimilați noile cunoștințe.

— Iar dacă nu ni se va propune sau nu acceptăm?

— Fără urmări. Veți fi lăsați în pace; vom rechema chiar și observatorii. Vă veți clădi propriul destin; ori veți face planeta de nelocuit, în următorii o sută de ani, ori vă veți însuși prin forțe proprii științele sociale, ajungând astfel să puteți fi admiși în Uniune, în care vi se va propune din nou integrarea. Vom face sondaje în mod periodic. Dacă se va dovedi că e sigur că nu vă veți autodistruge, veți fi contactați din nou.

— De ce graba aceasta, acum că sunteți aici? De ce nu puteți rămâne pentru a vorbi direct cu cei pe care îi numiți șefii noștri?

— Îmi rezerv răspunsul. Motivele nu sunt foarte importante, dar sunt complexe și nu doresc să

pierd timpul cu explicații.

— Presupunând că hotărârea dumneavoastră va fi favorabilă, cum vom putea lua din nou contactul pentru a vă comunica acordul *nostru*? Este evident că știți destul despre noi pentru a putea înțelege că nu eu voi lua această decizie.

— Vom cunoaște decizia dumneavoastră prin observatorii noștri. Una din condițiile acceptului este publicarea completă, fără cenzură, a acestei discuții în ziarele dumneavoastră, cuprinzând cuvânt cu cuvânt înregistrarea pe bandă pe care tocmai o facem. Și publicarea tuturor deliberărilor și deciziilor guvernamentale.

— Dar guvernele celelalte? Nu avem autoritatea de a decide singuri în numele întregii planete.

Guvernul dumneavoastră a fost ales pentru demararea contactelor. În caz că acceptați, vă vom asigura tehnologia care va face ca toți ceilalți să vă urmeze foarte curând... iar aceste tehnici nu implică nici folosirea forței și nici vreo amenințare de a folosi forța.

— Va trebui ca tehnologia la care vă referiți să fie foarte tare, spuse colonelul zâmbind subțire, pentru a face o țară pe care nu mai e nevoie s-o numesc să ne calce pe urme, fără a fi nevoie să apelăm la amenințări.

— De multe ori a oferi o recompensă e mult mai eficace decât a recurge la amenințări. Credeți că cei din țara pe care nu doriți s-o numiți ar fi foarte fericiți să vă vadă colonizând planetele și stelele

îndepărtate, înainte ca ei să fi reușit să ajungă măcar pe Marte? Dar acesta e un punct secundar. Vă puteți încrede în tehnicile de care pomeneam.

— Aproape că e prea frumos pentru a fi adevărat. Dar ați spus că veți hotărî, aici și acum, dacă vom fi sau nu invitați să aderăm. Pot să vă întreb care sunt criteriile pe care se va întemeia decizia dumneavoastră?

— Unul dintre criterii – pe care l-am și apreciat – este gradul dumneavoastră de xenofobie... în sensul foarte larg pe care îl dați acestui cuvânt, adică „teama de străini”. Noi avem pentru aceasta un cuvânt care nu are echivalent în limba dumneavoastră: acest cuvânt desemnează frica și scârba față de tot ce este *altul*. Eu – sau un alt reprezentat al speciei mele – eram cel mai potrivit pentru acest prim contact „oficial”. Având în vedere că eu sunt ceea ce numiți un umanoid – la fel cum și eu, la rândul meu, vă numesc umanoizi – probabil că vă apar mai oribil, mai respingător decât orice altă specie total deosebită de a dumneavoastră. Pentru că eu vă apar precum o caricatură a umanului, mai penibil de privit, din punctul dumneavoastră de vedere, decât o vietate ce nu prezintă nici cea mai mică asemănare cu oamenii.

Poate vă închipuiți că simțiți repulsie față de mine; cu toate acestea, puteți să mă credeți, ați trecut proba, în Galaxie există nenumărate rase care nu vor putea fi niciodată admise în Federație,

oricare le-ar fi progresul tehnologic, pentru că sunt în mod violent și incurabil xenofobe; aceste rase nu vor putea accepta nicicând pe deplin un *altul*, nici să comunice cu el. Asemenea rase nu pot decât fie să fugă urlând de groază, fie să încerce să-l ucidă imediat pe străin. Observându-vă pe dumneavoastră, cât și persoanele din jur (cu un deget al brațului său interminabil desemnă populația din Cherrybell) am înțeles că a mă privi vă este penibil dar, credeți-mă, acesta e un fenomen benign și cu siguranță vindecabil. Ați trecut încercarea într-un mod satisfăcător.

— Mai sunt și alte încercări?

— Doar una singură, dar cred că e timpul să...

Lăsând fraza neterminată, omul-prăjină se lungi pe spate și închise ochii.

Colonelul se ridică dintr-un salt.

— Pentru Dumnezeu...

Colonelul se repezi, ocolind trepiedul pe care era fixat microfonul, se aplecă asupra extraterestrului care zăcea pe nisip și își lipi urechea de pielea aparent sângerie de pe pieptul acestuia. Când își ridică în cele din urmă capul, prospectorul cel cărunț îl întâmpină râzând încetișor:

— Nu-i bate inima, domnule colonel, pentru că n-are inimă. Dar vi-l pot lăsa drept amintire; înăuntrul lui veți găsi lucruri cu mult mai interesante decât o inimă și câteva coaste. Da, este o marionetă pe care am mânuit-o așa cum Edgar

Bergen² o animă pe a lui... cum naiba o cheamă? Ah, da, Charlie McCarthy. Acum că și-a terminat treaba, a fost deconectată. Puteți să vă reluați locul, domnule colonel.

Colonelul Casey reveni la locul său, pășind încet.

— De ce? întrebă.

Dade Grant tocmai își scotea peruca și barba. Își trecu peste față un șervet pentru a-și îndepărta machiajul și dădu la iveală chipul unui tânăr cu trăsături frumoase.

— Cele ce v-a spus, sau mai exact ceea ce v-a fost comunicat prin intermediul său, nu a dezvăluit prea multe, dar este real. Nu e decât un manechin, e adevărat, dar prezintă imaginea fidelă a unui membru al unei rase inteligente din Galaxie, o rasă pe care psihologii noștri o apreciază în stare să vă stârnească cea mai violentă și incurabilă xenofobie, dacă ați fi xenofobi în mod incurabil. Pentru acest prim contact nu am trimis un reprezentant autentic al speciei, pentru că specia aceasta posedă o fobie *sui generis*: suferă de agorafobie, teama de spațiile deschise. Sunt ființe ajunse la un înalt grad de civilizație, membri minunați ai Federației, doar că nu-și părăsesc niciodată planeta de origine.

Observatorii noștri ne asigură că nu suferiți de o asemenea fobie, în schimb s-au declarat incapabili

² Nuvela a fost publicată pentru prima oară în 1962 în Statele Unite (n. trad.).

să aprecieze dinainte gradul de fobie pentru *alții*, iar singura cale de a verifica a fost să vă confruntăm cu *ceva*, în loc de *cineva*.

Colonelul scoase un oftat adânc.

— Nu pot spune că ceea ce am aflat nu mă ușurează, într-un anumit sens. Am putea să ne înțelegem cu umanoizi, desigur, și o vom face la nevoie. Mărturisesc însă că. Este o ușurare să știm că rasa dominatoare în Galaxie este totuși umană și nu doar umanoidă. Acestea spuse, care-i cea de a doua probă?

— Tocmai ați trecut-o. Spuneți-mi... O clipă, încă un nume care îmi scapă... Cum se numește cea de a doua marionetă a lui Bergen? Știți, cea care îi servește oarecum de dublură lui Charlie mccarthy?

Colonelul nu-și amintea, însă sergentul răspunse în locul lui fără a șovăi:

— Mortimer Snerd.

— Exact! Mie îmi puteți spune deci Mortimer Snerd și cred că-i timpul să...

Mortimer se lungi pe spate pe nisip, închizând ochii, exact la fel cum făcuse și omul-prăjină ceva mai devreme.

În clipa aceea măgărușul ridică încet capul și îl așeză pe umărul sergentului.

— S-a terminat cu marionetele, colonele, zise el. Și acum, spune-mi ce-i povestea asta cu „rasa dominatoare umană”, sau cel puțin umanoidă? Ce-i aia o rasă dominatoare?!

Ultimul Tren

Eliot Haig ședea, singur, la un bar, așa cum i se mai întâmplase de atâtea ori să stea, singur, prin diverse baruri; afară soarele asfințea, un asfințit bizar. Înăuntrul localului umbrele se lungeau în lumina zgârcită și era aproape mai întuneric decât afară. Oglinda cu reflexe albastrui din spatele barului amplifică efectul; Haig avea impresia că se zărește în penumbra unei seri luminate de vraja unei luni albastre. Propria sa imagine era palidă dar precisă, nicidecum dublă, în ciuda paharelor pe care le băuse. O imagine singuratică, foarte singuratică.

La fel ca și alte dăți când băuse ore în șir, își spunea că, de data asta, poate o va face.

Ceea ce avea să facă era vag și măreț și cuprindea totul. Cuprindea marele salt dintr-o viață într-alta, atâta vreme dorit. Însemna pur și simplu o despărțire fără vorbe de biroul unui avocat semiclandestin, oarecum prosper, pe nume Eliot Haig; o despărțire de toate complicațiile meschine ale existenței sale, de toate angajamentele personale, de toate șicanele de procedură, menținute în limitele legii ori deviate imperceptibil; însemna ruperea lanțului de obiceiuri care îl lega de o existență ce își pierduse orice înțeles și rațiune.

Reflexul albastrui îl obosea și simțea, mai tare ca de obicei, nevoia să se miște, să meargă în altă parte, să caute chiar de-ar fi doar alt pahar cu

băutură. Goli deci și ultimul strop și se lăsă să alunece de pe taburet.

— Pe curând, Joe! spuse în timp ce se îndrepta fără grabă către ușă.

— Trebuie că-i un incendiu baban pe undeva, zise barmanul. Ați văzut cum arată cerul? Mă întreb dacă nu-s cumva șantierile de cherestea din capătul orașului.

Barmanul era la fereastră, cu privirile îndreptate în sus, departe.

Haig așteptă să iasă pe ușă și privi în aceeași direcție. Cerul era de un cenușiu rozaliu, ca și cum ar fi fost colorat de un incendiu îndepărtat. Dar văpaia aceasta acoperea întreg cerul ce putea fi văzut de unde se afla, și nimic nu dezvăluia de unde venea.

Fără a avea ceva dinainte hotărât în minte, Haig porni către sud. Șuierul unei locomotive îi ajunse la urechi, parcă amintindu-i ceva.

„De ce nu, își spuse, de ce nu în seara asta?”

În seara aceasta vechea dorință, fantomă a miilor de seri deprimante, se făcea simțită foarte puternic. Mergea în direcția gării; dar asta o mai făcuse de multe ori. Adesea privise trenurile plecând, spunându-și la fiecare garnitură că ar fi trebuit să fie și el într-un vagon. Dar niciodată nu se urcase cu adevărat într-unul. Când ajunse în dreptul ultimei intersecții înainte de gară, auzi cântecul clopotului, gâfâitul aburilor și plecarea trenului. Pe acesta îl pierduse, admitând că, dacă

ar fi sosit la vreme, ar fi avut curajul să-l ia.

Și deodată și-a dat seama că nu este o seară ca toate celelalte, că era seara în care va izbuti. Cu costumul de pe el, cu banii pe care îi avea în buzunar. Adică exact cum și-o dorise, o ruptură adevărată. Să fie dat dispărut, lumea să se întrebe, altul să deznoade în locul său încâlcitura afacerilor, da, încâlcitura în care se vor transforma dacă lasă totul baltă.

Walter Yates stătea în fața ușii deschise a cârciumii sale, la câțiva pași de intrarea în gară.

— Bună seara, domnule Haig, spuse Yates. Avem o frumoasă auroră boreală în seara asta. Niciodată n-am văzut una mai frumoasă.

— Ah, asta era? Crezusem că e vreun incendiu mare.

— Nu, nu, nici vorbă, scutură Yates din cap. Priviți spre nord. Cerul pare că dârdâie de frig într-acolo. E aurora.

Haig se întoarse și privi către nord, în lungul drumului pe care venise. Vâlvătaia roșietică era... hm, da, parcă „dârdâia”, Cârciumarul avea dreptate. De altfel era un spectacol foarte frumos, dar oarecum înspăimântător, chiar dacă știa despre ce e vorba.

Făcu câțiva pași înspre Walter Yates, trecu de el și intră în cârciumă.

— Sper că n-ai de gând să lași un însetat să moară de sete, Walter?

După câteva minute, în timp ce amesteca

gheața, apa și whisky-ul în pahar, întrebă din nou:

— Când pleacă trenul următor, Walter?

— Următorul în ce direcție?

— Indiferent unde.

— Peste câteva minute, spuse Walter după ce aruncă o privire către pendulă. Veți putea auzi trosnetul semaforului într-o clipă.

— Ăsta-i prea devreme; vreau să-mi termin paharul. Și următorul?

— E unul la 22 și 14. Cred că-i ultimul din seara asta. În mod sigur ultimul, cel puțin până la miezul nopții; adică la ora când închid, după aceea nu mai știu.

— Și încotro se... Nu, nu-mi spune unde se duce. Nu vreau să știu. Dar îl voi lua.

— Fără să știți unde se duce?

— Fără să vreau s-o știu, îl îndreptă Haig. Și ascultă, Walter, vorbesc serios. Trebuie să-mi faci un serviciu: dacă vei citi în ziare că am dispărut, nu spune nimănui că am trecut pe aici în seara asta, nici ce am vorbit. Vreau să nu spui nimănui.

Walter încuviință din cap, discret și aprobator:

— Știu să-mi țin gura, domnule Haig. Ați fost totdeauna un client bun. Nu vă vor da de urmă datorită mie.

Haig se clătină ușor pe taburetul său și fixă ochii, chipul și zâmbetul abia ascuns al lui Walter. Convorbirea sunase ciudat, ca ceva cunoscut, ca și cum mai rostise aceleași vorbe cândva și primise același răspuns.

— Ți-am mai spus asta, Walter? întrebă cu un glas deodată sec, precum un contrainterogatoriu. De câte ori până acum?

— Oh, de șase ori... poate opt, nu, de zece ori. Nu-mi mai amintesc.

— Dumnezeu! mormăi Haig.

Îl privea în continuare pe Walter, iar chipul acestuia se desfăcu în două. Li fu necesar un mare efort pentru a-i recompune într-unul singur, cu zâmbetul abia schițat, indulgent, puțin ironic. Era limpede că se repetase mai mult de zece ori.

— Spune-mi, Walter, sunt eu un bețivan?

— N-aș putea spune una ca asta, domnule Haig. Beți mult, adevărat, însă...

Nu mai avea chef să-i privească pe Walter în față. Se uită la pahar și constată că nu mai rămăsese nimic în el. Comandă altul și, în timp ce Walter se grăbea să-l servească, se privi în oglinda din spatele barului. „Mulțumescu-ți Doamne, o oglindă fără reflexe albăstrui.” Era destul de cumplit să te vezi dublu și într-o oglindă obișnuită: *Așezămintele Haig Haig* era o glumă pentru a dialoga cu sine însuși, dar atât de răsuflată încât era un motiv în plus pentru a nu scăpa trenul ăsta. Și nu îl va scăpa, Doamne Dumnezeu, fie și beat mort, trenul ăsta nu-l va scăpa.

Din păcate până și aceste ultime gânduri aveau o neplăcută rezonanță cunoscută.

Oare de câte ori? Încercă să privească în fundul paharului pe trei sferturi gol. La următorul, pe

când era încă mai mult de jumătate plin, îl auzi pe Walter spunând:

— Poate că este totuși un incendiu, domnule Haig, unul mare; este prea întins pentru a fi o auroră. Ies afară să privesc.

Haig rămase însă așezat pe taburetul său. Când deschise din nou ochii, Walter își reluase locul din spatele barului și tocmai umbla la aparatul de radio.

— Ei, atunci e vorba de un incendiu? întrebă Haig.

— S-ar putea. Am să ascult buletinul de știri de la ora 22 și 15 pentru a afla.

Din radio izbucni un muget de jazz, un clarinet ce puncta acutele pe un fond de alămuri în surdină și tobe lovite cu furie.

— ...ăsta-i postul, spuse Walter, informațiile urmează într-un minut.

— *Într-un minut...*

Haig era să cadă sărind de pe taburet.

— E deja 22 și 14?

Nu așteptă răspunsul. Între bar și ușa deschisă podeaua se înclina puțin. Nu mai avea de trecut decât prin câteva uși pentru a ajunge în gară. Poate mai era posibil, poate va ajunge la timp. Dintr-o dată se simți de parcă nu băuse nimic, mintea îi deveni limpede precum cristalul de stâncă, cu toate că picioarele îi tremurau nesigure. Și apoi, se întâmplă atât de rar ca un tren să plece la secundă. Și apoi, poate că Walter spusese „într-

un minut” așa cum spui atunci când de fapt mai sunt trei, ori două, sau patru. *Ar mai fi o șansă.*

Pe scări se împiedică și căzu, dar se ridică, pierzând astfel câteva secunde. Depăși ghișeul de bilete – își va putea cumpăra biletul și în tren – ajunse la porțița de acces, văzu peronul și lanterna roșie a trenului ce pleca, doar la câțiva metri dincolo de limita speranței. Zece metri, o sută de metri. Mereu mai departe.

Feroviarul stătea la capătul peronului, urmărind din ochi trenul care se depărta. Auzise desigur pașii lui Haig, pentru că îi vorbi peste umăr, fără a întoarce capul:

— Păcat că l-ați pierdut. Era ultimul.

Haig simți deodată comicul situației și izbucni în râs. Era de-a dreptul prea absurd pentru a fi luat în serios, scăpase trenul cu adevărat la mustață. Dar va mai fi și trenul din zori. Nu avea decât să se întoarcă în gară, în sala de așteptare, și va aștepta până când...

— La ce oră e primul tren, mâine dimineată?

— Nu m-ați înțeles, spuse bărbatul, întorcându-se spre Haig.

Haig văzu atunci chipul celuiilalt, proiectat pe văpaia roșie a cerului.

— Nu m-ați înțeles. A fost *ultimul tren*.

Nu S-a Întâmplat Nimic

Lorenz Kane nu avea cum să știe, însă chiar din clipa în care lovise fata cu bicicleta se îndreptase spre prăpastie. Nenorocirea se putea întâmpla oriunde și în orice moment, întâmplarea a făcut însă ca ea să se producă în culisele unei bombe de noapte cu *strip-tease*.

Era pentru a treia oară într-o săptămâna când urmărea numărul lui Qeenie Quinn, despuiata vedetă a casei, într-un extraordinar spectacol de ațâțat poftete. Îmbrăcată doar în lumina albăstrie și cu trei petice de panglică în punctele strategice, Qeenie, o blondă arătoasă și clădită precum o redută de beton, tocmai își stârnise admiratorii pentru a treia oară în seara aceea și dispăruse înspre culisele din grădină, când Kane luă hotărârea: numărul lui Qeenie ca spectacol privat în garsoniera sa ar fi desigur nu doar mai plăcut de privit, ci se va încheia fără îndoială cu plăceri mai profunde.

Programul se apropia de finalul la care calitatea ei de vedetă o scutea pe Qeenie să participe, prin urmare momentul ideal pentru a merge să-i vorbească despre eventualitatea unei întrevederi în doi.

Kane ieși din local și o luă pe aleea care ocolea clădirea până la intrarea artiștilor. O hârtie de cinci dolari îl ajută să treacă fără probleme de loja portarului și, după un minut, era în fața ușii, la care bătu cu degetul îndoit.

— Da? se auzi o voce din spatele tăbliei ușii, împodobită cu o stea aurie.

Kane nu era atât de nerod încât să facă propuneri printr-o ușă închisă și cunoștea destul de bine obiceiurile culiselor pentru a se anunța în singurul fel care i-ar fi permis să fie luat drept cineva care făcea parte din lumea spectacolului, cineva care avea de făcut o propunere, nu neapărat deocheată:

— Sunteți îmbrăcată?

— O clipă, răspunse ea. Apoi, după câteva clipe adăugă: În regulă.

Kane intră și o găsi în picioare, cu fața la el, într-un halat de casă roșu, care îi punea, minunat în valoare ochii albaștri și părul blond. O salută înclinându-se, se prezintă și începu să expună amănunțit propunerea la care se gândise.

Se aștepta la unele șovăieli inițiale, poate chiar la un refuz; era foarte dispus să se arate stăruitor și să apeleze la argumente ce puteau atinge patru cifre (în dolari), adică o sumă ce depășea probabil salariul pe o săptămână al artistei, ba chiar poate și pe cel lunar; nu puteai avea pretenții mai mari când lucrai într-o asemenea bombă modestă. Și iată că, în loc să-l asculte și să discute rezonabil, ea se porni să zbiere făcându-l albie de porci, de parcă ar fi fost vreo fecioară. Și, ca și cum asta nu ar fi fost de ajuns, făcu greșeala să înainteze cu un pas și să-i dea o palmă. Foarte tare, atât de tare încât îl duru.

Asta îl înfurie. Făcu un pas înapoi, scoase revolverul și trase, străpungându-i inima.

Părăsi după aceea teatrul, chemă un taxi și se duse acasă. Bău câteva pahare pentru a-și liniști nervii puși la grea încercare de această întâmplare și se culcă. Dormea adânc atunci când, puțin după miezul nopții, poliția veni să-l aresteze pentru crimă. Nu mai înțelegea nimic.

În dimineața următoare, Mortimer Mearson, nu în mod cert dar foarte probabil cel mai bun avocat din oraș specializat în Codul penal, care tocmai terminase o partidă matinală de optsprezece găuri și revenise în clădirea de pe terenul de golf, găsi un mesaj care îi cerea să sune cu primul prilej la doamna judecător Amanda Hayes. Li telefonă imediat.

— Bună ziua, Înălțimea Voastră, spuse el, arde pe undeva?

— Arde, Morty, arde. Dar dacă în dimineața asta ești liber, ai putea trece pe la mine la birou, pentru a mă scuti să-ți spun totul prin telefon.

— Voi fi al tău într-o oră.

Și se țină de cuvânt.

— Bună dimineața, scumpă judecătoreasă, o salută avocatul. Ai bunătatea de a trage aer în piept și de a-mi spune dintr-o singură suflare ce s-a mai pus la cale.

— Un caz pentru dumneata, dacă te atrage. Pe scurt, azi-noapte a fost arestat un bărbat, pentru omucidere. Refuză să dea orice declarație înainte

de a-și consulta avocatul. Susține că nu a mai avut niciodată de a face cu justiția și nu cunoaște niciun avocat. A cerut procurorului să-i recomande unul, iar procurorul mi-a transmis mie rugămintea.

— Aha, încă un caz pe de-a moaca, suspină avocatul. N-are nimic, era timpul să iau și eu unul. Mă numești din oficiu?

— Nu mai face pe interesantul, micuțule, spuse doamna judecător Hayes. Nu-i deloc vorba de un dosar gratuit. Domnul în cauză nu-i chiar miliardar, dar posedăm o oarecare avere; este un tânăr destul de cunoscut în lumea bună, un *bon vivant*³ și își poate permite foarte lesne să-ți verse onorariul pe care îl vei fixa, dacă bineînțeles va fi în limite rezonabile. Asta nu înseamnă că te vād mulțumindu-te cu limite rezonabile dar, în sfârșit, rămâne o chestiune pe care o veți fixa de comun acord, desigur în caz că te acceptă drept apărător.

— Iar modelul acesta al tuturor virtuților, după toate aparențele victima unui complot diabolic, are și un nume?

— Da, chiar unul cunoscut, dacă obișnuiești să citești presa, mondenă. Se numește Lorenz Kane.

— Într-adevăr, numele îmi spune ceva. Nevinovat, fără îndoială. Hm... încă n-am citit ziarele de dimineață.

³ (În franceză în textul original) Corespunde cu engl. play boy, persoană petrecăreță, fecior de bani gata (n. trad.).

Pe cine se spune că ar fi omorât? Îmi poți da unele amănunte?

— Nu va fi un dosar prea ușor, micuțul meu Morty, spuse doamna judecător Hayes. Clientul dumitale nu are nici cea mai mică șansă, în afară de a pleda pentru nebunie. Victima era cunoscută sub numele de Qeenie Quinn, un nume de împrumut, cum se obișnuiește în lumea teatrului; cel adevărat rămâne de stabilit. Se despuia la Majestic, unde era vedeta spectacolului. Foarte multă lume l-a văzut pe Kane în sală în timp ce fata își făcea numărul și l-au văzut ieșind la sfârșit. Portarul l-a recunoscut și el, mărturisind că... i-a dat drumul. Portarul acesta îl cunoștea pe Kane din vedere și a fost acela care a condus poliția la el acasă. Kane trecuse din nou prin fața lojei sale, la câteva minute după ce intrase la artistă. Între timp mai multe persoane au auzit un foc de armă. Imediat după, terminarea spectacolului domnișoara Quinn a fost găsită moartă, ucisă în cabina ei cu un glonț.

— Mda, spuse Mearson, adică declarația portarului împotriva declarației sale. Nu prea ai de ce să te agăți. Voi dovedi că portarul este nu numai un mitoman patologic, ci și un campion în domeniu.

— Nu mă îndoiesc de asta nici măcar o clipă. DAR! Ținând seama de relativa lui importanță socială, poliția a cerut, înainte de a descinde la el, și un mandat de percheziție pe lângă cel de

arestare. Iar în buzunarul hainei pe care o purtase în aceeași seară a fost găsit un mic revolver de calibrul 32, cu un tub de cartuș tras rămas în butoiaș. Domnișoara Quinn a fost ucisă cu un glonț de calibrul 32. Cu revolverul lui Kane, dacă dăm crezare experților în balistică ai poliției, care au comparat la microscop proiectilul ucigaș cu cel pe care l-au tras cu același revolver.

— Afurisită treabă. Spuneai că acest Lorenz Kane nu a făcut nicio declarație, exceptând-o pe aceea că nu va face niciuna înainte de a consulta un avocat care să-i convină?

— Exact, în afară de o remarcă destul de stranie pe care a făcut-o îndată după ce fusese arestat și inculpat. Cei doi polițiști care au luat parte la arestare au auzit-o și amândoi au raportat-o, cuvânt cu cuvânt. Kane a spus: „Doamne Dumnezeule! Înseamnă că era adevărată!” Ce-au vrut să spună, după părerea dumitale?

— Habar n-am. Dacă mă va accepta ca apărător, nu voi ezita să-l întreb. Până atunci, nu știu prea bine dacă trebuie să-ți mulțumesc că m-ai atras în această afacere sau să te blestem că mi-ai pasat faimosul toiag pe care nu se știe de ce capăt trebuie să-l apuci.

— Știu că-ți place acest gen de toiag, Morty, și nu încerca să negi. Asta cu atât mai mult cu cât îți vei încasa onorariul, indiferent dacă pierzi ori câștigi procesul. Te voi scuti chiar și de o procedură lipsită de perspective: nu încerca

punerea în libertate provizorie, cu sau fără cauțiune; procurorul a prins mingea din zbor îndată ce a avut în mână raportul balisticienilor. Acuzația e limpede, asasinat propriu-zis. Așa că acuzarea nu are nevoie nici de cel mai mărunț element suplimentar, iar procesul va avea loc imediat după ce îți vei epuiza toate procedeele de amânare. Ce mai aștepți?

— Nimic, spuse Mearson.

Și ieși.

Un gardian îl conduse pe Lorenz Kane la vorbitor, unde îl lăsă împreună cu avocatul Mortimer Mearson. Acesta se prezentă și cei doi bărbați își strânseră mâinile. Kane părea foarte liniștit, constată Mearson, care era evident mult mai intrigat și îngrijorat. Clientul său era om la aproape patruzeci de ani, destul de înalt, chiar mai arătos decât s-ar fi convenit, de o eleganță fără cusur în ciuda unei nopți petrecute în celulă. Lăsa impresia că face parte din acea categorie de bărbați care rămân de o eleganță impecabilă oriunde și oricând, chiar și la opt zile după ce s-au rătăcit de caravană, la o mie cinci sute de kilometri de orice, în Congo, lipsit de hamalii care au dispărut cu bagaje cu tot...

— Da, domnule Mearson. Aș fi cu adevărat încântat să-mi fiți apărător. Am auzit vorbindu-se de dumneavoastră, am citit prin ziare extrase din pledoariile pe care le-ați ținut; nu știu de ce nu m-

am gândit din prima clipă să mă adresez dumneavoastră, în loc să cer să-mi fie recomandat cineva. Acestea fiind spuse, doriți să-mi auziți povestea înainte de a mă accepta de client, sau mă acceptați de pe acum, la bine sau la ce-i mai rău?

— La bine sau la ce-i mai rău, spuse Mearson, până când...

Se opri. „Până când moartea ne va despărți” nu erau cele mai potrivite cuvinte ce puteau fi adresate unui domn care, după toate probabilitățile, era la un pas, da scaunul electric.

Însă Kane zâmbi și încheie chiar el propoziția.

— Perfect, spuse apoi. Și acum să luăm loc.

S-au așezat pe două scaune, față în față, cu o masă între ei, singurul mobilier din vorbitor.

— Va trebui să ne vedem destul. De des, reluă atunci Kane, prin urmare să eliminăm din capul locului orice protocol. Nu-mi spuneți Lorenz; prefer Larry.

— Așa cum eu prefer Morty în loc de Mortimer, spuse Mearson. Acestea odată stabilite, vreau povestea ta în cele mai mici amănunte dar, înainte de toată, aş avea două întrebări să-ți pun. Ești...

— Mai încet. Am și eu o *mică* întrebare, înaintea celor două: ești sigur, foarte sigur, că nu sunt microfoane în această încăpere și tot ce vom discuta va rămâne strict între noi?

— Nu am nici cea mai mică îndoială. Dar să revenim la prima mea întrebare: ești sau nu vinovat?

— Da, sunt vinovat.

— Polițiștii care te-au arestat susțin că, înainte de a refuza orice declarație, ai exclamat: „Doamne Dumnezeule! Înseamnă că era reală!” Ai rostit într-adevăr cuvintele astea și, dacă da, ce-ai vrut să spui?

— Pe moment eram complet năucit, Morty, și nu-mi pot aminti... Este însă foarte posibil să fi spus ceva în genul ăsta, pentru că era exact gândul care mă frământa atunci. Dar ce-am înțeles prin vorbele acelea nu-ți pot explica în câteva cuvinte, Singura modalitate de a te lămuri, asta admitând că voi reuși s-o fac, este să încep cu începutul începutului.

— Bun. Poți începe. Și nu te grăbi, nimic nu ne obligă să trecem totul în revistă într-o singură ședință. Pot târăgăna procesul timp de trei luni sau chiar mai mult, dacă va fi nevoie.

— Ce s-a întâmplat, îți pot istorisi în puține cuvinte. Totul a început... nu mă întreba ce înțeleg prin „totul”... După cum spuneam, totul a început în urmă cu cinci luni și jumătate, pe la jumătatea lui aprilie. Cam la ora două dimineața, în zorii zilei de treisprezece aprilie, pentru a fi cât mai precis cu putință. Ieșisem de la o recepție, de, la *Armand Village*, în nordul orașului și mă întorceam acasă. Eram...

— Iartă-mă că te voi întrerupe mereu, dar țin să-mi fac o imagine cât mai exactă a evenimentelor pe măsură ce vorbești. Erai la volan? Singur?

— Conduceam Jaguarul meu și eram singur.

— Beat? Goneai?

— Eram treaz, cu adevărat treaz. Părăsisem zaiafetul relativ devreme, fusese o adunare plicticoasă și de aceea nu băusem decât foarte puțin. Mi s-a făcut deodată foame – se vede că uitasem să cinez. Am oprit deci la un restaurant din marginea drumului. Până să mi se aducă mâncarea am băut un singur cocteil, să mai treacă timpul, apoi am mâncat friptura uriașă ce mi-a fost servită, cu toată garnitura de legume, după care am băut și câteva cești de cafea. Fără a mai consuma alcool. Astfel că, atunci când am părăsit restaurantul, eram mai treaz decât de obicei, dacă înțelegi ce vreau să spun. Și pentru a pune capac la toate, nu aveam de mers decât o jumătate de oră, într-o mașină decapotată, în aerul răcoros al nopții. Luând toate astea în considerație, eram mai treaz decât acum, și n-am băut nimic de la miezul nopții trecute.

— O clipă, îl întrerupse Mearson.

Avocatul scoase la iveală din buzunarul interior al hainei un flacon plat din argint, pe care i-l întinse interlocutorului său.

— O amintire din anii prohibiției; o folosesc uneori ca să mă joc de-a Saint-Bernard-ul⁴ cu

⁴ Aluzie la butelcuța cu alcool ce se prinde la gâtul uriașilor cliini elvețieni dresați pentru căutarea și salvarea celor dispăruți în avalanșele de zăpadă, ca prim ajutor (n. trad.).

clienții încarcerați de prea puțin timp pentru a se fi adaptat la lipsa unor aporturi vitale...

— Ahhh! făcu Larry, după ce trase o dușcă bună, Morty, îți dau voie să-ți dublezi onorariul, drept plată a serviciilor ce depășesc obligațiile profesionale. Unde rămăsesem? Ah, da: tocmai îți spuneam că eram perfect treaz. Dacă aveam o viteză prea mare? În mod teoretic, da. Rulam pe *Vine Street*, eram la câteva străzi de Rostov...

— Adică de secția 44 de poliție.

— Exact. Iar secția aceasta joacă și ea un rol în povestea mea. Este o zonă cu limita de viteză de 40 km/oră, iar eu aveam între 65 și 70, dar ce vrei, era ora două și jumătate dimineața și cât vedeai cu ochii nu era nicio mașină. În afară de bătrâna și legendara doamnă din Pasadena, care mai crede în Moș Crăciun, nimeni nu ar fi rulat cu mai puțin de 60.

— Iar venerabila doamnă nu circulă niciodată atât da târziu... Dar scuză-mă, poți continua.

— Și, deodată, cutoțul pe neașteptate, iată. Că apare dintr-o alee laterală o fată pe bicicletă, atât de repede cât poate alerga o bicicletă. Mi-a ieșit drept în față. Am văzut-o o fracțiune de secundă înainte de a frâna. Avea vreo șaisprezece sau șaptesprezece ani. Cu păr roșcat, care-i ieșea de sub fularul înnodat ca un turban. Purta un pulover verde din lână de angora și un pantalon de ciclist. Bicicleta era roșie.

— Ai avut timp să observi toate amănuntele

astea?

— Absolut. Și este o imagine care mi-a rămas întipărită în memorie. O văd și astăzi, exact ca și atunci. Chiar înainte de impact, fata a întors capul și m-a privit drept în față. I-am văzut ochii înspăimântați prin ochelarii cu ramă de baga.

Talpa piciorului meu strivea pedală frânei mai-mai să străpungă podeaua, iar blestematul de Jaguar începuse să derapeze, amenințând să se răstoarne ori mai știu eu ce. Dar la dracu, oricât de bune reflexe ai avea – iar ale mele sunt excelente – nu prea poți să încetinești în câțiva metri atunci când ești lansat cu 60 la oră. Cu siguranță că mai aveam încă 50 când am lovit-o... a fost un șoc cumplit.

Și apoi, trosc, pleosc, întâi cu roțile din față și apoi cu cele din spate, am trecut peste fată. Zgomotul provenea desigur de la bicicleta strivită. Mașina s-a oprit în cele din urmă la vreo zece metri mai încolo.

Vedeam în fața mea, prin parbriz, luminile de la secția de poliție, la următoarea intersecție. Am coborât din mașină și am pornit în fugă către secție. Nici nu m-am uitat înapoi. Nu vroiam să văd. N-ar fi folosit la nimic, nu putea fi decât moartă; șocul fusese atât de violent încât ar fi putut s-o ucidă de zece ori.

Am intrat ca o furtună în secția de poliție și după câteva clipe am izbutit să spun în mod inteligibil ce aveam de spus. Doi dintre polițai au ieșit

împreună cu mine și ne-am îndreptat către locul accidentului. Eu o luasem înainte alergând, în vreme ce ei se mulțumiseră să meargă repede; atunci am încetinit și eu, pentru că nu țineam deloc să ajung primul. Până la urmă am ajuns și...

— Lasă-mă să ghicesc, spuse avocatul. Nici urmă de fată, nici urmă de bicicletă.

Kane încuviință încet din cap.

— Jaguarul era de-a curmezișul pe șosea, ca și cum se oprise dintr-un derapaj. Farurile erau aprinse. Cheia de contact era la locul ei, însă motorul se oprise. În spatele automobilului, pe o distanță de aproape doisprezece metri, urmele lăsate de cauciucurile roților blocate, începând din dreptul aleii laterale ce dădea în șosea.

Și nimic altceva. Nu fată. Nu bicicletă. Nicio picătură de sânge, niciun, rest metalic. Nici o singură zgârietură pe partea din față a mașinii. Polițaii m-au luat drept nebun și nu-i pot condamna. Ba nici măcar nu m-au lăsat să mă urc la volan pentru a trage automobilul la marginea străzii; a făcut-o unul dintre ei și, după ce l-a tras lângă trotuar, a băgat cheia în buzunar; nu vroia să mi-o dea înapoi. M-au dus înapoi la secție, să mă interogheze.

Mi-am încheiat noaptea acolo. Puteam desigur să telefonez vreunui avocat să vină să mă elibereze pe cauțiune, dar eram prea zguduit de întâmplare pentru a mă gândi la așa ceva. Ba poate eram atât de zguduit încât nici nu aveam cu adevărat dorința

să scap din secția de poliție, pentru că nu aveam nici cea mai vagă idee unde m-aș fi putut duce dacă mă eliberau. Singurul lucru pe care mi-l doream era să fiu lăsat singur pentru a mă putea gândi. Ceea ce am și obținut, după ce s-a încheiat interogatoriul. Polițaii nu m-au zvârlit laolaltă cu bețivanii de rând. Eram prea bine îmbrăcat, aveam fără îndoială destule cărți de credit și acte care mă plasau printre cei din lumea bună. Și-au spus probabil că sunt ținut ori slab cu duhul, dar oricum un cetățean onorabil, ce trebuia mânuit cu mânuși și nu cu bâta. Oricum o fi fost, au deschis în onoarea mea o celulă individuală, unde m-au lăsat să meditez în liniște.

În dimineața următoare au chemat un psihiatru al poliției să mă examineze. Între timp însă îmi venisem în fire, suficient pentru a-mi da seama că, oricum o întorceam, nu poliția avea cum să mă ajute și cu cât mai repede voi scăpa din mâinile ei, cu atât mai bine va fi. Prin urmare i-am înșiruit o seamă de gogoși, atenuând faptele, în loc să-i povestesc ce se întâmplase în realitate. Am lăsat de-o parte efectele sonore, zgomotul bicicletei strivite sub roți, n-am suflat o vorbă despre impresiile captate în mișcare, impactul și zdruncinătura pe care am simțit-o; am depănat povestea astfel încât să poată fi luată drept o halucinație bruscă și trecătoare, pur *vizuală*. Nu a fost prea ușor, dar până la urmă a înghițit-o și am fost eliberat.

Kane făcu o pauză, cât să mai tragă o dușcă zdravănă direct din clondirul de argint și continuă:

— M-ai urmărit până acum? Și lăsând la o parte faptul că mă crezi sau nu, ai vreo întrebare să-mi pui?

— Aș avea una singură: ești sigur, absolut sigur că ceea ce s-a petrecut între tine și polițiștii de la secția 44 este o realitate obiectivă și verificabilă? Cu alte cuvinte, în cazul în care la proces voi pleda în favoarea nebuniei, voi putea cere mărturia agenților cu care ai avut de-a face și cea a psihiatrului poliției?

În timp ce Mearson își formula întrebarea, pe chipul lui Kane apăruse un zâmbet chinuit.

— Pentru mine, ceea ce s-a întâmplat la secție este realitate obiectivă, la fel ca și coliziunea cu fata cu bicicleta. Dar ai posibilitatea de a verifica prima dintre aceste realități. Poți întreba dacă există un proces-verbal și dacă polițaii își amintesc de incident. De acord?

— Se admite. Te rog să continui.

— Poliția a acceptat deci că fusesem victima unei halucinații și s-a mulțumit cu atât. Eu însă nu. M-am zbatut în toate felurile. Am dus Jaguarul la un garaj, unde a fost cercetat foarte amănunțit. Eu însumi am verificat caroseria, precum și partea din față a mașinii. Niciun fel de urme. Bun, deci nu se întâmplase nimic, cel puțin în privința automobilului.

După aceea, am început să caut o fată care să

corespundă semnalmentelor, vie ori moartă, care ieșise în noaptea aceea cu bicicleta. Asta m-a costat câteva mii de dolari cheltuiți cu detectivi particulari, care au trecut prin sită întreg cartierul, cartierele din jur, precum și o întinsă zonă învecinată, în căutarea unei fete care să semene cu cea descrisă de mine, care locuia sau locuise acolo cândva, cu sau fără o bicicletă roșie. Detectivii au dibuit câteva adolescente roșcovane, pe care le-am văzut în mod discret. Zero.

Și apoi, după ce m-am documentat, am ales un psihiatru și m-am lansat într-un tratament, pe cheltuiala mea. Se spune că ar fi cel mai bun din oraș, dar e sigur cel mai scump. M-a consultat două luni încheiate. Bani azvârliți degeaba. Nu am reușit să-i află părerea despre cazul meu, refuza să vorbească despre asta. Cunoști principiul psihanalizei? Analistul te pune să vorbești, te face să te analizezi singur și așteaptă să-i explici tu lui ce anume nu e în regulă cu tine; când ajunge în stadiul acesta bolnavul devine volubil, explică întruna de ce suferise, după care îl anunță pe medic că e vindecat; acesta se declară de acord și eliberează clientul dându-i binecuvântarea sa. Totul e în regulă atunci când subconștientul știe ce anume nu merge și recunoaște până la urmă lucrul acesta. La mine însă subconștientul nu știa absolut nimic. Prin urmare îmi pierdeam vremea de pomană și am oprit tratamentul.

Între timp însă mă spovedisem unor. Prieteni,

cerându-le părerea. Unul dintre ei, profesor de filosofie la universitate, a început să-mi vorbească de ontologie, iar ontologia m-a pus pe o urmă. Mai bine zis, îmi închipuiam că am găsit *soluția* problemei ce mă frământa. Cel puțin așa am crezut până ieri seara. De atunci știu că soluția mea e cel puțin în parte falsă.

— On-to-lo-gia... silabisi în șoaptă Mearson. Cuvântul l-am mai auzit, dar dacă ai vrea să-mi împrășpezezi memoria...

— Îți pot cita, din memorie, definiția din *Marele Dicționar Webster*, text integral: „Ontologia este știința existenței sau a realității; este o ramură a filosofiei care investighează natura, proprietățile esențiale și relațiile existenței ca atare”.

Kane aruncă o privire la ceas.

— Te rog să mă ierți, dar se pare că durează ceva mai mult timp decât crezusem. Încep să fiu puțin obosit de discuție și simt că ești poate și mai obosit ascultându-mă. N-ai vrea să continuăm mâine?

— Excelentă idee, Larry, spuse Mearson ridicându-se.

Kane sorbi ultimele picături din flaconul de argint și îl înapoie avocatului.

— Mâine ai să mai faci pe Saint-Bernard-ul?

— Am trecut pe la postul de poliție, spuse Mearson. A fost întocmit într-adevăr un proces verbal. Și am putut sta de vorbă cu unul dintre cei doi polițiști care te-au întovărășit până la locul

ac... adică până la mașina ta. Faptul că ai anunțat accidentul este real. În privința asta nu-i nicio îndoială.

— Atunci voi continua de unde am rămas ieri, spuse Kane. Ontologia studiază deci natura realității. Cercetând autorii care tratează tema aceasta, am dat peste noțiunea de *solipsism*, care s-a născut la vechii greci. Solipsismul este credința că universul întreg este produsul imaginației unui singur individ... adică al imaginației *mele*, în cazul în care mă privește. Ceea ce ar însemna că eu reprezint unica realitate concretă, iar toate cele și cei din jurul meu nu există decât în spiritul meu.

Mearson asculta, încruntând sprâncenele.

— În concluzie, fata cu bicicleta, neavând la început decât o existență imaginară, ar fi încetat să existe... *retroactiv*, din clipa în care ai ucis-o? Și nu a lăsat nicio urmă din existența ei anterioară, exceptând imaginea gravată în memoria ta?

— Asta a fost una din posibilitățile pe care le-am luat în considerație. De aceea m-am hotărât să fac o experiență, de la care așteptam să-mi confirme ori să-mi respingă ipoteza. Era vorba de a comite o crimă, în mod deliberat, pentru a putea constata ce se întâmplă.

— Dar în sfârșit, Larry, în fiecare zi sunt comise crime; zilnic oamenii se omoară între ei, dar victimele nu dispar retroactiv, fără a lăsa urme ale existenței lor anterioare!

— Da, dar oamenii de care vorbești nu au fost uciși *de mine*, spuse Kane cu accentul sincer al celui neînțeles. Dacă universul este într-adevăr produsul imaginației *mele*, este cu totul altceva. Fata cu bicicleta a fost prima persoană pe care am ucis-o vreodată.

Mearson oftă adânc.

— Prea bine. Deci te-ai hotărât să procedezi la o verificare comițând o crimă. Și ai ucis-o pe Qeenie Quinn. Dar spune-mi de ce...

— Nu, nu, n-a fost așa, îl întrerupse Kane. Am început cu un alt asasinat, acum aproape o lună. Am ucis un bărbat. Nu are niciun rost să-ți mai spun cum îl chema și nici altceva despre el, căci el nu a existat niciodată, la fel ca fata cu bicicleta.

Trebuie să-ți mărturisesc că nu puteam ști dinainte dacă lucrurile se vor petrece în felul acesta. De aceea nu l-am ucis pe omul acela în mod deschis, pe față, așa cum am ucis-o pe Qeenie. Am procedat cu grijă, luându-mi foarte serioase măsuri de siguranță; dacă trupul său ar fi fost descoperit, nu eu aș fi fost bănuیت de poliție drept făptaș.

Fapt e că din clipa în care l-am ucis, omul a încetat să existe. De aici am dedus, firește, că teoria mea era confirmată. Pornind de la această confirmare, de atunci am purtat în mod permanent un revolver în buzunar, încredințat că voi putea ucide oricând nepedepsit, dacă voi avea chef s-o fac, și că aceasta nu va avea nicio urmare,

nici măcar de ordin moral, odată ce orice persoană omorâtă de mine nu avea o existență reală decât în mintea mea.

— Hm, hm, făcu Mearson.

— În mod obișnuit, spuse Kane, am o dispoziție egală. Acum două seri am folosit pentru prima oară revolverul. Atunci când stricata aceea care se dezbracă pe bani m-a pălmuit, m-a lovit *tare*; a dat cu toată forța. Am văzut stele verzi și pot spune că a fost o reacție automată să pun mâna pe revolver și să trag.

— Hm, hm, hm, făcu avocatul. Dar Queenie Quinn s-a dovedit a fi cât se poate de reală și iată-te la pușcărie, acuzat de asasinat. Asta nu face țândări teoria ta solipsistă?

— Da și nu. Fără îndoială că o zdruncină. Am meditat mult la asta, de când am fost arestat. Și iată concluziile la care am ajuns: dacă Queenie era în mod concret reală – și este evident că a fost – asta înseamnă că la rândul meu nu eram – și probabil că nici nu sunt – *unica* ființă reală. Universul e alcătuit deci din indivizi reali și nereal, aceștia din urmă existând doar în mintea celor reali.

Câți suntem? Nu știu. Poate o mână de oameni, ori poate mii, sau chiar milioane. Eșantionul experienței mele – trei persoane, dintre care una s-a dovedit a fi reală – e mult prea restrâns pentru a putea fi considerat semnificativ.

— Fie. Dar de ce ar exista o asemenea dualitate?

— Habar n-am. Desigur, m-am lăsat sedus de cele mai nebunești speculații, dar niciuna din construcțiile mele imagine nu are un motiv în plus față de altele pentru a fi reală. Oare o conspirație? Poate... însă o conspirație împotriva cui? Sau împotriva a ce? Și este exclus ca toate ființele reale să facă parte din complot, de vreme ce eu nu fac parte.

Kane râse puținel mânzește, mai mult de politețe, fără urmă de veselie.

— Azi-noapte am avut un vis, cu adevărat la limitele imaginației: unul din acele vise tulburi, în care totul se amestecă, pe care nu-l poți povesti nimănui, pentru că nu conține nicio înlănțuire; nu este decât un șir de impresii. În visul acesta era într-adevăr un complot, precum și *arhivele* realității, în care erau păstrate mumei® tuturor persoanelor reale, pentru a le menține realitatea. Și – iată un minunat calambur de vis – realitatea este ca patul unui fluviu în care nu poți pătrunde decât printr-un fel de metempsihoză, fiind *realitate*. Oamenii reali formează un lanț, cu un reprezentant în fiecare oraș. E de la sine înțeles că lucrează în branșa așternuturilor, care le servește de fațadă. Și... și mai departe nu mai știu; doar nu mă voi apuca să-ți povestesc visele mele! Bine, să lăsăm asta. Acum știi totul, dragul meu Morty. Bănuiesc că vei spune că singurul lucru ce poate fi pledat e nebunia. Și vei avea dreptate, pentru Dumnezeu, deoarece dacă sunt sănătos la minte,

înseamnă automat că sunt un asasin. Vinovat și fără circumstanțe atenuante. Ce spui?

— Știu și eu...

Mearson mâzgălea distrat pe colțul mesei cu stiloul său aurit; în cele din urmă ridică privirile.

— Tipul care pune creierul pe moațe, cel care te-a consultat, nu cumva este un oarecare Galbraith?

— Ba da!

— Perfect. Galbraith este unul dintre prietenii mei și în același timp cel mai bun psihiatru de pe lângă tribunalele din cras, ba poate chiar din țară. Am lucrat împreună în peste zece cazuri, pe care le-am câștigat fără excepție. Înainte de a-mi schița un plan de apărare, mi-ar plăcea să-i cer părerea. Ești de acord să-i vorbești, cu toată sinceritatea, dacă ți-l trimit aici?

— Dar bineînțeles. Și, hm... i-ai putea cere să-mi facă un serviciu?

— Cred că da. Ce serviciu?

— Împrumută-i flaconul tău și cere-i să mi-l aducă plin. Nici nu poți bănuî cât poate contribui acest tonifiant ea întrevederile noastre să-mi pară aproape plăcute.

Interfonul de pe biroul avocatului Mortimer Mearson sună și acesta apăsă pe butonul care îl pune în legătură cu secretara.

— Vă caută doctorul Galbraith.

Mearson îi spuse să-l poștească imediat înăuntru.

— Salutare, doctore, spuse Mearson, eliberează-ți picioarele de greutatea ta și povestește-mi tot.

Galbraith se execută și își aprinse o țigară înainte de a începe relatarea.

— La început era cam enigmatic, spuse el, nu am înțeles despre ca e vorba decât rememorând împreună antecedentele sale medicale. Într-o zi, când juca polo, a căzut și a încasat un baston în cap. Avea pe atunci douăzeci și doi de ani. Lovitura a provocat o contuzie gravă și a devenit amnezie. La început o amnezie totală, după care încet-încet amintirile i-au revenit, intacte, până la începuturile adolescenței. Dar amintirile i-au rămas foarte fragmentare pentru perioada dintre adolescență și vârsta pe care o avea în momentul accidentului.

— Dumnezeu! Tocmai în perioada îndochinării!

— Exact. Dar are reveniri în trecut, necontrolate, ca în visul pe care ți l-a povestit. Ar putea fi vindecat, cu toate «ă mă tem să nu fie prea târziu. Măcar să fi pus mâna pe el înainte de a fi comis un asasinat calificat... Însă de-acum înainte este exclus să ne asumăm riscul să-și claseze povestea, chiar pledând pentru nebunie. Și în cazul ăsta...

— Înțeleg... oftă Mearson. Voi suna imediat. Apoi trec pe la tine să-ți spun. Sunt dezolat, dar nu am încotro.

Apăsă pe butonul interfonului:

— Dorothy, caută-l pe Mr. Hodge, de la

Întreprinderile de Așternuturi Midland. Mi-l dai pe linia directă.

Doctorul Galbraith ieși în timp ce Mearson mai aștepta încă legătura. Unul din telefoane sună și avocatul ridică receptorul:

— Hodge? Aici Mearson. Telefonul dumitale e sigur? Perfect. Cod optzeci și patru. Retrageți imediat din arhivele realității fișa lui Lorenz Kane. L-O-R-E-N-Z K-A-N-E. Da, este necesar și foarte urgent, voi prezenta raportul mâine.

Scoase un pistol dintr-un sertar al biroului, coborî, luă un taxi care îl lăsă la Palatul de Justiție. Ceru o întrevedere cu clientul său și, îndată ce Kane apăru în cadrul ușii, îl împușcă cu un glonț în frunte – nu mai avea niciun rost să târăgăneze lucrurile. Așteptă cele șaiszeci de secunde care îi trebuie întotdeauna trupului pentru a dispărea, apoi urcă până la doamna judecător Amanda Hayes, pentru a proceda la o ultimă verificare.

— Te salut, Înălțimea Ta, spuse el. Cineva mi-a vorbit de un oarecare Lorenz Kane și nu izbutesc să-mi amintesc cine anume. Poate dumneata?

— Nu, Morty, numele acesta îmi spune nimic.

— Vrei să zici „nu-mi spune nimic”. Înseamnă că a fost altcineva. Mulțumesc, doamnă judecător. Pe curând.

Supunere

Pe o planetă minuscule ce se rotește pe orbită în jurul unei stele îndepărtate și prea puțin strălucitoare, invizibilă de pe Terra, la celălalt capăt al Galaxiei, la o distanță de cinci ori mai mare decât cea atinsă vreodată de cea mai cutezătoare dintre expedițiile umane în spațiu, se află statuia unui pământean. Monumentul este dintr-un metal prețios, uriaș, înalt de cel puțin douăzeci și cinci de centimetri și de o mare valoare artistică.

Pe statuie mișună insecte...

Erau în patrulare de rutină în sectorul 1534, dincolo de constelația Câinelui, la câțiva parseci de Sol. Aparatul era o vedetă de tip obișnuit, cu două locuri, precum sunt cele folosite de toate misiunile de patrulare în afara sistemului. Căpitanul May și locotenentul Ross jucau șah când răsună alarma.

— Reamorsează-l, Don, între timp mă gândesc la mutare, spuse căpitanul May.

Căpitanul nici măcar nu ridicase privirile de pe tabla de șah, atât de convins era că nu putea fi decât un meteorit; prin sector n-aveau ce căuta alte nave cosmice. Omul pătrunsese în spațiu la o distanță de o mie de parseci și tot nu întâlnise o formă de viață străină suficient de evoluată pentru a putea stabili vreo comunicare... nimic care să fie atins stadiul construirii de nave cosmice.

Nici Ross nu se ridică de pe scaun, dar îl roti pentru a se plasa cu fața la tabloul de comandă. Ridică din obișnuință ochii să arunce o privire și rămase încremenit, pe ecran apăruse într-adevăr o navă cosmică.

Recăpătându-și suflul, bâigui: „Căpitane!”, după care se auzi zgomotul tablei de șah căzând pe jos și May sări în picioare, privind ecranul peste umărul lui Ross.

În primul moment Ross nu auzi decât respirația lui May, după care acesta articulă:

— Foc, Don!

— Dar e un crucișător din clasa Rochester! E unui de-ai noștri! Nu știu ce dracu face pe-aici, dar nu putem...

— Privește mai bine.

Don Ross nu putea privi mai bine de atât, mai bine decât privise de la bun început; însă deodată înțelese ce vroia să spună May: era *aproape un Rochester*, dar nu chiar. Avea ceva cu adevărat străin nava aceasta, ceva incompatibil cu propriile construcții. Nimic ce putea fi definit, dar era... era ceva care în epocile religioase ar fi fost calificat drept „neortodox”. Era o copie *străină*, o copie „neortodoxă” a unui Rochester, fără a fi un Rochester! Cu alte cuvinte un Rochester *eretic*.

Mâna lui Don Ross căuta butonul de declanșare a tirului, înainte chiar de a fi înregistrat pe deplin aceste amănunte. Când degetul său se așează pe buton, Don privi cadranele telemetrului Picar și pe

cele ale Monoldului. Acele indicatoare nu se mișcaseră de la zero.

— Ce dra... mârâi el, ne-a înghesuit, căpitane. Nu-l putem determina nici mărimea, nici masa și nici distanța la care se află.

Căpitanul May încuviință încet din cap; era foarte palid. În mintea lui Ross fulgeră: „*Oameni, nu vă neliniștiți, nu suntem dușmani*”.

Ross se întoarce și îl fixă cu privirea pe May.

— Da, spuse acesta, am primit și eu mesajul. Telepatie. Boss scăpă o înjurătură. Dacă folosesc telepatia...

— Foc, Don. Trage direct.

Ross apăsă butonul. Ecranul se tulbură datorită descărcării de energie, dar când aceasta se împrăștie, din nava cosmică nu mai rămăsese nicio urmă.

Amiralul Sutherland se întoarce cu spatele la harta cerească ce acoperea peretele, îi privi fără bunăvoință pe sub sprâncenele sale stufoase și le vorbi:

— Nici nu mă gândesc să revin la raportul dumitale oficial, May. Ați fost trecuți amândoi la psihograf și am extras din mintea voastră toate amănuntele întâlnirii, clipă cu clipă. Logicienii noștri au analizat psihograma. Te afli aici pentru a fi supus judecății Curții Marțiale, căpitane May. Cunoști pedeapsa pentru nesupunere?

— Da, domnule amiral.

— Care este?

— Moartea, domnule amiral.

— Și ce ordin ai încălcat?

— Ordinul 13-90, articolul 12. *Orice navă cosmică terestră, militară sau civilă, trebuie să distrugă imediat, direct, orice navă cosmică străină întâlnită. Dacă nu izbutește, trebuie să se îndrepte către spațiile exterioare, într-o direcție care să nu fie exact opusă Terrei, și să-și continue traiectoria până la epuizarea combustibilului.*

— Cunoști motivele acestei reglementări, căpitane? Îți pun întrebarea din principiu: că înțelegi sau nu rațiunea de a fi a Regulamentului nu are importanță și este de altfel în afara chestiunii...

— Cunosc motivele, domnule amiral. Trebuie eliminată orice posibilitate a navei cosmice străine să urmărească nava noastră și să afle astfel unde e Terra.

— Și cu toate acestea ai încălcat Regulamentul, căpitane. Nu ai avut certitudinea de a fi distrus nava străină. Ce ai de spus în apărarea dumitale?

— Nu mi s-a părut necesar, domnule amiral. Nava străină nu părea ostilă. Ba mai mult, ocupanții ei trebuie că ne cunosc de pe acum baza, pentru că ne-au numit „oameni”.

— Absurd! Mesajul telepatic a fost emis de un creier străin, iar al vostru l-a recepționat traducând în mod automat termenii mesajului în terminologia care vă este familiară. Emițătorul nu cunoștea în mod necesar sistemul vostru de

origine și nu știa că sunteți oameni.

Locotenentul Ross, cu toate că nu avea căderea de a interveni, întreabă:

— Dar de ce nu credeți că erau animați de sentimente amicale?

— Unde ai fost instruit, locotenente? Se pare că nu prea ți-ai însușit unul din principiile de bază ale strategiei noastre de apărare, care explică de ce patrulăm spațiul de patru sute de ani, în căutarea unei forme străine de viață. *Orice străin e dușman*. Chiar dacă astăzi se arată prietenos, cum putem fi siguri că străinul va fi la fel anul viitor, sau peste un secol? Iar un inamic potențial rămâne un inamic. Cu cât mai repede e distrus, cu atât mai bine va fi apărata Terra.

Mai recitește istoria militară a lumii! Tocmai asta demonstrează, și nu altceva. Amintește-ți Roma! Pentru siguranța sa, Roma nu-și putea permite să aibă. Vecini puternici. Dar Alexandru cel Mare! Dar Napoleon!

— Sunt condamnat la moarte, domnule amiral? întreabă căpitanul May.

— Da.

— În cazul acesta, ce mai contează dacă vorbesc? Unde-i acum Roma? Unde sunt imperiile lui Macedon și Napoleon? Dar Germania nazistă? Dar *Tyrannosaurus rex*?

— Cine?

— Cel care l-a precedat pe om. Cel mai fioros dintre dinozauri. Numele lui înseamnă „rege al

tiranilor saurieni”. *Tyrannosaurus rex* credea și el că toate celelalte vietăți îi sunt potrivnice. Și unde e astăzi?

— Asta-i tot ce ai de zis, căpitane?

— Da, domnule amiral.

— În cazul acesta pot să nici nu țin seama. Ce raționament simplist și sentimental! Nu ești condamnat la moarte, căpitane. Te-am lăsat să crezi contrariul pentru a afla până unde vei merge. Însă nu balivernele umanitare sunt cele care te salvează; au fost descoperite într-adevăr unele circumstanțe atenuante.

— Vă pot întreba care anume, domnule amiral?

— Străinul a fost efectiv distrus. Picarul și Monoldul au funcționat perfect. Nu au afișat dimensiunile navei pentru că aceasta era prea mică. E vorba de aparate concepute pentru detectarea meteoriților de până la cinci livre. Iar nava străină era sub aceste dimensiuni.

— Mai mică decât...

— Chiar așa. Îți închipui viața străină prin elementele vieții pe care o cunoști. Nu există niciun motiv ca alte forme de viață să fie de aceeași talie. Ar putea fi chiar și inframicroscopice, prin urmare invizibile. Nava străină a intrat probabil în contact în mod deliberat, de la o distanță doar de câțiva centimetri. De la o asemenea apropiere tirul vostru a nimicit-o complet. Asta-i explicația pentru faptul că nu ați văzut resturi calcinate pe ecran, care să dovedească distrugerea inamicului.

Amiralul se adresa lui Ross, zâmbind pentru prima oară:

— Felicitări pentru tirul duminical direct, locotenente. Pe viitor nu va mai fi nevoie să folosești tragerea directă; detectorii și evaluatorii navelor noastre din toate clasele sunt pe cale de a fi modificați pentru a putea detecta și localiza cele mai mici obiecte.

— Mulțumesc, domnule amiral. Dar, indiferent de dimensiunile ei, nava pe care am văzut-o era o contrafacere a navelor noastre din clasa Rochester. Nu credeți că asta e o dovadă a faptului că acești străini știu acum cu mult mai mult despre noi decât noi despre ei... probabil inclusiv coordonatele planetei noastre de origine? Și, chiar de-ar avea intenții ostile, nu credeți că dimensiunile minuscule ale navei lor îi poate împiedica să ne extermine?

— E posibil. Ipotezele pot fi amândouă corecte, ori niciuna dintre ele. Este evident că, exceptând telepatia. Ne sunt inferioari ca tehnologie. Dar chiar și așa se prea poate să nu cunoască amplasamentul lui Sol. Coordonatele spațiale ar fi foarte greu de tradus, până și numele Sol poate nu înseamnă nimic pentru ei. Chiar și o descriere generală poate fi aplicată unor mii de alți aștri. În orice caz, noi trebuie să fim cei care să-i găsească și să-i extermine, înainte să-o facă ei. Toate navele din spațiu se găsesc acum în stare de alarmă și îi caută, în timp ce ne echipăm cu material special

de detectare a obiectelor celor mai mici. Suntem în stare de război. Și asta poate nu spune totul: starea de război este permanentă cu orice formă de viață străină.

— Da, domnule amiral.

— Asta ar fi tot, domnilor. Puteți pleca.

Afară, pe coridor, două gărzi înarmate îi așteptau. Îl încadrară pe căpitanul May.

— Niciun cuvânt, Don! spuse May. Mă așteptam. Nu uita că amiralul a spus că nu sunt condamnat la moarte și nu uita că am încălcat un ordin important. Nu trebuie să te amesteci.

Cu pumnii strânși, Don Ross privi în urma prietenului său. Știa că May are dreptate, că nu putea face nimic, mai ales dacă nu vroia să ajungă într-o situație și mai rea decât cea în care se găsea May, agravând lucrurile și pentru acesta.

Ieși năucit de la Amiralitate. Se îmbătă, fără ca aceasta să-l ușureze cât de cât. Avea dreptul la cincisprezece zile de concediu înainte de a pleca într-o nouă misiune spațială și era conștient că avea tot interesul să profite de, permisie pentru a-și reveni în formă. Se prezentă la un psihiatru, lăsându-se convins că nu avea dreptate să fie ademenit de revoltă.

Se scufundă din nou în studiul cărților, impregnându-se cu necesitatea ascultării stricte și totale a autorității militare, precum și cu necesitatea de a-i extermina pe străini din clipa în care i-ar vedea.

Și câștigă partida: se convinse că fusese un lucru de neiertat de a crede că May putea fi achitat, în ciuda nesupunerii de care făcuse dovadă. Se indignă că fusese el însuși în stare să aprobe asemenea nesupunere. Dacă era s-o iei conform literei legii, Ross nu avea nimic a-și reproșa: căpitanul May era cel care comanda la bordul navei și May fusese cel care luase hotărârea de a se întoarce pe Pământ, în loc de a se pierde în spațiu. În calitatea lui de ofițer subaltern, Ross nu fusese blamat. Acum însă conștiința sa nu-l ierta pentru că nu încercase să împiedice nesupunerea lui May.

Ce-ar fi Armata Spațială fără îndeplinirea strictă a ordinelor?

Oare nu putea face ceva pentru a compensa ceea ce el considera acum drept o neglijență în serviciu, un delict? Urmări cu atenție jurnalele informative ale televiziunii din această perioadă și află astfel că în diferite zone ale spațiului mai fuseseră nimicite încă alte patru nave cosmice străine, mulțumită îmbunătățirilor aduse aparatelor de detectare. De la primul contact cu străinii nu mai avusese loc niciun fel de comunicare.

În cea de-a doua zi a permisiiei, hotărî cu de la sine putere să-i pună capăt. Se duse la Palatul Amiralității și solicită o audiență la amiralul Sutherland. I se râse în nas, dar prevăzuse aceasta; izbuti să transmită amiralului un mesaj verbal: „Am un plan care să ne permită să găsim

planeta străinilor, fără niciun risc pentru noi”.

Răspunsul a fost acordarea audienței. Ajungând în prezența amiralului, într-o ținută fără cusur, îi spuse:

— Domnule amiral, străinii au încercat să între în legătură cu noi. Nu au izbutit deoarece noi îi distrugem încă de la primul contactat, chiar înainte de a comunica prin telepatie. Dacă i-am lăsa să comunice cu noi, am avea poate șansa ca ei să ne spună, din greșeală sau în alt mod, coordonatele planetei lor de origine.

— Iar dacă o fac sau nu, comentă sec amiralul, vor avea astfel propria lor șansă să afle „adresa” noastră urmărind pur și simplu naveta pe drumul întoarcerii.

— Planul meu prevede și această eventualitate. Vă propun să fiu trimis în același sector în care a fost stabilit primul contact... dar de această dată într-o navetă cu un singur loc și *fără arme*. Mai trebuie ca informația să fie răspândită cât mai larg posibil, pentru ca toți oamenii noștri din spațiu să fie la curent cu faptul că zbor într-o navetă neînarmată, având drept obiectiv stabilirea contactului cu străinii. Bănuiesc că în felul acesta informația va ajunge și la ei. Mai bănuiesc că ei izbutesc să capteze gândurile la mari distanțe, dar că nu au ajuns încă să-și lanseze propriile gânduri – pentru a fi captate de tereștri – decât la distanțe foarte mici.

— De unde ai dedus aceasta, locotenente?... Nu,

lasă, n-are importanță, corespunde cu ceea ce au stabilit logicienii noștri. Ei susțin că străinii ne-au furat tehnologia – așa au construit o copie a navei noastre cosmice, la scară redusă – înainte ca noi să ne dăm seama de existența lor, lucru care le dovedește capacitatea de a ne citi gândurile la... distanță medie. Dar te rog, continuă.

— În caz că știrea despre misiunea mea va fi cunoscută de toată flota noastră spațială, nădăjduiesc că ea va fi cunoscută și de străini. Știind că naveta mea nu este înarmată, vor veni să ia legătura cu mine. Voi asculta ce au să ne spună și cred că este foarte posibil ca mesajul să ne ofere o pistă în privința amplasării planetei lor de origine.

— Dacă va fi așa, planetei nu i-ar mai rămâne decât 24 de ore de existență, spuse amiralul Sutherland. Dar să luăm în considerație și cazul invers, locotenente: vor avea posibilitatea să-ți urmărească naveta până aici.

— În privința aceasta nu riscăm nimic. *Nu voi reveni pe Pământ decât dacă dețin dovada că ei știu unde se găsește.*

Ținând seama de aptitudinile lor pentru telepatie, cred că ei știu unde ne aflăm și nu ne-au atacat din unicul motiv al lipsei de intenții ostile și nu pentru că ar fi prea slabi pentru aceasta. Dar oricum ar fi, dacă ei ne cunosc coordonatele nu se vor sfii să mi-o spună, în cadrul discuției pe care o vom avea. De ce să se

ferească? își vor spune că asta le poate da un argument în cadrul negocierilor, bănuind că asta vrem, să negociem. Bineînțeles că pot susține că știu, fără s-o știe în realitate... însă voi refuza să-i cred pe cuvânt, cerându-le dovezi.

Amiralul Sutherland îl privi uimit pe tânărul locotenent.

— Într-adevăr ai avut o idee bună, băiete, spuse el.

În aventura asta îți vei lăsa probabil oasele, dar... ai putea foarte bine să te întorci să ne spui de unde vin străinii ăștia, în care caz vei deveni eroul rasei noastre. Și îți vei încheia cariera mai mult ca sigur în fotoliul *meu*. Nu vreau să-ți ascund că îmi place atât de mult ideea dumitale încât sunt tentat să ți-o fur și să fac eu însumi călătoria...

— Dumneavoastră sunteți prea prețios pentru noi, domnule amiral! Eu nu sunt decât un pion. Mai mult decât atât, simt că este obligația mea s-o fac. Nu sunt însetat de onoruri, ci doresc să scap de apăsarea unei remușcări. Trebuia să fac tot posibilul pentru a-l împiedica pe căpitanul May să încalce Regulamentul. Nu ar trebui să mă aflu acum aici, în viață. Trebuia să fi dispărut amândoi în spațiu, nefiind siguri că am nimicit inamicul.

Înainte de a vorbi, amiralul tuși pentru a-și drege glasul:

— Nu a fost vina ta, băiete. Doar comandantul navei poartă răspunderea într-o situație de felul

acest Dar înțeleg foarte bine ce simți. Ai conștiința de a nu te fi supus, măcar în gând, dacă nu în fapt, pentru că în momentele acelea ai fost de acord cu hotărârea căpitanul May. Fie. Dar toate sunt de domeniul trecutului. Iar propunerea cu care ai venit șterge totul, dacă e ceva de șters.

— Îmi dați, autorizația, domnule amiral?

— Ți-o dau, locotenente... Nu, căpitane!

— Vă foarte, mulțumesc, domnule amiral.

— În trei zile vei avea la dispoziție o navetă gata echipată. Am putea s-o pregătim și mai repede, dar cred că sunt necesare trei zile pentru ca vestea despre „negocierile” dumitale să se răspândească în flotă. Cred că îți dai seama cât de important este să nu te abați de la propriul dumitale plan, să rămâi în limitele pe care singur ți le-ai fixat...

— Da, domnule amiral. Dacă străinii nu știu unde se află Terra și nu-mi prezintă dovezi de netăgăduit în această privință, nu mă voi întoarce. Voi dispărea în cosmos.

Naveta interstelară monoloc patrula în apropierea centrului sectorului 1534, dincolo de constelația Câinelui. Nicio altă navă nu se găsea în sector.

Căpitanul Ross ședea în fotoliul său și aștepta în liniște. Avea privirile ațintite asupra ecranului și își păstra mintea liberă, în așteptarea unui glas care nu va trece prin ureche.

Glasul se prezentă după o așteptare care nu

depăși trei ore. „Salutări, Donross”, spuse glasul. În aceeași clipă cinci minuscule nave cosmice apărură pe ecran. Acul indicator al Monoldului se imobiliză între 25 și 26: masa fiecărei nave nu atingea douăzeci și șase de grame.

— Trebuie să vorbesc tare, sau e suficient să gândesc?

— Cum dorești, n-are nicio importanță. Dacă vrei vorbește, în cazul că dorești să te concentrezi în mod special asupra unei idei; dar la început să faci o mică pauză.

Trecură vreo treizeci de secunde, după care Ross crezu că sesizează în creierul său ecoul unui suspin: „Sunt dezolat, însă nu cred că discuția noastră ne va aduce ceva, nici nouă și nici vouă. Înțelege, Donross, noi nu cunoaștem coordonatele planetei voastre de origine. Poate le-am fi putut descoperi, însă nu ne interesau. Nu simțim niciun fel de ostilitate față de specia voastră, dar am aflat, citind gândurile tereștrilor, că nu îndrăznesc să se arate prietenoși. Prin urmare nu te vei putea întoarce niciodată, dacă te supui ordinelor primite, pentru a raporta”.

Don Ross închise ochii. Așadar acesta era sfârșitul. Continuarea discuției nu mai avea rost. Își dăduse cuvântul amiralului Sutherland și trebuia să și-l țină cu strictețe.

— Ai dreptate, spuse glasul. Suntem pierduți, Donross, și noi și dumneata, iar orice am spune, nu putem schimba nimic. Nu putem trece prin

plasa întinsă de navele voastre. Am și pierdut jumătate din efectivul speciei în această încercare.

— Jumătate din... Ce vreți să spuneți?

— Da, nu eram decât o mie, cu toții. Am construit zece nave, fiecare pentru o sută de călători. Cinci au fost distruse de către pământeni, deci nu mai există decât cele cinci pe care le vezi. E tot ce-a mai rămas din specia noastră. Te-ar interesa să afli câte ceva despre noi, cu toate că ești sortit morții?

Făcu „da” din cap, uitând că ceilalți nu-l pot vedea; dar înregistrară gândul care îl făcuse să miște capul.

— Suntem o rasă străveche, cu mult mai veche decât a voastră. Planeta noastră este – mai bine zis era – foarte mică, un satelit al perechii negre a lui Sirius; are diametrul doar de o sută cincizeci de kilometri. Navele voastre nu au găsit-o încă, dar nu-i decât o chestiune de timp. Am fost ființe raționale de-a lungul a mai multe sute de milenii, dar nu am creat niciodată tehnică spațială. Nu aveam nevoie de ea și nici nu ne interesa.

În urmă cu vreo douăzeci de ani tereștri, una din navele voastre a. Trecut foarte aproape de planeta noastră și am captat gândurile oamenilor de la bordul ei. Am știut astfel imediat că singura noastră nădejde, unica noastră șansă de supraviețuire era să fugim neîntârziat către limitele extreme ale Galaxiei. Gândurile tereștrilor ne-au făcut să înțelegem că mai devreme sau mai

târziu vom fi descoperiți dacă rămânem pe planeta noastră și că, odată descoperiți, vom fi exterminați fără milă.

— Nu v-ați gândit să vă apărați luptând?

— Nu. Nici n-am fi fost în stare, chiar dacă am fi vrut-o. Ne este peste putință să ucidem. Dacă moartea unui singur pământean sau a oricărei alte ființe ne-ar asigura supraviețuirea, am fi incapabili să provocăm această moarte.

E un lucru pe care voi nu îl puteți înțelege. Ah... ba da, îmi dau seama că înțelegi. Nu pari a fi ca ceilalți pământeni, Donross. Dar să revenim la istoria rasei noastre. Am cules datele necesare călătoriilor în spațiu din mințile celor din navele pe care le întâlneam și am transpus datele la scara noastră, ce vouă vă apare minusculă, construind propriile noastre nave.

Am construit zece, suficient pentru a lua la bordul lor pe toți reprezentanții speciei noastre. Dar acum nu mai putem scăpa patrulelor voastre. Cinci nave au încercat și toate cinci au fost distruse.

— Eu însumi sunt vinovat de o cincime din aceste pierderi, spuse Don Ross cu o voce sumbră. Am nimicit una din navele voastre.

— Nu ai făcut decât să te supui ordinelor. N-ai nimic să-ți reproșezi. Supunerea este aproape la fel de înrădăcinată la voi precum este imposibilitatea de a ucide la la noi. Acel prim contact cu nava în care te găseai l-am stabilit cu

bună știință: trebuia să avem certitudinea că ne veți nimici îndată după ce ne veți vedea.

De atunci însă, cinci nave la rând au încercat să treacă și toate au fost distruse. Atunci când am aflat că vreți să ne contactați prin intermediul unei nave lipsite de arme, am adunat pe nava aceasta pe toți supraviețuitorii.

Dar chiar dacă nu ascuți ordinul și te întorci pe Terra, indiferent unde se află, pentru a raporta cele pe care le-am discutat împreună, flota nu va primi instrucțiuni să ne lase să trecem. Pe moment sunt prea, puțini pământeni ca tine. S-ar putea ca în vremurile ce vor veni, atunci când tereștrii vor fi atins marginea Galaxiei, să apară mai mulți oameni de acest fel. Dar în stadiul actual, șansele ca măcar una din navele noastre să treacă prin plasă rămân infime.

Adio, Donross. Dar ce-i această emoție neobișnuită care te-a cuprins și îți contractă mușchii? Nu înțeleg ce poate să însemne. Ba da, poate... poate înseamnă că tocmai ai văzut ceva necuviincios. Dar gândul îmi apare prea complicat, prea complex. Te rog să mi-l explici.

Don Ross izbuti în cele din urmă să-și stăpânească râsul nebun care îl cuprinsese.

— Ascultă-mă, prietene neputincios să ucidă, voi veghea să puteți străpunge bariera noastră și să ajungeți în siguranța pe care o căutați. Ceea ce mă face să râd este modul în care o voi face. Aceasta supunându-mă ordinelor și îndreptându-

mă în același timp spre propria mea moarte. Voi, voi toți, veți putea călători odată cu mine și supraviețui. Cu auto-stopul cosmic, cu *cosmo-stopul*! Navele voastre miciute vor rămâne invizibile pentru detectoarele patrulilor dacă vă veți ține aproape lipiți de pereții navei mele. Și încă un efect avantajos, forța de gravitație a navei mele vă va menține în poziția aceasta astfel încât veți face și economie de combustibil. Vă voi duce la cel puțin o mie de parseci distanță, înainte de a rămâne fără combustibil. Atunci vom fi trecut cu mult de plasa pe care au țesut-o navele de patrulare și de raza de acțiune a detectoarelor cu care sunt echipate.

Urmă o tăcere lungă, după care glasul din craniul lui Ross murmură „Mulțumesc”. Foarte încet. Abia perceptibil.

Don Ross așteptă ca cele cinci nave miniaturale să dispară de pe ecranul său, așteptă să audă cele cinci lovituri ușoare ale micilor cosmo-stopiști pe coca navei, apoi izbucni într-un uriaș hohot de râs și se supuse ordinelor lansându-se către spațiul exterior și către moarte.

Pe o planetă minusculă ce se rotește pe orbita din jurul unei stele îndepărtate și prea puțin strălucitoare, invizibilă de pe Terra, la celălalt capăt al Galaxiei, la o distanță de cinci ori mai mare decât cea atinsă vreodată de expediția cea mai cutezătoare a oamenilor, se află statuia unui pământean. Monumentul este dintr-un metal

prețios, uriaș, înalt de cel puțin douăzeci și cinci de centimetri și de o mare valoare artistică.

Pe statuie mișună insecte, e dreptul lor, de vreme ce ele au construit-o și o cinstesc în felul acesta. Statuia este dintr-un metal foarte dur. Într-o lume lipsită de atmosferă, ea va dura veșnic... sau până când pământenii o vor descoperi și o vor face țandări, aruncând totul în aer. Asta, firește, dacă până atunci pământenii nu se vor schimba radical.

Domnul Zece La Sută

Sunt paralizat de frică. Nu numai pentru că mâine este ziua cea mare, ziua în care voi trece printr-o uşă mică şi verde, să trag pe nări mirosul gazului cianhidric. Nici măcar asta nu mă sperie cu adevărat, căci *vreau* să mor. Însă...

Totul a început de la întâlnirea cu Roscoe. Dar înainte de a ajunge la el, trebuie să vă spun ce eram a.R. — *ante Roscoe*.

Eram tânăr, arătam destul de bine, gen matahală, relativ inteligent, cu o oarecare bună creştere. Mă numeam Bill Wheller pe atunci. Eram actor în devenire, de televiziune ori film, în devenire de peste cinci ani, fără a fi izbutit vreodată să prind măcar un rol pentru un film publicitar, de filmele de serie B nici nu mai pomenesc. Îmi asiguram pâinea datorită unui serviciu de noapte, între orele 18 şi 2, într-un chioşc care vindea hamburgeri la Santa Monica.

Acceptasem serviciul acesta pentru că aveam dimineţile libere şi mă puteam duce cu autobuzul la Hollywood, unde făceam turul agenţiilor şi studiourilor. Dar în seara în care a început, în seara în care norocul s-a întors pentru mine, aproape că renunţasem; trecuseră opt zile de când nu mai fusesem la Hollywood. Rămăsesem acasă să mă odihnesc şi să mă aleg cu un bronz sănătos pe plajă, cufundat în ghiduri privitoare la viitorul meu.

Încercând să găsesc o muncă potrivită şi

accesibilă, care să-mi aducă cel puțin unele satisfacții. Până atunci ideea de bază fusese ori actor, ori nimic. Iar renunțarea la unica nădejde de a deveni actor cerea o profundă reconsiderare a concepțiilor mele despre viață.

Norocul a început să se schimbe într-o seară, la orele 18, adică ora la care ar fi trebuit să mă prezint la chioșcul cu hamburgeri, dacă nu ar fi fost tocmai ziua mea liberă; și s-a întâmplat pe bulevardul Olympic, nu departe de strada Patru, la Santa Monica.

Am găsit un portofel. Nu conținea decât treizeci și cinci de dolari în bancnote, dar și o legitimație de la *Diner's Club*, alta de la *Internațional*, o *Carte Blanche*, precum și alte cărți de credit.

M-am îndreptat către barul cel mai apropiat să beau un pahar și să mă gândesc. Niciodată până atunci nu făcusem ceva cu adevărat necinstit, dar am ajuns la concluzia că descoperirea acestui portofel, chiar atunci când traiectoria vieții mele ajunsese la punctul cel mai de jos, nu putea fi decât un semn pe care mi-l trimisese *Cineva*, sau *Ceva*, pentru a-mi arăta că este seara vieții mele și totodată clipa unei mari cotituri.

Știam prea bine că ar fi fost riscant să folosesc mult timp cărțile de credit, însă în seara aceea puteam face uz de ele fără grijă, adică o seară și o noapte. Îmi voi acorda o haleală pe cinste, stropită din belșug, la o bombă de cinci stele, cu o damă de consumație și tot tacâmul. Desigur că știu,

drăguțele *call-girls* nu acceptă să fie plătite cu cărți de credit, dar nimic nu mă oprea să le folosesc pe acestea pentru a obține numerar, atât cât îmi va cere opulența fiecăreia din escalele mele, iar acestea urmau să fie cât mai numeroase înainte de a-mi alege fata în tovărășia căreia îmi voi încheia seara. Cu puțin noroc, noaptea aceasta îmi va aduce un teanc frumușel de hârtiuțe verzi. Și voi folosi pentru ultima oară o carte de credit pentru a-mi cumpăra un bilet de avion, care mă va duce departe de meleagurile acestea lipsite de orice speranță, mâine în zori. Voi începe o viață nouă altundeva, unde mă voi ocupa de altceva. Voi face orice, în afară de actorie. Țasta era un capitol definitiv încheiat... doar dacă puteam uita nereușita în cariera de actor profesionist, dacă-mi încercam norocul în teatrul de amatori, ca începător...

Și am început să stabilesc un plan amănunțit, deoarece nu era timp de pierdut.

Primul lucru a fost să-i cer barmanului să-mi cheme un taxi. Așa am ajuns acasă. Timp de o jumătate de oră am făcut apoi exerciții pentru a imita semnătura de pe cărțile de credit și în scurt timp am izbutit să o plastografiez la perfecție, chiar fără a mă uita la original. Am chemat alt taxi, mi-am strâns în grabă lucrurile și, când a sosit mașina, eram gata. Am cerut șoferului să mă ducă la cel mai apropiat garaj unde se închiriau automobile.

Doream un Cadillac și am fost puțin dezamăgit că trebuia să mă mulțumesc cu un Chrysler, dar asta nu avea prea mare importanță, pentru că nu avea cine să mă admire, în afară de băieții de prin parkinguri.

Patronului garajului i-am spus ceea ce aveam de gând să mai spun la o mulțime de alți oameni în seara aceea, anume că rămăsesem cu puțini bani lichizi și i-aș fi recunoscător dacă... îi voi semna o factură în baza cărții mele de credit. Bineînțeles, aveam acte de identitate. Printre altele, mulțumesc lui Dumnezeu, și un permis de conducere pe același nume care figura pe cărțile de credit. Patronul verifică în registrul său, îmi înmână cincizeci de dolari, iar eu am pornit cu dreptul pe drumul fraudei.

Începuse să mi se facă foame. Am luat-o deci către Wilshire, în direcția Hollywoodului; am încredințat automobilul garajistului de la *Derby* și am intrat în restaurant. Toate mesele erau ocupate, iar șeful de sală îmi spuse că aveam de așteptat cam cincisprezece-douăzeci de minute. I-am răspuns că e în, regulă, să mă caute la bar atunci când se va elibera o masă. Și m-am dus la barul restaurantului.

Aici m-am cățarat pe singurul taburet liber și m-am pomenit în felul acesta alături de un bărbat care părea și el singur, deoarece vecinii lui, un alt bărbat și o femeie ce se priveau în ochi în timp ce își vorbeau, nu-i acordau nicio atenție. Tipul era

mărunțel, tras la patru ace, cu părul îngrijit pieptănat și aproape alb; mustăcioara era și ea albă. Însă tenul său roz de bebeluș dovedea că în realitate era mult mai tânăr decât îl făceau să pară părul și mustața cărunte. Probabil că sosise doar cu puțin înaintea mea, pentru că încă nu avea niciun pahar în față.

Am făcut cunoștință datorită barmanului. Crezând că suntem împreună, după ce a adus comenzile ne-a întrebat dacă plătim împreună sau separat. Mărunțelul se grăbi să facă exact ceea ce aveam eu de gând să fac, întrebându-mă dacă îi acord onoarea să bea cu el, ca invitat.

Am acceptat mulțumindu-i. „Noroc – noroc”, și am început să vorbim.

După câte îmi amintesc, am trecut peste observațiile obișnuite despre vreme și ne-am trezit discutând unul dintre subiectele la zi din Los Angeles, ce șanse au *Dodgers* în campionat.

Ca actor – mai precis ca fost candidat la actorie – m-am interesat întotdeauna de dicție și accente. Accentul interlocutorului meu mă intriga mult; era accentul de Oxford plus ceva libanez și câteva picături de accent pur hollywoodian, totul condimentat cu expresii populare. Dacă aș fi obligat să-l redau în cadrul istorisirii de față, nu aș fi în stare.

Tipul îmi plăcea și se părea că sentimentul era reciproc. Aproape imediat și fără altă formă de prezentare am început să ne tutuim. Mă rugă să-i

spun Roscoe. La rândul meu i-am zis să-mi spună Jerry – și nu Bill, pentru că aceasta corespundea primei inițiale a numelui J.R. Burger, cel care figura pe cărțile de credit. Mă hotărâsem să-l invit pe Roscoe la masă, în cazul în care nici el nu cinase încă. Așa cum se prezentau lucrurile pentru mine, două tacâmuri nu mă costau mai mult decât unul singur.

După ce am epuizat tema basseball-ului, despre care nici el și nici eu nu știam mare lucru, am trecut la cinema. Da, afirmă el, lucra în domeniu... Nu foarte activ în momentul de față, însă investise în mai multe producții independente și în două spectacole de televiziune. Până în urmă cu trei ani produsese el însuși sau realizase filme, cu totul vreo duzină. Primele la Londra, iar următoarele în Statele Unite. Nu cumva eram actor? Găsea că felul cum arătam și vorbeam te putea duce cu gândul că așa fi.

Nu mă întrebați de ce și cum, fapt e că m-am pomenit deodată povestindu-i întreaga amărăciune a eșecurilor mele; lucru ciudat, nu i-am istorisit cu părere de rău, ci dimpotrivă, cu o oarecare nepăsare, prezentând aventurile mele precum o glumă bună. Ceea ce era și mai ciudat, eu însumi priveam acum totul drept o glumă. Eram la mijlocul povestirii când un chelner veni să mă întrebe dacă eram domnul care aștepta o masă liberă. I-am răspuns că da și l-am întrebat pe Roscoe dacă acceptă să fie oaspetele meu la cină.

A acceptat.

După ce am comandat și am fost serviți, mi-am asumat în continuare conversația în timpul cinei. A trebuit firește să schimb sfârșitul povestirii mele, pentru a justifica bunăstarea mea de moment, lucru nu prea greu de realizat: m-am mulțumit să născocesc o mică moștenire de la un unchi. Și am adăugat că învățasem bine lecția și nu voi lăsa acest mic capital să se scurgă în sacul fără fund al încercărilor mele din ultimii cinci ani. Mă voi întoarce în orașul meu natal, unde îmi voi găsi o ocupație serioasă.

Chelnerul lăsă nota pe masă, se îndepărtă și apoi reveni. Am întors-o cu fața în jos, adăugând un bacșiș generos și una din cărțile de credit. Eram mulțumit constatând că Roscoe nu încerca să discute pentru a plăti el consumația, ori să-mi propună să împărțim. Țineam să obțin și de aici numerar. Mai mult pentru a spune ceva, l-am întrebat pe Roscoe cât numerar crede că aș putea obține aici la *Derby*, neavând pentru moment bani lichizi.

— De ce să le ceri lor, dragul meu, mi-a răspuns el. Am întotdeauna destui bani *cash* asupra mea. Cinci sute de dolari ți-ar ajunge?

Mi-am dat osteneala să nu par impresionat și i-am răspuns că da, ar fi suficient. Nu nădăjduisem să scot mai mult de o sută de la restaurant, care accepta desigur riscul unei cărți de credit, însă nu pentru o sumă prea mare. Când chelnerul reveni

la masa noastră, l-am rugat să-mi aducă un cec în alb. În timp ce completam cecul la purtător, indicând numele și adresa băncii, Roscoe scoase din buzunar un plic aurit în care păreau să fie numai bancnote de o sută de dolari și erau peste a duzină. Îmi întinse cinci hârtii iar eu i-am dat cecul. Aruncă o privire pe el și sprâncenele i se arcuiră de uimire.

— Dragul meu Jerry, îmi spuse, aveam oricum intenția să te invit la mine pentru a continua discuția noastră, însă am acum un motiv în plus s-o fac. Se pare că purtăm același nume. Doar dacă nu cumva ai găsit portofelul pe care l-am pierdut în seara aceasta la Santa Monica?

Doamne, Doamne, Doamne! Da, *acum* știu că nu fusese o coincidență – într-un oraș atât de uriaș precum e Los Angeles – dar în clipa aceea cum puteam s-o bănuiesc? Nici nu-mi trecea prin minte că mă urmărise până la *Derby*, așa cum sta în fața mea.

Mă fulgeră gândul nebunesc să mă năpustesc spre ieșire; nu-mi cunoștea adevăratul nume și, dacă izbuteam să ajung afară, eram salvat. Dar dacă în timp ce fugeam se pornea să răcnească „Ajutor, hoțul!” s-ar fi găsit destui chelneri să mă înhațe ori să-mi pună piedică. În timp ce mă frământau gândurile acestea disperate, el continuă să vorbească cât se poate de liniștit:

— „J.R” înseamnă Joshua Roscoe, prin urmare înțelegi de ce m-am recomandat așa. Iar acum nu

mai face pe nebunul, s-ar putea să am o propunere interesantă pentru tine. Mergem?

Se ridică. Am încuviințat cu stângăcie dând din cap și m-am ridicat și eu, întrebându-mă ce propunere putea să-mi facă. Nu părea pederast, dar dacă era mă simțeam în stare să mă apăr.

Așa că l-am urmat și, desigur o altă coincidență, chiar în fața intrării *Derby*-ului se afla o mașină a poliției cu doi sticleți în ea. Roscoe gratifică portarul cu un dolar – bancnotele mici le ținea grămadă într-un buzunar al hainei, plicul aurit fiind rezervat hârtiilor de o sută – și ceru un taxi. Am deschis gura să spun că am mașina mea dar am închis-o la loc fără a spune ceva, în așteptarea evenimentelor.

Indică șoferului o adresă din La Cienga. Pe drum nu scoase o vorbă, ceea ce îmi permise să fac unele socoteli. Puteam să-i dau banii cheltuiți înapoi, sau aproape, din cei douăzeci și cinci ai mei. Nota de la restaurant era de doisprezece dolari, cu bacșiș cu tot. Dacă duceam Chrysler-ul înapoi imediat, nu datoram decât cei cincizeci de dolari, plus chiria pentru câteva ore; banii primiți de la patronul garajului mai erau și acum asupra mea. Dacă Roscoe accepta, îi puteam înapoia banii, ceea ce aveam de gând să-i propun.

Taxiul se opri înaintea unei clădiri impunătoare. Să fi fost aceasta încă o coincidență? Și aici era o mașină a poliției trasă lângă trotuarul de peste drum. În ceea ce mă privea, știam ce voi face: voi

asculta ce avea să-mi spună, îi voi expune planul meu de a-i înapoia banii și nu voi recurge la forță decât dacă nu ajungeam la nicio înțelegere.

Ascensorul ne duse la etajul patru și Roscoe deschise ușa unui foarte intim apartament de burlac. Ulterior aveam să aflăm că apartamentul avea șase camere, fără încăperi pentru personal, Roscoe fiind un om care ținea la liniștea sa. Mă invită cu un gest să iau loc pe o sofa și, apropiindu-se de bărulețul din colț, mă întrebă:

— Un coniac?

Am încuviințat în tăcere și apoi am început să vorbesc, expunându-i planul meu de restituire a banilor. Între timp Roscoe turna băutura în două globuri mici de coniac. Îmi întinse unul.

— Scutește-mă de amănuntele astea meschine, Jer... de fapt, care este prenumele tău adevărat? Presupun că ai ales Jerry pentru a coincide cu prima inițială de pe cărțile de credit.

— Bill. William Trent.

Nu eram deloc dispus să-i spun numele meu de familie înainte de a fi sigur că nu riscam nimic. Prenumele însă nu avea importanță.

Am simțit o ușurare văzând că se așază în fotoliul din fața mea și nu alături de mine, pe sofa.

— Un nume cam banal, spuse el. Cu părul tău puțin roșcat, ce-ai zice de Brick? Brick Brannon, ți-ar conveni?

Într-adevăr, îmi plăcea; oricum, nu avea decât să-mi spună cum dorea, atât timp cât nu chema

poliția și nu-mi făcea avansuri deocheate.

— În sănătatea ta, Brick. Și acum, din tot ce mi-ai înșirat, ce-i adevărat?

— E adevărat totul, dacă înlocuiești povestea despre moștenire cu portofelul găsit.

Lăsă paharul, străbătu încăperea până la biroul pe care se găsea fotocopia unui scenariu de film și mi-l înmână.

— Citește rolul lui Philippe, cuprinde doar o pagină și jumătate. Tipul e un tăietor de lemne, din topor, incult. Cu accent canadian. Foarte îndrăgostit de soția lui, însă turbat de mânie împotriva ei, în scena aceasta de ceartă. Citește întâi textul pentru tine, apoi încearcă să-l redai. Pentru replicile femeii marchează doar o pauză.

Am citit textul în tăcere, apoi am încercat să-l interpretez. Îmi spuse să caut peste alte zece pagini, până la o anume scenă și să interpretez replicile unui alt personaj. Urmă al treilea rol. De fiecare dată îmi explica pe scurt trăsăturile personajului, felul lui de a vorbi și relațiile cu ceilalți participanți la scena respectivă.

După aceste trei probe îmi spuse să las manuscrisul și să-mi reiau coniacul. Își muie și el buzele, fără să se grăbească.

— Bine, ești actor. Pur și simplu nu ți s-a oferit șansa. Pot să fac din tine o vedetă, în următorii doi ani, dacă mă lași să te conduc.

— În schimbul a ce? am întrebat eu, având impresia că înnebunise.

— Zece la sută. Dar zece la sută din totul, neimpozabil, cu banii jos. Trebuie să înțelegi că nu sunt impresar atestat și va trebui să-ți asiguri serviciile unuia dintre ei, plătindu-i și lui zece la sută pentru a se ocupa de toate amănuntele, pentru a încheia contracte etc. Activitatea mea se va desfășura în umbră.

— Mie îmi convine, însă până acum nu am izbutit niciodată să găsesc un impresar convenabil. Cum pot da de unul?

— Mă ocup eu de asta. Va trebui să-i plătești și lui zece la sută din venitul brut, pentru că nu trebuie să știe... nu trebuie să bănuiască că între noi există o înțelegere. Cei zece la sută ai lui îi vei scădea din declarația de venituri, pe ai mei însă nu, îi voi primi în mână. De acord?

— Mie îmi convine, am repetat eu.

Eram cu adevărat sincer. Mă gândisem într-adevăr de multe ori să apelez, în disperare de cauză, la un impresar propunându-i douăzeci, ba chiar și cincizeci la sută, dacă m-ar fi ajutat cu adevărat. O și făcusem în mod deschis cu cei câțiva care acceptaseră să mă primească, dar de fiecare dată fusesem dat pe ușă afară.

— Fără alte clauze?

— Una singură. Ținând seama că nu va fi nimic scris care să ne lege, îți voi cere cuvântul de onoare că, după ce-mi vei permite să te aduc în postura de vedetă, nu-mi vei întoarce apoi spatele. Iată deci ce îți cer să precizezi: amândoi putem anula

înțelegerea noastră în primul an; dar dacă în cursul acestui prim an venitul tău brut atinge ori depășește douăzeci și cinci de mii de dolari, înțelegerea rămâne definitivă și irevocabilă. Ești de acord?

— De acord.

Tot zbulciumul meu de a deveni actor nu-mi adusese nici măcar o sută de dolari; douăzeci și cinci de mii era o sumă pe care nici n-o visasem.

Și chiar dacă era nebun, nu aveam ce pierde. Mai ales că nu avea de gând să mă bage la pârnaie. Gândul acesta mă readuse la realitate; am scos portofelul din buzunar și i l-am dat.

— Ți-l înapoiez...

— Da, da, oftă Roscoe, urâse amănuntele astea meschine, de aceea să terminăm repede. Spune-mi tot Ce-ai făcut, din clipa în care l-ai găsit.

I-am raportat tot ce făcusem. Luă portofelul, îl goli pe masă și îl puse în buzunar.

— Să rezumăm: cinci sute treizeci și cinci din acești dolari îmi aparțin. Păstrează-i, cu titlul de împrumut. Peste o lună sau două îți vei putea plăti datoria. Du înapoi mașina și înapoiază cei cincizeci de dolari, cash. Cina de la *Derby*, plătită cu, semnătura mea, nu o mai punem la socoteală, ai fost invitatul meu.

Nu-ți relua slujba de la chioșcul acela unde vindeai hamburgeri. Chiar de astăzi închiriază o garsonieră sau un apartament la Hollywood. Costumul de pe tine nu-i rău, dar fă rost de altul

măine, împreună cu toate accesoriile necesare. Ah, să nu uit: cumpără o scurtă neagră din piele, o scurtă de motociclist și blugi, în caz că nu ai.

— O scurtă de motociclist? De ce?

— Nu-ți bate capul cu asta. Așteaptă!

Scoase plicul său aurit, extrase opt hârtii de o sută de dolari și mi le întinse.

— Îmi mai datorezi încă opt sute. Cumpără-ți o mașină. Va trebui să te poți deplasa. Te vei duce la *Universal City*, la *Culver City*... nu toată industria cinematografică e concentrată la Hollywood. Poți da până la cinci sute de dolari pentru un automobil de ocazie. După câteva luni îl vei putea vinde și-ți vei cumpăra unul nou.

Ia să vedem... n-am uitat ceva? Ba da: Bill Trent nu-i numele tău adevărat, nu-i așa?

— Mă cheamă Bill Wheeler.

— Te chema. De acum înainte te numești Brick Brannon. Asta-i tot. Telefonează-mi neapărat mâine după-amiază, devreme. Găsești numărul în cartea de telefon. Nu cred că-mi vei uita numele, prea te-ai străduit să-mi imiți semnătura, încheie el zâmbind pe sub mustață.

Restul serii am fost foarte ocupat, cu toate că nu în felul în care plănuisem la început. Până la *Derby* am luat un taxi, pentru a recupera Chrysler-ul din parking. De acolo am plecat la Santa Monica, unde garajistul și-a băgat banii în buzunar și a rupt chitanța semnată de mine, fără să-mi asculte măcar explicațiile. Printr-o

întâmplare norocoasă, garajul era situat pe un bulevard cu nenumărați vânzători de mașini de ocazie, ce țineau deschis până târziu. Mi-am lăsat deci geamantanele la garajist și am pornit pe Jos în căutarea unui automobil. Nu mi-a fost greu să găsesc ce doream, un Rambler de cinci sute de dolari. După ce am făcut un tur prin curte să-l încerc, nu a trebuit să mă tocnesc prea mult pentru a-l scoate la numai patru sute cincizeci, cu banii jos.

Cât să mă reped să-mi iau bagajele și iată-mă pe drumul către Hollywood, unde am ajuns destul de devreme pe Sunset Strip pentru a porni în căutarea unei garsoniere de închiriat, pe care am și găsit-o. Pentru o sută cincizeci de dolari pe lună aveam un domiciliu, un loc de parcare pentru Rambler, o piscină la dispoziție, ba chiar și acces la centrala telefonică a imobilului. Cu toate că nu era prea târziu, iar timpul pentru cele pe care le prevăzusem în planul meu inițial nu se încheiase, m-am simțit deodată sfârșit de oboseală și m-am culcat imediat după ce am despachetat. Nu ar fi fost de mirare ca ultimele evenimente să nu mă lase să dorm, însă nici nu am închis bine ochii și am adormit profund.

În dimineața următoare am luat-o în lungul lui Hollywood Boulevard să-mi cumpăr un costum elegant, chiar dacă de gata, și încă alte câteva fleacuri. Am cumpărat până și blestemata aceea de scurtă neagră de piele, care nu știam la ce îmi

poate folosi. Blugi aveam, chiar mai multe perechi. Odată întors acasă, o baie în piscină, prânzul luat la restaurantul de peste drum și apoi telefonul făgăduit lui Roscoe.

— Ești un băiețel cuminte, îmi zise el. Cunoști un agent Ray Ramspaugh?

— Da, îl știu...

Într-adevăr îl știam. De la distanță. Era cel mai mare dintre negustorii care vindeau carne vie studiourilor. Cel mai mare și cel mai eficient dintre toți. Nu se ocupa decât de o mână de clienți aleși pe sprânceană. Nici nu visasem să ajung vreodată atât de sus.

— Ai întâlnire cu el, la ora 14 să fii acolo.

— Voi fi. Să-ți telefonez după aceea să-ți comunic rezultatul?

— Rezultatul îl cunosc. Dragul meu Brick, începând de acum nu mai trebuie să mă suni decât atunci când vei încasa un cec. Îndată ce-l primești îmi telefonezi, fixăm o întâlnire la mine sau în altă parte și îmi verși procentul ce mi se cuvine, în bani lichizi.

Am ajuns la ora stabilită la biroul lui Ramspaugh de pe South Vernon Drive, unde nu a trebuit să aștept; secretara m-a introdus pe dată la el. Ramspaugh intră direct în subiect:

— Roscoe mi-a zis că ești bun și îl cred pe cuvânt. Iată un contract care nu așteaptă decât semnătura dumitale. Este un contract tip, dar citește-l înainte de a-l semna. Ia-l dincolo, în

biroul secretarei; am de dat câteva telefoane.

Era un contract tipărit, pe care l-aș fi semnat cu ochii închiși, dar cum se părea că îmi făcuse vânt din birou pentru a putea vorbi nestingherit la telefon, am luat contractul cu mine în biroul alăturat, unde l-am citit de la un capăt la celălalt, inclusiv paragrafele scrise cu caractere mici. Apoi l-am semnat. Secretara îl sună pe Ramspaugh prin interfon, după care anunță că mă aștepta...

— Am ceva care s-ar potrivi, îmi spuse el. E vorba de un rol mai mic, însă pentru început va trebui să accepți și de-astea, pentru ca lumea să înceapă să te cunoască. Nu ai de tras decât un singur plan într-un nou serial care începe să fie turnat la „Revue”. Rolul era distribuit, însă titularul a suferit un accident chiar în dimineața aceasta. Au mare nevoie de un înlocuitor, cât se poate de repede. Ai putea fi acolo la ora 15?

Cum nu eram în stare să articulez vreun cuvânt, m-am mulțumit să încuviințez din cap.

— Perfect. Întreabă de Ted Crowther. Mă gândesc că ai câștiga timp dacă ajungi la studiouri gata îmbrăcat pentru rol. Ai de interpretat un pungaș de duzină, unul dintre micii duri care vor să semene cu Brando în *Echipa sălbatică*. Ai o pereche de blugi și o scurtă neagră de piele?

Mi-am înghițit saliva și am dat din nou din cap.

— Atunci treci pe acasă, schimbă-te și prezintă-te de urgență, scumpe domn. Se pare că suntem pe drumul cel bun.

Și în felul acesta cât se poate de simplu am obținut primul meu rol. Multă vreme am fost prea ocupat pentru a mă întreba cum de știuse Roscoe cu o seară înaintea debutului meu că va trebui să am acasă o scurtă de piele neagră. Atunci când mă sfătuisese s-o cumpăr nu avusese încă loc accidentul care avea să-l scoată din cursă pe titularul rolului.

Dar cred că am înțeles de ce a procedat în felul acesta. În afară de faptul că obținuse pentru mine, imediat și fără probleme, un contract cu un impresar al marilor vedete, ceea ce constituia un adevărat miracol, Roscoe nu lăsa decât rareori să se întrevadă subtila sa sforărie. Toate rolurile îmi parveneau de la Ramspaugh și aparent ne descurcam perfect numai noi doi. Însă prima oară Roscoe ținuse să-mi vânture pe la nas posibilitățile de care dispunea. Desigur ca avertisment.

Dar nu aveam prea mult timp să mă gândesc la toate acestea și în orice caz nu destul pentru a intra în panică. Dintr-o dată m-am pomenit cu fiecare clipă ocupată. La început mici roluri, uneori simple apariții, dar atâtea încât abia le puteam face față. La sfârșitul primului an eram cotate drept actorul preferat pentru rolurile secundare mai importante. Bineînțeles că puteam câștiga și mai mult, dar se întâmpla ca Ramspaugh să refuze pentru mine roluri mai bine plătite în favoarea altora, mai prost retribuite. Vroia să evite să fiu categorisit drept tipic numai

pentru o anumită categorie de roluri. Și refuza să mă angajez fie și pentru un rol important în anumite seriale, în care prin contract urma să fiu obligat să fac mereu același lucru, la infinit.

Cu toate acestea am atins un venit brut de peste cincizeci de mii de dolari în acel prim an, adică de două ori mai mult decât suma stabilită cu Roscoe de la care contractul dintre noi devenea irevocabil. Și așa a rămas. După ce am plătit cele două comisioane de câte zece la sută, unul scăzut din suma impozabilă iar celălalt nu, îmi mai rămâneau încă cinci sute de dolari pe săptămână, beneficiu net. Fără să mai pomenească de Jaguarul din fața casei, de dulapurile pline de costume și cămăși superbe, precum și de apartamentul cu adevărat confortabil.

În anul următor mi-am dublat veniturile. Vreau să spun că mi-am dublat venitul net, care atingea acum o mie de dolari săptămânal, ceea ce mă făcea să trec într-o categorie ce plătea un impozit mult mai mare. Trecusem în categoria marilor actori de roluri secundare, iar numele îmi devenise destul de cunoscut pentru ca aparițiile mele pe genericul serialelor de televiziune să fie precedate de mențiunea „vedetă invitată”. Au fost însă și producții în care am avut rolul principal.

În anul acela s-a întâmplat totuși ceva care îmi reaminti puterea de previziune a lui Roscoe (nu găsesc o expresie mai potrivită pentru puterile sale) dezvăluindu-mi totodată o altă latură a

relațiilor noastre, despre care nu știusese că o considera ca ceva de la sine înțeles.

Ceea ce urmează nu este întâmplarea propriu-zisă, ci o explicație preliminară, necesară pentru a putea înțelege.

Petrecusem o săptămână la Las Vegas pentru exterioarele unui film. Nu sunt jucător de felul meu, însă într-o seară am intrat într-unul din cazinouri. Am schimbat fise în valoare de o mie de dolari și, jucând la început cu mize de câte o sută de dolari și având mână bună, am ajuns foarte curând să joc cu mize maxime, de o mie de dolari. La un moment dat aveam ceva mai mult de douăzeci de mii de dolari câștig, după care norocul se întoarse. Când am văzut că ajung la unsprezece mii, adică la un beneficiu de zece mii, am părăsit masa de joc. Revenind la Las Vegas, i-am cerut lui Roscoe să ne întâlnim pentru a-i da cei zece la sută conveniți de la ultima noastră întâlnire. Numără bancnotele, după care îmi ceru încă o mie de dolari, reprezentând câștigul suplimentar de la Las Vegas. I-am dat banii fără să protestez. Nu încercasem să-l trag pe sfoară, pur și simplu nu înțelesesem atunci când îmi vorbise de cei zece la sută din total, cu toate că într-adevăr de totalul câștigurilor pomenise. Faptul că era la curent nu avea în sine nimic misterios, întrucât la cazinou fusesem însoțit și de alți actori și tehnicieni care colaborau la același film.

Ceea ce urmă acestei întâmplări a fost însă de

natură să mă neliniștească și veți înțelege imediat și de ce. Întreaga echipă reveni după o săptămână la Las Vegas pentru a turna scenele de legătură. M-am dus din nou să-mi încerc norocul. În fond, de ce nu, odată ce mai aveam bani? De data aceasta am pierdut patru mii de dolari. Cum însă în seara aceea nu am avut deloc serii bune, nu am rămas mult timp în niciunul din cazinouri; intram, jucam, ieșeam. Cred că am vizitat astfel cel puțin o duzină de săli de joc. Eram singur și nimeni nu putea stabili bilanțul câștigurilor sau pierderilor mele. Și cu toate acestea, cu prilejul primei mele întâlniri cu Roscoe, când i-am vărsat procentul obișnuit, îmi înapoie pe loc o parte: patru sute de dolari. O socoteală cât se poate de corectă. Dacă își lua partea din câștig, de ce nu ar fi participat și la pierderi? Dar cum putea să le cunoască cu atâta exactitate?

Oricum ar fi fost, era un indiciu în plus despre ceea ce înțelegea el prin zece la sută din total. Paharul s-a umplut însă cu prilejul căsătoriei mele. Da, ați ghicit desigur, însă trebuie totuși să explic cum s-au petrecut lucrurile.

Cel de-al treilea an din cariera mea a început cu angajarea ca vedetă principală într-un film important, plătit cu cinci mii de dolari pe săptămână. De fapt filmul avea doi eroi principali, alături de mine jucând o tânără și foarte frumoasă actriță, ca și mine în plină ascensiune artistică: Lorna Howard. Înainte de începerea filmărilor

obișnuiam să ne adunăm în vederea pregătirilor și punerii la punct a amănuntelor în biroul producătorului, care într-o bună zi ne făcu următoarea propunere:

— Nu-i vorba de cât de o idee spontană, spuse el, care mi-a venit văzându-vă pe amândoi atât de tineri, liberi și celibatari. Ce-ar fi să vă căsătoriți – unul cu celălalt, bineînțeles – asta ar duce la cea mai mare bombă publicitară. Ar împinge și filmul în primul plan al atenției... la fel și carierele voastre. Și... ar putea rămâne o căsătorie de conveniență, desigur, încheie el cu a nepăsare perfect mimată.

M-am întors către Lorna, ridicând întrebător o sprânceană:

— Crezi că ar rămâne de conveniență?

Întorcându-mi privirea cu sprâncenele arcuite, mi-a răspuns:

— Bineînțeles, domnule, totul depinde însă de ceea ce înțelegi prin conveniență.

Și în felul acesta a fost hotărâtă căsătoria, care a și avut loc.

Aplecându-mă asupra trecutului meu, îmi este acum destul de greu să înțeleg din ce motiv mă folosisem atât de puțin de noile posibilități pe care mi le deschidea față de femei cariera mea fulgerătoare din ultimii doi ani. E adevărat că nici cenușă nu-mi turnasem în cap, dar relațiile mele amoroase rămăseseră relativ puțin numeroase și nu le acordasem o importanță deosebită. Acești

doi ani fuseseră, firește, ani de muncă istovitoare, astfel că la sfârșitul zilei de cele mai multe ori eram extenuat și nu mă gândeam decât la ziua următoare, când trebuia să mă trezesc devreme, s-o iau de la început. Mi se întâmpla să treacă săptămâni fără să simt nici cea mai mică dorință de a avea o femeie în patul meu.

Căsătoria m-a făcut să-mi schimb brusc acest mod de viață. Între Lorna și mine nu era vorba de dragoste dar, cum era la fel de senzuală pe cât era de frumoasă, căsătoria noastră depăși foarte curând conveniența. A fost minunat la început; o viață în salturi, uneori la modul cel mai concret. Era de la sine înțeles că amândoi eram liberi și prin urmare gelozia nu avea ce căuta în relațiile noastre. În ceea ce mă privea, nu mă folosisem niciodată de această libertate, însă curând mi-am dat seama că probabil nu-i eram suficient Lornei, care mai avea și o altă legătură. Și am ajuns la concluzia că legătura aceasta îi lua zece la sută din timp, atunci când din întâmplare am aflat cine era amantul ei...

N-o puteam învinovăți, însă pentru mine situația și-a pierdut mult din savoare. Lorna a simțit aceasta și încet-încet căsătoria noastră s-a destrămat. După ce filmul a fost prezentat și lansat, a plecat la Reno, unde a divorțat în mod discret. Întâmplător, lucrul acesta nu m-a costat un ban, ea având o avere mult mai mare decât a mea, cu toate că în realitate câștigam la fel. Dacă

aș fi avut de plătit taxe de divorț ori vreo pensie alimentară, bănuiesc că zece la sută din cheltuieli mi-ar fi fost rambursate.

Între timp am semnat contractul pentru alt rol de vedetă, de data aceasta pentru o sumă cu adevărat astronomică. Abia atunci am revenit la realitate. Începând cu o anumită sumă a veniturilor, pierdeam în loc să câștig. Cei mai mulți dintre oameni nu-și dau seama și nici eu nu mă gândisem la o asemenea absurditate, dar atunci când partea impozabilă a veniturilor depășește în America două sute de mii de dolari iar contribuabilul mai este și celibatar, fiscul îi oprește 91 din ceea ce depășește suma aceasta, lăsându-i doar 9, din care mai trebuie să plătească și impozitele locale. În cazul meu, care îi vărsăm lui Roscoe zece la sută din venitul meu brut, plătindu-i în mână și deci fără a fi scăzuți din impozit, pierdeam bani îndată ce beneficiile mele depășeau două sute de mii de dolari. Iar dacă vreodată ajungeam la o jumătate de milion pe an, toate economiile mele ar fi intrat și ele în buzunarul statului. Concluzia firească era că nu voi putea deveni niciodată cu adevărat o *mare vedetă*.

Dar nu aceasta m-a determinat să-l ucid pe Roscoe, ca singură posibilitate de a pune capăt contractului nostru. Nu eram atât de lacom de bani și dornic de o celebritate și mai mare. Puteam urma exemplul altor mari vedete, care nu turnau

decât un singur film pe an. Ideea nu mă încânta și nu îl făcea fericit nici pe Ramspough, dar în cele din urmă s-ar fi împăcat cu gândul.

Ceea ce a stricat totul a fost faptul că m-am îndrăgostit. O dragoste neașteptată, totală, care mă preschimbase cu totul, prima din viața mea și, eram încredințat, ultima. Ea nu era actriță și niciodată nu-și dorise să devină. Se numea Bessie Evans și era *script-girl* la studiourile Columbia. De la prima noastră întâlnire s-a îndrăgostit de mine la fel de nebunește.

Trebuia ca Roscoe să dispară. Ceea ce doream nu mai era o simplă legătură. Vroiam să mă căsătoresc cu ea, cu adevărat. Cât timp Roscoe era în viață, n-o puteam face. Sau nu doream s-o fac. Dacă Roscoe izbutea să-și ia și din căsătoria aceasta cei zece la sută ai săi, eram nevoit să-l omor și atunci de ce să nu o fac dinainte?

Bineînțeles că îmi era imposibil să-i explic lui Bessie de ce nu mă pot căsători imediat cu ea; trebuia să-i cer să aibă încredere în mine. Mi-a acordat-o. Până să pun la punct un plan pentru a-l ucide pe Roscoe și a mă elibera, am instalat-o pe Bessie, sub un nume fals, într-un apartament la Burbank. O vizitam atât de rar pe cât mai permitea ardoarea dragostei noastre și luam infinite precauții pentru a nu fi urmărit atunci când mă ducea la ea.

Detaliile născocite de mine pentru îndepărtarea lui Roscoe nu au importanță; îmi procurasem un

revolver, care chiar dacă ar fi fost găsit la locul crimei nu putea conduce poliția până la mine, precum și o cheie de la apartamentul său. Și îmi făcusem o deghizare atât de perfectă, încât dacă aș fi fost văzut în apartament ori în preajma clădirii în care locuia, nimeni nu m-ar fi putut recunoaște.

M-am folosit de cheie într-o dimineață, pe la ora trei. Cu revolverul în mână, am străbătut livingul, fără zgomot și am deschis ușa de la dormitor. Lumina ce se strecura pe fereastră mi-a permis să-i văd cum se ridică în pat. Am tras de trei ori.

Aș fi plecat imediat, dar în liniștea ce a urmat am auzit cum se închide încet o fereastră; zgomotul părea să vină din bucătărie. Și mi-am amintit că fereastra din bucătăria lui Roscoe dădea pe scara de incendiu.

O intuiție îngrozitoare mă făcu deodată să aprind lumina în dormitor. Intuiția nu mă înșelase. În pat nu se afla Roscoe, ci Bessie, pentru moment singură, care se trezise la venirea mea. Cum de nu înțelesesem că zece la sută nu însemnau doar un procent din bani și din căsătorii?

Adevărul e că a murit încă de atunci, în dormitorul acela. Hotărârea de a muri era luată și, dacă aș mai fi avut încă un glonț, cu siguranță că mi-aș fi zburat creierii. Așa că am telefonat la poliție. Până să sosească poliția, am ajuns la concluzia că cel mai bine este să las justiția să facă

treaba în locul meu, în camera de gazare.

De teamă că vreun avocat se va folosi de povestea mea pentru a pleda împotriva voinței mele, scoțându-mă nebun, am refuzat să fac mărturisiri poliției. Iar atunci când mi-a fost adus un avocat, i-am servit a aiureală prea puțin plauzibilă, care l-a făcut să creadă că totuși cauza mai putea fi apărută. Astfel că la proces avocatul m-a lăsat să fiu supus unui interogatoriu al procurorului, în care cu bună știință m-am lăsat înfundat în mod sistematic, pentru a fi sigur că juriul mă va condamna la moarte.

Roscoe dispăruse și nimeni nu știa unde este. Având în vedere că omorul fusese înfăptuit în apartamentul său, poliția îl căutase pentru a-l interoga; dar cum nu era nevoie de prezența lui pentru a mă condamna, cercetările nu au fost prea minuțioase.

Indiferent unde ar fi Roscoe, înțelegerea noastră rămâne definitivă și irevocabilă. Și tocmai acesta e motivul spaimei mele, care de câteva nopți nu m-a lăsat să închid ochii.

Oare ce înseamnă zece la sută din moarte? Voi rămâne zece la sută viu, având zece la sută această conștiință, de-a lungul unei veșnicii cenușii? Voi reveni la viață pentru a reîncepe să sufăr, o zi din zece, un an din zece... reîncarnându-mă în ce fel? Sau, dacă Roscoe e într-adevăr cel care cred eu că este, ce-ar putea face cu zece la sută din sufletul meu?

Ceea ce e sigur, este că mâine voi ști. Și mi-e frică.

Din Lac În Puț

Hilary Morgan suferise de aelurofobie de când se știa. Adică de o frică morbidă de *Felis domestica*, altfel spus pisica domestică, sau comună.

La fel ca oricare altă fobie, aceasta scăpa cu totul de sub controlul conștientului. Cât și-ar fi spus Hilary, cât i-ar fi spus prietenii compătimitori că nu era niciun motiv să aibă o asemenea teamă față de atât de drăgălașa și inofensiva vietate – *pussycat*⁵, cum o numeau prietenii, care știau că Hilary nu-i numai aelurofob, ci și anglofon. E de la sine înțeles că pisicile pot să zgârie și se întâmplă să o și facă; dar pericolul potențial pe care îl reprezintă e cu mult mai mic decât cel la care te poți aștepta de la un câine. Un câine, cât de mic și de blajin ar fi, îți poate jupui o bucată bună de piele; ca să nu mai vorbim de dulăii cei mari, care pot să reprezinte chiar o primejdie de moarte. O pisică? Vax! Cu toate acestea Hilary iubea la nebunie câinii și se temea de pisici. De toate pisicile.

Era de ajuns să zărească pe stradă o pisică, la douăzeci de metri, pentru a se gheboșa trecând pe celălalt trotuar, uneori nepăsător la iureșul circulației automobilelor; ar fi făcut orice, numai să nu fie în apropierea unei pisici. Iar dacă nu avea altă scăpare, Hilary făcea stânga împrejur și o lua la goană. Niciunul dintre prietenii lui nu avea o

⁵ (engl.) pisoiaș (n. trad.).

pisică, așa cum nu accepta niciodată o invitație înainte de a se încredința că gazdele nu posedă niciun reprezentant al speciei feline. Ba mai mult, folosea întotdeauna expresii care evitau până și cuvântul pisică și oricare altul ce începea cu aceeași silabă. Nu intrase în viața lui la *Pussycat*, cel mai căutat local de noapte din Albany (orașul în care locuia) și devenea alb ca varul și începea să tremure îndată ce se pronunța în prezența lui expresia „a se pisici”. Evita să întâlnească orice persoană cu numele de Felix; când se spunea despre cineva că ar fi un pisălog i se făcea rău, la fel ca atunci când era pronunțat cuvântul pistol; nu se ducea niciodată la piscină și avea oroare de pistilul florilor; nu urcase în viața lui vreun pisc...

Însă în afară de neplăcerile și complicațiile iscate de fobia lui, Hilary ducea o viață cât se poate de normală și avea legături amoroase la fel de firești. Mai ales iubiri. Trecuse de treizeci de ani, era încă burlac, dar nu ducea o viață de călugăr; așa cum spunea el însuși vorbind despre sine, dacă ar fi existat vreun cuvânt care să exprime contrariul unei vieți de călugăr, ar fi fost foarte potrivit pentru a-l caracteriza, ceea ce, dacă ar fi vorbit franceza, i-ar fi permis să facă cele mai nebunești jocuri de cuvinte... îi plăceau femeile și din fericire și ele îl plăceau mult, lucru de care se bucura din plin.

Una peste alta, Hilary Morgan era un bărbat foarte fericit, în ciuda inhibițiilor și încurcăturilor

produse de aelurofobia sa. Și ar fi continuat probabil să fie un om foarte fericit dacă nu ar fi intervenit două lucruri neașteptate în cel de al treizeci și cincilea an de viață.

Se îndrăgosti cu adevărat, nebunește, de femeia cea mai fermecătoare pe care o cunoscuse vreodată. Al doilea eveniment a fost moartea unui unchi, care îi lăsă moștenire cincizeci de mii de dolari.

Luate separat, ar fi putut supraviețui fiecăruia din aceste două evenimente, în aparență fericite; combinate, ele au dus însă la pieirea lui Hilary Morgan.

Ceru, firește, mâna celei pe care o iubea și aceasta i-a fost acordată, nu din pricina moștenirii, ci pentru că dragostea îi era din plin împărtășită. Iar ființa iubită nu putea fi atât de haină încât să-l lase pe bietul Hilary să se îmbolnăvească de dor și poftă până în ziua căsătoriei, pentru că dacă ar fi fost să-i găsești cu tot dinadinsul un defect, acesta era o ușoară înclinație maniacală, însă mania cea mai de dorit, nimfomania... Nici Hilary nu avea ceva împotriva acestei mici metehne, chiar nimic... el însuși prezentând unele simptome de priapism, adică tocmai terapeutica cea mai recomandabilă – „tratamentul” cel mai eficace, altfel spus – pentru nimfomanie cât și invers.

Într-adevăr, Hilary era fericit în dragoste și fericit că moștenise. Dar, așa cum am mai spus ceva mai

înainte, combinarea acestor două fericiri avea să-i fie fatală. Logodnica sa își dorea un soț fără cusur, atât fizic cât și psihic. De aceea îl convinsese să cheltuiască o parte din moștenire, cât de mare trebuia, dar fără a depăși desigur câteva mii de dolari, pentru a-și asigura serviciile unui „spălător de creieri”, un psihiatru în stare să-l vindece de aelurofobia sa.

Psihiatrul pe care l-a ales era unul foarte capabil. În numai douăsprezece ședințe trecutul lui Hilary a fost despachetat, desfăcut în părți componente și împrăștiat pe masă, după ce fusese scormonit până la vârsta de trei ani. Se dovedi însă că la vârsta de trei ani lui Hilary îi era și mai frică de pisici decât ca adult.

Amintirile conștiente ale lui Hilary refuzau însă a urca și mai mult în trecut. Tot ceea ce știa conștientul său și o știa la mâna a doua, din auzite, despre întâmplările dinaintea vârstei de trei ani, era faptul că mama sa murise aducându-l pe lume. Se ocupaseră de el pe rând diferite infirmiere, doici și guvernante, de la naștere și până când tatăl lui Hilary se recăsătorise, adică înainte de a împlini trei ani.

Pentru a străpunge bariera amintirilor conștiente, psihiatrul făcu apel la hipnoză, pentru a produce fenomenul de regresie, o terapie obișnuită care permite subiectului să re trăiască și să redea întâmplări ale unui trecut uitat de conștient.

Sub hipnoza cea mai profundă, psihiatrul împinse înapoi memoria lui Hilary până la vârsta de doi ani și jumătate, adică în ziua în care tatăl său, îi adusese un pisoiaș, spunându-i: „E al tău, puștiule! Un *kitty!*” pentru că în engleză *kitty* înseamnă pisoi.

Hilary scosese un urlet, cu totul asemănător răcnetului ce făcea acum să răsunе cabinetul psihiatrului, care se grăbi să-și trezească pacientul. Îi explică ce se întâmplase și opri ședința; îi spuse că motivul care declanșase aelurofobia nu mai putea fi departe iar ședința următoare va scoate poate la iveală traumatismul care îl făcuse pe un copil atât de mic să izbucnească în țipete la simpla vedere a unui drăgălaș pisoi.

Într-adevăr, la următoarea ședință psihiatrul îl cufundă din nou într-o hipnoză adâncă, cercetându-i amintirile și mai vechi, adică până la vârsta de doi ani. Hilary retrăi astfel și povesti, sub hipnoză, altă întâmplare care, de îndată ce și-o aminti, îl făcu din nou să scoată un urlet cumplit.

De această dată psihiatrul îl trezi și mai repede, anunțându-i lui Hilary cu zâmbetul pe buze vestea cea bună:

— Tocmai am izbutit să descoperim întâmplarea traumatizantă care v-a făcut să vă temeți de pisici. De acum înainte nu veți mai simți nicio teamă față de ele.

La vremea când aveai vârsta de doi ani, erați în

grija unei guvernante despre care nu se știa că suferă de o psihopatie primejdioasă. Într-o dimineață, exasperată de țipetele pe care le scoteați în țarcul de joacă, fu cuprinsă de o nebunie ucigașă și se repezi la bucătărie, să caute un cuțit cu care avea de gând să vă ucidă. Din fericire, tatăl dumneavoastră se afla în încăperea alăturată; auzind țipetele pe care le scoteați la vederea cuțitului cu care vă amenința femeia nebună, a venit imediat și a izbutit s-o dezarmeze. Guvernanta a fost internată într-un spital de alienați mintal...

— Dar ce legătură are asta, întrebă Hilary, cu... animalul de care mă tem?

După cum reieșea din răspunsul psihiatrului, de altfel perfect logic și firesc, Hilary nu ar fi ajuns niciodată aelurofob dacă nu ar fi fost deja atins de anglofonie: înlănțuirea psihopatologică care a urmat nu ar fi fost într-adevăr posibilă în nicio altă limbă decât engleza.

— Pe guvernantă o chema Kitty, explică psihiatrul. Astfel că a fost cât se poate de firesc ca, șase luni mai târziu, atunci când tatăl dumneavoastră v-a adus un pisoi pe care l-a botezat *kitty*, să faceți asocierea cu întâmplarea care vă traumatizase, vinovata fiind Kitty. De aceea ați țipat de spaimă.

Ați re trăit aceste amintiri, cunoașteți acum cauza fundamentală a tulburărilor, prin urmare nu mai aveți de ce să vă temeți de pisici. Sunteți

eliberat de aelurofobie. Și am să v-o dovedesc imediat.

Prevăzând reușita noastră, am rugat-o pe secretara mea să aducă o pisică. A pus-o într-un coșuleț, să n-o vedeți când veți trece prin sala de așteptare. Secretara ne va aduce acum animalul... și nu veți resimți nicio teamă la vederea lui, ba poate veți dori să-l mângâiați.

Psihiatrul ridică receptorul și adresează câteva cuvinte secretarei.

— Nădăjduiesc să ai dreptate, doctore, spuse Hilary. Dacă este într-adevăr așa, înseamnă că subconștientul meu a făcut un transfer absurd... E vorba de un „transfer”, sau poate fi numită mai degrabă o „asociație de idei”? În orice caz, dacă e așa, nu-mi va mai fi frică de pisici. Probabil că în realitate...

Ușa cabinetului s-a deschis făcând loc frumoasei secretare a psihiatrului, care ținea o pisică în brațe. Hilary Morgan o privi... și izbucni într-un urlet de groază.

Nu vederea pisicii îl făcea să răcnească.

Poate cu timpul Hilary ar fi putut fi vindecat de ginefobie, teama cumplită de femei (a nu se confunda cu misoginia, care îi face pe unii să se mulțumească a urî sau a disprețui femeile). Din nefericire, anglofonia lui Hilary, agravată de

catachresie⁶, se cristalizase asupra silabei *cat*, care în engleză evocă o pisică.

Poate că Hilary ar fi putut fi eventual vindecat dacă s-ar fi apelat la catharsis, dacă îngrozitoarea bruschețe a descoperirii adevăratei categorii a fobiei sale nu l-ar fi catapultat fără apel într-o catatonie catabolică, care la rândul ei îl cufundă într-o catalepsie profundă, ce precedă sfârșitul fatal.

După o scurtă expunere pe catafalc, a fost înmormântat în catacombele Catskills din apropiere.

⁶ Catachreză — procedeu retoric prin care poate fi schimbat sensul adevărat al unui cuvânt. (n. trad.).

Sirius Anormal

Adunam cu mulțumire ultimele monede din automatele noastre și le numărăm, în timp ce Ma înscrisa sumele în carnețelul ei roșu, pe măsură ce i le anunțam. Sume frumușele.

Într-adevăr, nu aveam de ce ne plânge pe acești doi sateliți ai lui Sirius, Thor și Freda. Mai ales pe Freda. În aceste foarte depărtate mici colonii pământene, nevoia de distracție de orice fel era uriașă, mai ales când banii nu contau deloc pentru oamenii de aici. Stătuseră la coadă pentru a putea pătrunde sub corturile noastre și a ne umple automatele de joc cu monede. Prin urmare, în ciuda costurilor ridicate ale expediției, acțiunea noastră nu fusese zadarnică.

Da, cifrele pe care Ma le înregistra erau foarte mulțumitoare. Bineînțeles că făcând adunarea avea să greșească, însă Ellen o va reface îndată ce Ma va renunța. Ellen are darul cifrelor, pe lângă faptul că e bine făcută și nu spun asta pentru că e unica mea fiică. Și, oricum, treaba asta trebuie pusă în seama lui Ma și nu a mea. Căci eu sunt clădit precum un remorcher spațial.

Am pus la locul său colectorul Cursei Rachetelor și am ridicat privirile. Tocmai deschideam gura s-o chem pe Ma, când ușa cabinei de pilotaj s-a întredeschis făcând loc chipului serios al lui John Lane. Ellen, care era așezată la masă, față în față cu Ma, puse cartea de-o parte și ridică și ea ochii. Nu avea priviri decât pentru Johnny, iar ochii îi

străluceau.

Johnny salută impecabil, așa cum se cuvine s-o facă pilotul unei nave cosmice particulare atunci când se adresează proprietarului și comandantului de bord. Salutul acesta avea darul să mă scoată din sărite, dar nu puteam să-l dezbar de el, de vreme ce nu făcea altceva decât să respecte Regulamentul.

— Obiect în față, căpitane Wherry! mă anunță el.

— Un obiect? Ce obiect?

Nici glasul și nici chipul lui Johnny nu lăsau să se presupună că ar fi vorba de ceva dubios. La politehnica din Mars City viitorii piloți erau instruiți să prezinte întotdeauna o figură impasibilă, iar Johnny terminase cu mențiunea Foarte Bine. Un băiat simpatic, dar care ar fi anunțat sfârșitul lumii la fel cum ar fi spus că masa e servită, în cazul în care servitul mesei ar intra în atribuțiile de serviciu ale unui pilot.

— S-ar zice o planetă mare, domnule, a fost singurul său comentariu.

Mi-a trebuit un oarecare timp pentru a rumega știrea.

— O planetă? am repetat incredul.

Poate că reacția mea nu era dintre cele mai strălucite. Rămăsesem cu ochii ațintiți asupra lui Johnny, atras de gândul că băuse, sau ceva asemănător... Nu, nu vedeam nimic rău în faptul de a descoperi o planetă, treaz fiind, dar dacă Johnny și-ar permite vreodată să dea peste cap trei-

patru păhărele, se putea întâmpla – nu poți ști niciodată – ca șira spinării să i se mai înmoaie cât de cât. Și așa fi avut și eu cu cine schimba o vorbă. Când călătorești prin spațiu în tovărășia a două femei și a unui fost elev al politehnicii, mereu călare pe Regulament, sfârșești prin a te simți pierdut.

— O planetă, domnule. Mai exact, un obiect de dimensiunea unei planete. Diametru aproximativ patru mii opt sute de kilometri, distanța circa trei milioane. Orbita, aparent în jurul lui Sirius A.

— Johnny, i-am spus atunci, ne aflăm în interiorul orbitei satelitului Thor, care este Sirius-1, ceea ce înseamnă că este prima planetă a lui Sirius; cum ar putea fi o planetă în interiorul acestei orbite? Cred că vrei să mă duci de nas, dragul meu Johnny.

— Puteți verifica prin hublou, domnule, și reface calculele mele, răspunse Johnny destul de sec.

M-am ridicat și am trecut în cabina de pilotare. În centrul hubloului frontal se vedea într-adevăr un disc. Să verific calculele făcute de Johnny era însă cu totul altceva. Cunoștințele mele de matematică îmi permit să verific randamentul automatelor cu jocuri și se opresc aici. Prin urmare eram foarte dispus să-l cred pe Johnny pe cuvânt, cel puțin în privința calculelor.

— Johnny! am exclamat, noi am descoperit o nouă planetă! Nu-i de colo, ce părere ai?

— Da, domnule, răspunse el cu glasul să neutru

dintotdeauna.

Era ceva, cu toate că nu cu totul neobișnuit. Prin aceasta vreau să spun că sistemul planetar al lui Sirius nu este colonizat de prea mult timp și nu era cu nimic surprinzător faptul că o mică planetă de cinci mii de kilometri în diametru a putut trece neobservată. Cu atât mai mult cu cât avea orbita excentrică (lucru care pe atunci era necunoscut).

Cabina de pilotaj nu era foarte încăpătoare, așa că Ma și Ellen rămăseseră în ușă; m-am dat de o parte pentru a putea vedea și ele discul din fața hubloului.

— Când vom ajunge la ea, Johnny? întrebă Ma.

— Continuând să navigăm pe direcția actuală, vom atinge punctul de maximă apropiere peste două ore, doamnă Wherry. Ne vom găsi atunci la opt sute de mii de kilometri de planetă.

— Deci vom trece prin dreptul ei?

— Doar dacă nu preferați, domnule, să schimbăm cursul și să o ocolim la o depărtare mai mare.

Am preferat să-mi dreg glasul, le-am privit pe Ma și pe Ellen pentru a mă încredința că erau de acord și am spus:

— Johnny, nu vom ocoli mai de departe; întotdeauna mi-am dorit să văd cum arată o planetă nouă, o planetă virgină, nepângărită încă de prezența omului. Vom coborî pe suprafața ei, chiar de va fi nevoie să ne punem măștile cu oxigen pentru a ieși afară din navă.

— Prea bine, domnule, făcu Johnny salutând.

Cu toate acestea mi s-a părut că citesc dezaprobare în privirea lui. Nu-l puteam condamna pentru această dezaprobare. Niciodată nu puteai ști peste ce vei da, năpustindu-te în felul ăsta în zonele necunoscute din spațiu. Și nici încărcătura noastră de pânză de cort și automate de joc nu era cea mai potrivită pentru asemenea expediție...

Dar *Pilotul Perfect* nu discută niciodată ordinul proprietarului și comandantului, dracu să-l ia! Johnny se așează și începu să se joace cu claviatura ordinatorului, Ma și Ellen îmi făcură loc și am ieșit din cabină pentru a-l lăsa să lucreze în liniște.

— Ma, am spus, sunt idiot de-a binelea.

— Ai fi dacă ai fi fost altfel, răspunse ea.

Am privit-o timp de o clipă, încercând să înțeleg ce a vrut să spună, apoi i-am răspuns strâmbându-mă; uitându-mă la Ellen, am constatat că nici nu mă privea. Avea din nou acea expresie visătoare care m-ar fi făcut să mă întorc în cabina de pilotare, să-i dau lui Johnny un cot între coaste, pentru a vedea dacă nici asta nu-l trezește.

— Micuța mea Ellen, Johnny ăsta...

Simțind însă o arsură pe obraz, am priceput că este privirea furioasă pe care mi-o arunca Ma și am închis gura. Am căutat o pereche de cărți de joc și am început să bat pasiențe până când va sosi momentul să debarcăm.

Johnny ieși din cabina de pilotare, salută reglementar și mă anunță:

— Suntem pe suprafața planetei, domnule; atmosfera indicată pe determinant: 10-16.

— Ce vrea să însemne asta pentru muritorii de rând? întrebă Ellen.

— Este o atmosferă respirabilă, domnișoară Wherry. Puțin cam mult azot și conținut slab de oxigen față de normele terestre, însă un aer perfect respirabil.

Era o figură individul ăsta, când trebuia să dea un răspuns clar. Nu mai înțelegeam nimic.

— Și atunci ce mai așteptăm?

— Ordinele dumneavoastră, domnule.

— Mai slăbește-mă cu ordinele, Johnny. Să deschidem ușa etanșă și să coborâm.

După ce am deschis ușa, Johnny a coborât primul, având grijă să-și prindă o pereche de brenere cu laser la brâu. Am pornit în urma lui.

Afară era răcoare, însă nu frig. Peisajul era identic cu cel de pe Thor, cu dealuri ondulate și nude, din argilă verzuie coaptă și răscoaptă. La suprafața solului se putea constata o viață vegetală, reprezentată de o vegetație brună, foarte scundă.

Am privit către cer pentru a-mi face o părere despre oră; Sirius se afla aproape de zenit, altfel spus Johnny ne făcuse să coborâm chiar în mijlocul suprafeței luminate.

— Ți-ai putut face o idee despre perioada de

rotație?

l-am întrebat pe Johnny.

— Nu am avut timp decât pentru un calcul aproximativ, domnule. Cam douăzeci și una de ore și șaptesprezece minute, domnule.

Asta numea el aproximație...

— Ca aproximație mi se pare suficient, interveni Ma. Asta înseamnă că avem o după-amiază întreagă la dispoziția noastră. Ce mai așteptăm, mergem?

— Așteptăm doar o mică ceremonie, Ma. Ar trebui să dăm un nume planetei, nu-i așa? Pe unde ai pus sticla aceea de șampanie pe care o păstram pentru ziua mea? Nu crezi că avem astăzi ceva mai important de sărbătorit?

Mi-a spus unde era și m-am dus să aduc sticla și paharele.

— Propui un nume, Johnny? Doar ai fost primul care a văzut-o.

— Nu, domnule.

— Partea proastă este, am spus, că de acum înainte numerele lui Thor și Freda nu mai corespund... vreau să zic în cataloagele astronomice, unde Thor e denumit Sirius-1 iar Freda Sirius-2. Cu această nouă orbită interioară ar trebui să se numească Sirius-2 și Sirius-3. Sau ca noua planetă să se numească Sirius-0. Ei bine, vă propun s-o numim Sirius-3, pentru a simplifica lucrurile. Trei va fi înainte de unu și doi? Ei și? Nu-i normal și prin urmare o vom boteza *Sirius*

Anormal.

Ellen zâmbi și cred că până și Johnny ar fi zâmbit, dacă n-ar fi fost necuviincios. Ma însă strâmbă din nas:

— William...

Se opri brusc pentru că se întâmplă ceva neașteptat. Mai exact, *ceva* ne aruncase o privire pe deasupra culmii dealului din apropiere. Ma era singura dintre noi care privea în direcția aceea și scoase un țipăt, agățându-se de mine. Ne-am întors cu aceeași mișcare către deal.

Era un cap, ce seamănă cu un cap de struț, dar cam cât un elefant de mare. Și purta un guler tare și o cravată cu buline în jurul gâtului său slab, totul încununat de o pălărie. Iar pălăria aceasta era de un galben auriu, împodobită cu o pană lungă, purpurie. Arătarea ne observă timp de aproape un minut, clipi din ochi, după care își retrase capul în spatele dealului.

Niciunul dintre noi nu rostise o vorbă. Am tras atunci adânc aer în piept, anunțând cu hotărâre:

— Iată deci un aspect care s-a lămurit singur. Planetă, te numesc *Sirius-Anormal!*

M-am aplecat și am lovit gâtul sticlei de șampanie de solul argilos, obținând doar o urmă vagă, sticla rămânând întreagă.

Nu avea rost să mai stărui în încercarea mea și am destupat-o, după care am băut fiecare câte puțin, în afară de Johnny, care s-a mulțumit să-și înmoaie doar buzele, respectând principiul de a nu

bea și a nu fuma. În schimb eu am tras o dușcă zdravănă. Apoi am vărsat câteva picături pe solul planetei astfel botezate și am pus dopul la loc, având presimțirea că voi avea mai multă nevoie de șampanie decât planeta. În cambuză aveam whisky berechet, precum și bere verde de Marte, nu însă și șampanie.

— Bun, am spus, să pornim.

— Poate nu-i prudent, domnule, interveni Johnny. Se pare că planeta e locuită.

— Locuită! Nu știu ce-a fost chestia aia care și-a arătat scâfârlia de după deal, dar locuitor nu-i pot spune. Și dacă se mai ivește, îl pocnesc cu sticla asta peste mutră.

Acestea spuse, m-am întors pentru o clipă la bordul lui *Chitterling* să mai iau încă o pereche de breneri cu laser, din care pe unul mi l-am strecurat sub curea, iar pe celălalt i l-am încredințat lui Ellen, care trage mai bine decât mine. Lui Ma nu i-am dat, nu ar nimeri Palatul Administrativ nici cu o mitralieră.

Am dat semnalul de plecare și, printr-un acord tacit, ne-am îndreptat în direcția opusă dealului de după care ni se arătase întruchiparea aceea ciudată. Dealurile păreau la început foarte asemănătoare între ele și îndată după ce am trecut de primul, *Chitterling*-ul dispăru din raza noastră vizuală. Observasem însă că Johnny își privea la fiecare câteva minute ceasul de la mână și eram sigur că va fi în stare să ne conducă înapoi.

Am trecut de încă trei dealuri, fără ca nimic să se întâmple. Apoi Ma spuse:

— Priviți într-acolo!

Ne-am întors și am văzut un tufiș purpuriu, la vreo cincizeci de metri la stânga, din care se înălța un bâzâit. Ne-am apropiat și am constatat că bâzâitul venea de la o sumedenie de mici zburătoare asemănătoare păsărilor, dar privite mai de aproape constatai că aripile lor rămâneau nemișcate, cu toate că se înălțau și coborau în aer. Încercând să le descopăr capul, am constatat că în locul acestuia aveau un fel de abur. Un abur circular.

— Sunt elice, spuse Ma, așa cum aveau avioanele pe vremuri.

Se părea că are dreptate. Am schimbat o privire cu Johnny și ne-am apropiat amândoi deodată de tufișuri. Păsările, ori ce or fi fost, zburară brusc îndată ce am schițat o mișcare, repezindu-se în picaj și dispărând.

Am pornit din nou la drum fără ca vreunul dintre noi să mai spună un cuvânt și Ellen veni să pășească lângă mine. Eram destul de departe înaintea celorlalți pentru ca nici Ma și nici Johnny să nu ne poată auzi, când Ellen îmi spuse:

— Pop...

Cum nu mai adăugă nimic, i-am răspuns:

— Ce-i, micuța mea?

— Nimic, îmi zise cu tristețe, să nu mai vorbim de asta...

Fără îndoială că știam despre ce era vorba, dar nu vroiam să-l vorbesc de rău pe supercalificatul J.L. Un pilot brevetat de Politehnica Mars City este prea perfect pentru a putea fi luat în discuție, la fel ca diplomele lui scorțoase ce îi pot servi drept scut. Cu toate că și tipilor de calibrul ăsta li se mai întâmplă, după vreo zece ani petrecuți în lumea interstelară, să-și mai piardă din pene.

Johnny însă nu ajunsese până acolo, îi lipseau tocmai acei zece ani. Prilejul ce i se oferise de a deveni pilotul lui *Chitterling* fusese foarte norocos pentru el, fiind evident prima lui slujbă. După câțiva ani petrecuți la noi va deveni desigur calificat pentru pilotarea unei nave mai mari. În felul acesta ajungea la o asemenea calificare mai repede decât dacă și-ar fi început cariera ca ofițer secund pe o navă mică.

Nu-i puteai reproșa nimic, poate doar că era băiat prea frumos și nu o știa. În afară de ce învățase la școala de pe Marte, nu mai știa nimic. Dar Politehnica îl învățase doar științele matematice, astronavigația și arta de a saluta. Din păcate însă nu fusese învățat să uite să salute. M-am adresat lui Ellen:

— Ellen, nu vrei să...

— Nu vreau să ce, Pop?

— Nimic. Să lăsăm.

Nu apucasem să-i spun ceva și iat-o că mă privea râzând și eu o priveam râzând și era ca și cum discutasem întreaga chestiune până la capăt.

Desigur, aceasta nu ne făcea să fim mai avansați, dar la ce ne-ar fi folosit să fim mai avansați, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Și chiar atunci am ajuns în vârful unei mici coline unde ne-am oprit, deoarece drept în fața noastră se sfârșea un drum pavat, care nu mai ducea nicăieri.

Era o stradă obișnuită, pavată cu plastic, așa cum întâlnești la tot pasul în orice oraș de pe Terra, cu același carosabil, trotuare, rigole, cu linia mediană vopsită. Singura diferență era că strada nu pornea de nicăieri, sau mai bine zis din locul unde ne aflam, și ducea cel puțin până în vârful dealului următor. Și, cât vedeai cu ochii, pe strada asta nu era nicio casă, niciun vehicul, nicio ființă vie.

Am privit-o pe Ellen, Ellen m-a privit pe mine și amândoi ne-am uitat la Ma și Johnny Lane, care tocmai ne ajunseseră din urmă. Am întrebat:

— Ce-i asta, Johnny?

— Pare a fi o stradă, domnule.

Observându-mi privirea, obrazii lui se colorară puțin. Apoi se aplecă și examinează pavajul cu atenție; după aceea se îndreptă, părând foarte surprins. M-am simțit obligat să-l întreb:

— Ei bine, ce este, glazură de zahăr ars?

— Este *Permaplast*, domnule. Nu noi am descoperit planeta asta. *Permaplast* este o marcă cunoscută.

— Mda... Dar de ce nu ar fi posibil ca băștinașii

să fi descoperit același procedeu? Doar au aceleași materii prime la îndemână...

— Bineînțeles, domnule. Dar dacă priviți mai de aproape, veți observa că fiecare placă a pavajului poartă inscripția „Permaplast”.

— Bun, în cazul ăsta indigenii poate au...

Nu, n-avea rost să mai continuu, era absurd. Dar nici fericit nu poți fi atunci când, după ce te-ai crezut șeful unei expediții care a descoperit o nouă planetă, să dai la primul colț peste o stradă pavată cu plăci ce poartă însemnul unei firme pământene... Poate de aceea m-am încăpățânat:

— Și la ce le trebuie o stradă *aici*?

— Singura cale de a afla, spuse cu mult bun simț Ma, este să mergem să vedem. Ce mai așteptăm?

Nu aveam nimic de așteptat, deci am pornit din nou la drum. Mersul ne era acum mult ușurat datorită străzii. După ce am atins culmea următoare, înaintea noastră a apărut o clădire. Un imobil cu două etaje, din cărămidă roșie, purtând o firmă pe care se putea citi: „Bonton Restaurant”, caligrafiat în engleză, cu litere de mână așa cum se obișnuia pe vremuri.

Ma îmi acoperi cu mâna gura pe care tocmai o deschisese și bine a făcut, comentariul pe care mă pregăteam să-l rostesc fiind cam prea deocheat.

Clădirea se afla la mai puțin de o sută de metri depărtare, cu fața spre noi, în locul unde strada

cotea în unghi drept. Am grăbit pasul și am ajuns înaintea celorlalți cu aproape un metru. Dar după ce am deschis ușa pentru a intra în han, am rămas încremenit în prag, deoarece nu exista interior. Clădirea nu avea decât fațadă, ca un decor de cinema, iar prin ușa deschisă nu se putea vedea decât aceeași înșiruire de dealuri și coline verzui.

M-am dat deci câțiva pași înapoi, pentru a privi mai bine firma „restaurantului”. Ceilalți se apropiară și priviră prin ușa pe care o lăsasem deschisă. Nu se mai întâmplă nimic până în clipa în care Ma începu să se enerveze.

— Ce ai de gând, Pop?

— Ce-ai vrea să fac? Să intru și să comand un dineu, cu ficat de gâscă în aspic și langustă, stropite cu șampanie? Ah! bine că mi-am adus aminte!

Sticla cu șampanie era la mine în buzunar. Am scos-o, am destupat-o și, după ce trecu la Ma și Ellen, am băut aproape tot ce mai rămăsese. Am băut pesemne prea repede, astfel că bulele din lichid îmi gâdilară nările și am strănutat.

Eram totuși pregătit pentru orice. Am revenit la ușa clădirii care nu exista. Îmi spuneam că poate voi găsi ceva scris, din care să reiasă când fusese construită, ori ceva asemănător, nici eu nu știam prea bine ce. Nu am găsit nimic. În interior, sau mai bine zis în spatele fațadei, peretele era neted și gol. Dintr-un fel de plastic.

Mai rămânea să examinez solul. Ceea ce am și

făcut, și atunci am observat o sumedenie de găuri, ce păreau a fi săpate de insecte. Impresia se confirmă, pentru că lângă una dintre găuri am zărit o libarcă mare și neagră. Dar când am făcut un pas către ea, se repezi în gaură, făcându-se nevăzută.

Descoperirea aceasta mă ușură oarecum. Întorcându-mă la ușă, aveam totuși de anunțat ceva:

— Am văzut o libarcă. Și știi ce-i mai curios la ea?

— Nu. Spune!

— Nimic. Ceea ce-i curios, este că nu are nimic deosebit. Pe aici struții poartă pălării, păsările au elice, străzile nu duc nicăieri iar casele nu au nimic pe dinăuntru, ceea ce mă face să consider foarte ciudat faptul că libărcile n-au, de pildă, pene!

— Ești sigur? mă întrebă Ellen, care se îndoia.

— Bineînțeles că sunt sigur. Hai să urcăm și dealul următor, să vedem ce-i pe partea cealaltă.

Ne-am dus și am văzut. Între dealul acesta și următorul strada cotea în unghi drept; cu fața către noi se vedea intrarea unui cort de bălci, cu o pânză uriașă purtând firma „Penny Arcade”.

De data aceasta nici nu am mai încetinit; recunosc perfect decorul.

— Au copiat firma pe care o folosea Sam Heideman la spectacolul său de pe vremuri. Ți-amintești de Sam și timpurile alea frumoase, Ma?

— Bețivanul ăla bun de nimic... mormăi Ma.

— Oh! Ma! Țineai mult la Sam, adu-ți aminte.

— Da. Și tu țineai la el. Dar asta nu-l iartă cu nimic...

— Potolește-te, Ma, i-am retezat-o eu.

Ajunsesem în fața cortului. Ai fi zis că era o pânză adevărată de cort, cu falduri vălurite între stâlpii de susținere. Să privesc ce-i în spate? Nu, nu mă simțeam în stare.

— Nu, am spus, nu îndrăznesc. Cine ar vrea să scormonească prin trecutul său?

Dar Ma nu se sfiise și, fără să șovăie, își trecuse capul printr-o despicătură a pânzei.

— Salutare Sam, burete bătrân! am auzit-o spunând.

Cu treburi de-astea nu-i bine să glumești. I-am dat un ghiont în coaste.

— Nu, Ma! Nu te ține de...

Și am tăcut. Înlăturasem marginile pânzei și trecusem în interiorul cortului, care era cu adevărat un cort, alcătuit din cei patru pereți ai săi din pânză. Și, înșiruite de-a lungul lor, se găseau vechile automate de joc. Iar în spatele casei de înregistrat era așezat într-adevăr Sam Heideman, numărând monezile și, judecând după expresia chipului său, trebuie că era și mai surprins decât mine.

— Pop Wherry! Ce naiba...

Evit să transcriu vorbele prin care Sam își exprimă uimirea, vorbe pentru care își ceru

imediat iertare față de Ma și Ellen. După care ne-am luat în brațe bătându-ne pe umeri așa cum fac doi vechi prieteni când se reîntâlnesc și l-am prezentat apoi pe Johnny Lane.

Sam nu se schimbase absolut deloc de pe vremea marilor bâlciuri de pe Marte și Venus. Îi explica acum lui Ellen că pe vremea aceea era „doar atâtica”, ultima oară când o văzuse. Bineînțeles că. Nu își putu aminti de el.

În clipa aceea Ma a început să miroasă.

Atunci când Ma miroase în felul acesta, poți fi sigur că e vorba de ceva care merită privit. Mi-am luat imediat privirile de pe bunul Sam, întorcându-le către Ma, apoi către ceea ce privea Ma. Nu am mirosit, dar am zis: „Ah!”

Dinspre fundul cortului se apropie o femeie și când zic „o femeie”, este pentru că nu găsesc alt cuvânt mai potrivit, presupunând că ar exista un asemenea cuvânt. Era sfânta Cecilia și regina Genevieva și Betty Boop și toate trei deodată. Era precum un apus de soare în Noul Mexic și ca lumina rece a lunilor argintii ale lui Marte, văzute din Grădinile Ecuatoriale. Era ca o vale de pe Venus primăvara și ca Dorzalski cântând la vioară. Era într-adevăr ceva.

Am auzit un alt „Ah!” lângă mine, pe un ton pe care nu-l cunoșteam Mi-a trebuit o secundă întreagă pentru a înțelege motivul: nu-l mai auzisem niciodată până acum pe Johnny zicând „Ah!”. Făcând o sforțare, am întors privirea spre

Johnny. Și primul meu gând a fost: „Biata Ellen!” Căci băiatul era terminat, ambalat, făcut pachet și legat! Îndrăgostit!

Mi-am amintit la timp – poate văzându-l pe Johnny – că am cincizeci de ani și o căsătorie fericită. Am strâns-o pe Ma de braț și m-am adresat lui Sam:

— Hm, Sam... ia spune, de unde vine apariția asta supraom... supramecanică, admitând că locuitorii acestei planete ar fi mașini...

Sam privi la spatele său și făcu prezentările cât se poate de liniștit:

— Miss Ambers, vă prezint câțiva vechi prieteni de-ai mei, care sunt în trecere pe la noi. Doamna Wherry, vă prezint pe miss Ambers, marea vedetă a cinematografului.

Continuă, la fel de liniștit, cu Ellen, apoi cu mine și în sfârșit cu Johnny. Ma și cu Ellen se arătară foarte politicoase, chiar prea. Eu poate am exagerat puțin, însă în sensul opus, făcându-mă că nu observ mâna pe care mi-o întindea miss Ambers; bătrân cum mă știu, îmi era frică să uit să-i dau drumul, după ce aș prinde-o. Asta pentru a vă face să pricepeți cam ce fel de fată era miss Ambers.

În schimb Johnny chiar a uitat să-i dea drumul mâinii.

— Ticălos bătrân, tocmai îmi spunea Sam, ce naiba cauți pe aici? Crezusem că te mulțumești cu coloniile și în niciun caz nu te vedeam descinzând

pe un platou de cinema.

Începeam să înțeleg. Sau aproape.

— Un platou cinematografic?

— Bineînțeles. Platourile *Planetary Inc.* Cu mine drept consilier tehnic pentru scenele de bălci. Vroiau să tragă planurile exterioare ale unei chermese cu automate de jocuri; mi-am căutat vechile utilaje și le-am instalat aici. La ora asta întreaga echipă este în tabăra de bază.

Lucrurile începeau în sfârșit să se lămurească.

— Iar fațada de restaurant, de lângă stradă... tot un decor?

— Desigur, la fel și strada. Nu le trebuia, însă pentru scenariu aveau nevoie să filmeze o dublă în timpul lucrului...

— Bine. Dar struțul cu cravată și păsările cu elice? Doar nu-mi vei spune că sunt accesorii din film, ori ce?

Auzisem vorbindu-se de *Planetary Cinema Inc.* Ca despre o casă de film care nu ezită să realizeze lucruri imposibile. Sam însă scutură din cap:

— Nu. Probabil că ai întâlnit exemplare ale faunei locale. Sunt câteva, e adevărat, dar nu atâtea încât să ne stingherească la lucru.

Ma avea însă și ea întrebări de pus.

— Ia spune, Sam, cum se face că nu am auzit niciodată despre descoperirea acestei planete? De cât timp e cunoscută? Și ce-i cu toată povestea asta?

Sam râse încântat:

— Planeta a fost descoperită de un oarecare Wilkins, acum vreo zece ani. A semnalat descoperirea Consiliului, dar înainte ca vestea să se răspândească *Planetary Cinema* a prins firul și a propus Consiliului s-o închirieze, la un preț fabulos, cu condiția ca nimeni să nu știe nimic. Și atunci, având în vedere că pe planetă nu sunt nici minereuri prețioase și nici cultura solului nu ar fi rentabilă, Consiliul a semnat înțelegerea.

— Dar pentru ce atâta secret?

— Fără turiști, fără posibilități de distracție și un avans considerabil asupra concurenței. Toate marile companii cinematografice se spionează reciproc, pentru a fura idei. Aici ai spațiu cât vrei la dispoziție și poți lucra în liniște, fără martori și fără spioni.

— Și cu noi ce se va întâmpla, odată ce am aflat?

— Ei bine, ești un băftos. Cred că ți se va asigura o rentă princiară, acum că știi, încercând să te convingă să nu suflă o vorbă nimănui. Și te vei alege în plus și cu o legitimație de intrare gratuită în toate sălile companiei.

Sam se duse la un bufet să scoată sticle și pahare, pe care le aduse pe o tavă. Ma și Ellen nu doreau să bea, dar Sam și cu mine am ras fiecare două sau trei pahare și era din cel bun. Johnny și miss Ambers își vorbeau în șoaptă, retrași într-un colț al cortului, părând a fi uitat de toți ceilalți. Au fost lăsați în pace, mai ales după ce i-am explicat lui Sam că pilotul nu pune picătură în gură.

Johnny nu lăsase nici acum mâna fetei și o privea în adâncul ochilor. Nu mă puteam împiedica să observ că Ellen avea mare grijă ca, în timp ce se deplasa, să nu se uite înspre Johnny. Îmi părea rău pentru ea, dar nu aveam ce face. Când se întâmplă lucruri de-astea, se întâmplă și gata. Iar dacă nu ar fi fost Ma...

Dându-mi însă seama că Ma începuse să devină nerăbdătoare, am anunțat că ar fi timpul să ne întoarcem la navă și să ne punem la patru ace, dacă era vorba de o rentă princiară. Puteam decola și veni apoi cu nava până în apropiere. Câteva zile în plus nu contau pentru noi, așa că ne puteam permite o escală de câteva zile pe Sirius *Anormal*. Aflând de modul cum ajunseseam la numele acesta, Sam s-a strâmbat de râs.

Nu îmi mai rămânea decât să-l dezlipesc pe Johnny de vedeta lui și să-l scot afară, la aer. Nu mi-a fost prea ușor. Avea o expresie absentă, parcă era beat. A uitat până să mă și salute atunci când i-am vorbit. Și nici măcar „domnule” nu mi-a spus. De altfel, nu a rostit niciun cuvânt.

E adevărat că nici noi nu vorbeam în timp ce pășeam pe stradă. Era ceva care mă frământa și nu izbuteam să-mi dau seama ce anume poate fi. Ceva nu se potrivea în toate astea, ceva care nu avea logică.

Ma părea și ea neliniștită. Se hotărî în sfârșit să-mi spună:

— Ascultă, Pop, dacă țin într-adevăr atât de

mult să nu se știe despre planeta asta a lor, nu crezi că ne vor...

— Nu, asta n-o vor face!

Răspunsesem puțin cam prea brutal. Dar nu asta era ceea ce mă frământa pe mine.

Am privit strada aceea nouă și de o perfecțiune fără cusur și mi-am dat seama că aici era acel ceva putred. Am traversat strada pieziș, apoi am luat-o în lungul trotuarului; după ce treceai de ridicătură trotuarului nu mai era decât argilă verzuie cât vedeai cu ochii și nimic altceva decât găuri și iarăși găuri, precum și nenumărate libărci, la fel cu cea pe care o zărisem la „Bonton Restaurant”.

Poate că totuși nu erau libărci, poate că producătorii filmului le aduseseră în cine știe ce scop... Dar asemănarea cu o libarcă obișnuită era destul de mare pentru a fi mulțumitoare – presupunând firește că te poți mulțumi cu libărcile. Și cel puțin ele nu purtau cravată, nu aveau elice și nici măcar pene. Erau libărci ca toate libărcile.

Degeaba am încercat să cobor de pe trotuar și să strivesc vreo câteva sub talpă; erau foarte sperioase și se înfundau pe dată în găurile lor. Aveau reflexe bune și un joc de picioare de prima mână.

A trebuit să mă întorc pe carosabil, mergând alături de Ma.

— Ce-ai făcut acolo? mă întrebă ea.

— Nimic.

Ellen pășea lângă Ma, având grijă să nu i se poată citi nimic pe față. Nu-mi era greu să bănuiesc la ce se gândea și tare aș fi vrut să pot face ceva. Nu găseam nimic potrivit pentru situația aceasta, în afară de a rămâne câțva timp pe Pământ după terminarea acestei expediții, pentru a-i da prilejul să-l uite pe Johnny și să cunoască o groază de tineri filfizoni. Poate că în cele din urmă va găsi unul pe gustul ei.

Johnny mergea precum un lunatic. De prins, era bine prins în laț, nimic de zis. Și se pomenise cu asta așa cum îți cade o țiglă pe cap din senin. Așa, o pățesc întotdeauna cei de felul său. Poate că nu-i dragoste, doar un foc de paie, dar să fi văzut unde îl putea duce... Nu mai știa nici pe ce planetă se află.

Tocmai trecusem de culmea primului deal și cortul lui Sam nu mai putea fi văzut, când Ma întrebă:

— Ia spune, Pop, ai văzut vreun aparat de filmat pe undeva?

— Nu. Dar astea valorează milioane, nu le lași să zacă pe unde s-o nimeri atunci când nu le folosești.

Ne apropiam de fațada restaurantului. Era amuzant să-l privești din profil, atunci când te apropiai din partea asta. Altceva nici nu era de văzut, în afară de valurile verzui de argilă.

Pe carosabilul pavat nu erau libărci și mi-am amintit că aici nu văzusem niciuna. Ca și cum

niciodată vreo libarcă nu s-ar aventura să traverseze strada. Dar de ce ar face-o? Pentru a ajunge pe partea cealaltă?

În continuare mă sâcâia ceva, un lucru mai puțin logic și de înțeles decât restul întâmplării.

Cu cât trecea timpul, cu atât deveneam mai nervos. Simțeam că în curând voi exploda. Ah, măcar de-aș putea bea o înghițitură! Sirius cobora către orizont, se apropia seara, însă mai era destul de cald. Atât de cald încât mi se făcuse sete, aș fi băut și apă. Ma părea obosită și ea.

— Ne oprim să răsuflăm puțin? am propus. Suntem cam la jumătatea drumului de întoarcere.

Ne aflam în clipa aceea chiar în dreptul restaurantului cu firmă, un loc ce mi se părea foarte potrivit pentru un scurt popas de odihnă. M-am întors către bravul nostru pilot:

— Johnny, vrei să fii bun să ne comanzi cina?

Johnny salută impecabil, spuse „Da, domnule” și făcu un pas spre intrarea restaurantului. Acolo se opri brusc, roșind până la rădăcina părului. Nu am avut inima să mai insist și nu știu cum am izbutit să nu pufnesc în răs.

Ma și Ellen se așezară pe marginea trotuarului, în timp ce m-am îndreptat către ușa restaurantului. Partea din spate a decorului era neschimbată, netedă ca sticla. La marginea aceleiași găuri se ținea aceeași libarcă, ori una identică.

Am spus în primul rând „Bună ziua” către

libarcă, apoi am încercat s-o strivesc cu piciorul, dar mica bestie nu-și pierduse reflexele... Am observat însă un lucru curios: fugise să se ascundă înainte de a schița cel mai mic gest; se repezise către adăpost din clipa în care mă hotărâsem în gând s-o strivesc.

Am trecut apoi pragul, sprijinindu-mă cu spatele de perete. Un perete neted și țeapăn, care îmi oferea un sprijin comod. Am scos. O țigară și am dat s-o aprind, când chibritul îmi scăpă din mână; aproape că pusesem degetul pe rană. Acum știam ce mă frământase atâta. Era vorba de un mic amănunt privitor la Sam Heideman...

— Ma, strigai prin ușă. Sam Heideman... nu a murit?

În clipa aceea, într-un sincronism cumplit, nu mai fu niciun perete de care să mă sprijin. De aceea cădeam pe spate și în timp ce cădeam am auzit-o pe Ma țipând și pe Ellen gemând.

M-am ridicat de pe solul verzui; Ma și Ellen se ridicau și ele strâmbându-se de durere, după ce căzuseră pe argilă de la înălțimea trotuarului pe care șezuseră până cu o clipă mai înainte și care încetase să existe. Iar Johnny se împleticea, dezechilibrat de dispariția de sub picioarele sale a drumului pavat.

Nu mai rămăsese nici urmă din stradă și restaurant. În jur doar valurile verzui. Ba da... mai era ceva. Libărcile.

Căzusem cât eram de lung și asta mă zguduise

bine. Și mă înfuriase. Îmi trebuia ceva pe care să-mi vărs furia; dar nu erau decât libărcile, care nu dispăruseră, ca toate celelalte, în neant. Am țintit-o pe cea mai apropiată, dar mi-a scăpat. Și de astă dată, eram foarte sigur, libarca se mișcare înaintea mea.

Ellen rămăsese cu ochii ațintiți acolo unde fusese strada; apoi îi îndreptă acolo unde ar fi trebuit să se afle restaurantul; în cele din urmă privi înapoi, pe drumul pe care venisem, ca și când s-ar fi întrebat dacă mai există cortul, cu mașinile sale de joc.

— Nu mai e, am spus.

— Ce nu mai e, unde? întrebă Ma.

— Cortul. Compania cinematografică. Toată aiureala. Și mai ales Sam Heideman. Atunci când mi-am amintit că aflasem cu cinci ani în urmă, la Luna City, că Sam Heideman a murit și prin urmare nu putea fi aici, totul a dispărut. Și din clipa în care am înțeles, ne-a fost trasă și strada de sub picioare.

— Cine a făcut toate acestea? De cine vorbești, Pop?

Văzând cât de neliniștită este, am încercat să amân.

— Să nu rămânem aici să trăncănim, am spus. Să ne întoarcem la navă, să ajungem cât mai repede la bord. Crezi că ne mai poți conduce, Johnny, acum după ce strada a dispărut?

Îmi făcu semn că da, uitând de „domnule” și de

salutul regulamentar. Dar asta nu mă neliniști; cu toate că fusese pocnit cu leuca între urechi, Johnny era cu siguranță în stare să găsească drumul de întoarcere cu ajutorul ceasului-busolă.

Oricum, începând din momentul în care am ajuns în locul unde se termina strada ce tocmai dispăruse, lucrurile au devenit cât se poate de simple, datorită urmelor lăsate de pașii noștri la venire, ușor de recunoscut. După un timp am ajuns astfel pe culmea unde văzusem tufișul cu păsărelele dotate eu elice, însă păsărelele nu mai erau. De altfel nici tufișul.

Dar dragul nostru *Chitterling* era la locul său, Domnul fie lăudat. L-am zărit de departe și părea că nimic nu se schimbase în timpul cât am lipsit. Am grăbit pasul pentru a ne cățăra la bord cât mai repede: un! doi! un! doi!...

Am deschis ușa etanșă și m-am dat de-o parte pentru a face loc să treacă în primul rând Ma și Ellen. Ma era cu piciorul înăuntrul navei când am auzit glasul: „Vă dorim o călătorie plăcută”.

— Vă dorim la fel, am răspuns. Și mai duceți-vă la dracu!

I-am făcut semn lui Ma să între. Cu cât vom pleca mai iute, cu atât mai mulțumit voi fi. Glasul însă stăruie:

„Așteptați! Vrem să vă explicăm situația, pentru a nu mai reveni”.

Să revenim? Asta-i bună! Dacă un asemenea gând mi-ar fi trecut doar o clipă prin minte și tot

nu mi-aș fi iertat-o. Dar ei n-aveau cum s-o știe.

— De ce nu ne-am întoarce? întrebai bățos.

„Pentru că întâmplător civilizația voastră nu e compatibilă cu a noastră. V-am examinat psihicul, pentru a fi siguri. Am proiectat imagini, pornind de la cele pe care le-am găsit în inconștientul vostru, pentru a vă studia reacțiile. Primele imagini, primele noastre proiecții de gânduri au fost tulburi. Am analizat și înțeles bine psihicul vostru abia la capătul plimbării, unde am reușit să proiectăm ființe asemănătoare cu voi.”

— Asta în legătură cu Sam Heideman, de acord. Dar în legătură cu hm... domnișoara aceea? Nu putea fi luată din memoria nici unuia dintre noi, odată ce nimeni nu o cunoscuse.

„Ah, fata... era un montaj al unui tip ideal de femeie. Dar acesta e un amănunt lipsit de importanță. Studiindu-vă comportamentul, am înțeles că civilizația voastră este preocupată de lucruri, pe câtă vreme a noastră se interesează numai de idei. Nu avem ce schimb face, nu avem nimic comun, iar contactele dintre noi nu ar putea aduce nimic bun, în schimb s-ar putea să avem destule necazuri. Planeta noastră nu conține nicio bogăție materială care ar putea interesa specia voastră.”

Aici trebuia să le dau dreptate: valurile acestea monotone din argilă unde nu puteau supraviețui decât tufișuri mărunte, și acestea destul de rare; iar în ceea ce privea bogățiile minerale, nu zărisem

nici măcar o singură pietricică.

— Cu asta mă declar perfect de acord, am spus. O planetă care nu are decât tufişuri şi libărci, s-o ia cine vrea, pe mine nu mă interesează. Astfel că...

Dar mi-am dat seama că ceva nu era totuşi în regulă.

— Ceva nu înţeleg totuşi; mai trebuie să fie şi altceva pe aici, altfel cu cine aş vorbi acum?

„Vorbeşti cu ceea ce numiţi libărci, lucru care marchează încă o incompatibilitate între noi. Mai exact, dialogaţi cu o proiecţie a gândurilor devenită voce şi noi suntem cei care asigură proiecţia. Şi în legătură cu aceasta, trebuie să vă mărturisesc că ne sunteţi şi mai respingători decât noi vouă.”

Privind la picioarele mele am văzut trei, gata să sară în găurile lor la cea mai mică intenţie agresivă din partea mea.

Nu mai aveam ce să ne spunem. Am urcat toţi patru la bord şi, în calitatea mea de comandant, i-am ordonat lui Johnny:

— Pregăteşte decolarea. Destinaţia: Terra.

Johnny salută ca la carte şi spuse:

— *Yes, Sir!*

După care trecu în cabina lui de pilotare şi închise uşa. Rămase acolo cât timp nava nu trecu pe pilot automat. Sirius se îndepărta cu repeziciune în spatele nostru. Ellen se retrăsese în cabina ei. Ma şi cu mine jucam cărţi.

— Pot ieși din gardă, domnule?

— Bineînțeles. Odihnește-te.

Johnny străbătu țeapăn încăperea și se duse să se încuie la el. Ma și cu mine nu am mai tândălit-o mult și ne-am culcat și noi. Eram pe cale să adorm, când am auzit zgomote. M-am sculat și m-am dus să văd ce se petrece. Am revenit destins și zâmbitor.

— Totul se aranjează, Ma, am spus. Johnny Lane e beat criță.

Eram atât de mulțumit încât Ma se alese cu o palmă pe fese.

— Prostule! mârâi ea. Tocmai acolo m-am lovit când am căzut, după ce a dispărut trotuarul. Ce-i așa de grozav că Johnny s-a îmbătat? Nu cumva tu ești cel beat?

— Nu, și te rog iartă-mă. Dar închipuie-ți, m-a trimis la toți dracii! Fără să mă salute! Pe mine, proprietarul navei!

Soția mea se uita la mine fără să înțeleagă. Femeile sunt uneori tare istețe, dar nu totdeauna.

— Ascultă, Ma, doar nu se va îmbăta în fiecare zi. Azi însă a simțit nevoia. Nu îți dai seama cât este de rănit în mândria lui?

— Pentru că...

— Pentru că s-a îndrăgostit ca un nebun de gândul proiectat de o libarcă. Sau pentru că a crezut că s-a îndrăgostit. Pentru a uita era neapărat nevoie să-și înece amarul. Acum, după ce se va trezi, va deveni mai uman, pun rămășag

pe ce vrei tu. Și mai pun rămășag că devenind uman, o va vedea în sfârșit pe Ellen și își va da seama cât e de frumoasă. Și, pun mâna în foc, înainte de a ajunge pe Pământ va fi îndrăgostit de ea până peste urechi. Mă duc să aduc o sticlă, trebuie să stropim evenimentul. În sănătatea lui Sirius *Anormal!*

De data aceasta am avut și eu dreptate. Johnny și Ellen erau logodiți atunci când ne-am apropiat destul de Terra pentru a începe decelerația.

Dincolo De Ecran

11 aprilie. Nu izbutesc să-mi dau seama dacă sunt revoltat sau speriat, ori pur și simplu mă întreb doar dacă e posibil ca de partea cealaltă a geamului să domnească alte reguli. Crezusem până atunci că morala este ceva ce nu poate fi schimbat. Și e foarte bine că e așa: două măsuri pentru același lucru, e de neînchipuit. Probabil o neglijență a cenzorului de la ei. Nici nu poate fi altceva.

Nu are prea mare importanță de altfel, însă aceasta s-a petrecut în timpul unui western. Eram Whitey Grant, șeriful din Nest Pecos, cavalerul desăvârșit, pistolarul vestit, eroul fără cusur. O bandă de borfași sosise în, orașel și mă căuta; ucigași adevărați; și cum toată lumea din târg murea de frica lor, a trebuit să mă ocup eu singur de ei. Black Burke, căpetenia bandiților, pe care nici măcar nu a trebuit să-l ucid, ameiindu-l doar cu patul pistolului, mi-a spus după aceea, printre barele de fier ale închisorii, că situația îi amintea puțin de cea din *Trenul va fluiera de trei ori*; era poate adevărat, dar ce importanță mai poate avea asta? *Trenul va fluiera de trei ori* nu era decât un film; se poate întâmpla uneori ca realitatea să se modeleze după ficțiune, nu-i nimic surprinzător, nu-i așa?

Dar înainte de a ajunge aici, pe când ne aflam încă „pe antenă”, am avut prilejul să privesc dincolo de geam (pe care îl numim câteodată și

„ecran”), să văd ce se întâmplă acolo. Nu poți face asta atunci când te afli chiar în fața ecranului și e rar să se întâmple una ca asta. Dar atunci ne este posibil să aruncăm o privire în această lume de dincolo, care și ea este populată cu oameni asemănători nouă, cu diferența că, în loc să aibă diferite ocupații ori să trăiască aventuri, ei se mulțumesc să ne privească prin ecran. Și, dintr-o cauză care pentru mine constituie un mister (printre multe altele), noi nu avem niciodată prilejul să vedem aceeași persoană sau același grup de persoane care ne observă din lumea opusă.

Și cum spuneam, aseară am avut prilejul să mă uit prin geam. În salon, după cât puteam să văd, era așezată o pereche de tineri. Băiatul și fata ședeau lipiți unul de celălalt, pe canapea. Erau poate la numai trei metri de mine și se sărutau. Bun, în regulă, pentru că și la noi se admite un sărut, în anumite prilejuri, cu condiția însă de a fi scurt și mai ales cast, neprihănit. Dar sărutul pe care îl vedeam nu era nici scurt și nici nevinovat. Ăștia doi se încolăciseră unul în brațele celuilalt și păreau să fie pe altă lume, nu mai terminau sărutarea, o sărutare plină de pasiune, cu evidente implicații sexuale. În trei rânduri, apropiindu-mă și depărtându-mă de ecran, i-am tot văzut cum se sărutau. A treia oară încă mai erau lipiți, gură pe gură.

Atunci când i-am văzut a treia oară, încolăciți în

continuare, trecuseră cel puțin douăzeci de secunde. Nu m-am putut împiedica să întorc privirea, era mult, prea mult. O sărutare de cel puțin douăzeci de secunde! O sărutare cu siguranță și mai lungă, începută înainte de a-i putea observa și pe care poate că au prelungit-o și după ce i-am pierdut din vedere. Te întrebi desigur ce fel de cenzură or avea acolo, cum de aleg cenzeni atât de neglijenți.

Și unde găsesc sponsori care să finanțeze producții care își bat joc în halul ăsta de cenzură?

După ce westernul s-a sfârșit și ecranul a redevenit opac, am rămas numai între noi, în lumea noastră. Aveam chef să stau de vorbă cu Black Burke; am avut o lungă convorbire, printre gratiile pușcăriei. Dar în timp ce vorbeam mă gândeam și în cele din urmă am hotărât că nu trebuia să-i spun ce văzusem. Fără îndoială că Burke va fi spânzurat în curând, după procesul care are loc mâine. Face față situației cu mult curaj, de ce să-l mai amărăsc și eu? Desigur, e un ucigaș, dar nu-i băiat rău și e destul de necăjit și așa, acum în ajunul execuției.

15 aprilie. Acum sunt cu adevărat neliniștit. S-a petrecut aseară. Și a fost mult mai rău! Am fost profund zdruncinat.

În cursul serilor care s-au scurs între prima dată și aceasta avusesem o presimțire, astfel că șovăiam să mai privesc dincolo. Nu am privit decât

rareori ecranul direct în față și atunci cât de scurt mi-a fost posibil. Dar de fiecare dată când am privit, nu am observat nimic ieșit din comun. De fiecare dată alt salon, însă niciodată cu o tânără pereche pe cale de a pângări legislația privitoare la decență. Întotdeauna erau oameni care ședeau cuviincioși, privindu-ne. Uneori și copii. Într-un cuvânt, publicul obișnuit.

În schimb aseară!

A fost într-un totu scandalos. Iată un cuplu tânăr, bineînțeles nu cel din prima seară și nici în același salon. În acesta nu se afla o canapea, ci doar două fotolii adânci și capitonate... iar ei erau instalați într-unul singur; fata ședea pe genunchii băiatului.

La prima vedere nu observasem nimic altceva. Eram medic, iar în spital situația era cât se poate gravă, mă năpusteam de la o urgență la alta, în strădania mea de a salva vieți omenești. Când se apropia însă genericul din finalul filmului, adică ceea ce noi numim *sfârșit*, care se situează în momentul apariției ultimului *flash* publicitar care împiedică pe cei de dincolo să ne vadă, tocmai dădeam unele sfaturi unui medic mai tânăr, evitând să-l privesc drept în față, pentru a nu-l intimida. Asta m-a făcut să-mi îndrept privirile către ecran. Și atunci am dat cu ochii de perechea de care pomeneam.

Se mutaseră între timp? Observam abia acum ceea ce prima dată îmi scăpase? Nu, nu se

sărutau, priveau chiar spre ecran, Dar...

Tânăra femeie era în *short*, unul foarte scurt, iar băiatul ținea mâna pe pulpele ei! Și mâna lui nu era doar așezată pe pulpe, nu, se mișca încet și o mângâia!

Oare în ce abisuri ale viciului trăiesc ei, în lumea aceasta a lor, în care sunt permise asemenea spectacole? Un bărbat care mângâie pulpa unei femei, pulpa *goală* a unei femei! În lumea noastră doar gândul că așa ceva e posibil ne dă fiori reci pe spate.

Mă cutremur și acum, amintindu-mi.

Ce face Comisia lor de Cenzură? Oare între lumile noastre o fi vreo deosebire care îmi scapă? Necunoscutul este Întotdeauna înspăimântător. Sunt speriat. Și mai ales revoltat, scârbit.

22 aprilie. A trecut o săptămână de la cea de a doua dintre aceste întâmplări cumplite. Începusem să mă liniștesc, gândindu-mă că ambele violări ale principiului cenzurii la care fusesem martor, erau doar manifestări indecente izolate, care trebuie să scăpaseră întâmplător vigilenței cenzorilor. Și atunci a avut loc întâmplarea de aseară.

Ce am văzut – mai bine spus ce am auzit – constituie o violare flagrantă a unui cu totul alt capitol al Codului.

Înainte de a-l descrie, poate că ar fi potrivit să explic fenomenul „auditiv”. Nu auzim decât cu

totul excepțional sunetele de dincolo de ecran. În general sunetele sunt prea slabe pentru a trece prin sticlă, ori sunt acoperite de dialogul nostru, de zgomotul pe care îl producem sau de muzica ce se înalță în secvențele lipsite de dialog. (A fost o vreme când mă întrebam de unde vine muzica aceasta, căci exceptând scenele care se petrec în localurile de noapte, în discoteci și altele asemănătoare, nu există niciodată artiști care să cânte. În prezent nu mai încerc să înțeleg, ajungând la concluzia că e vorba de o muzică pe care nu suntem abilitați s-o înțelegem). Pentru ca unul. Dintre noi să poată auzi cu adevărat sunete identificabile din lumea de dincolo, trebuie să aibă loc un întreg concurs de împrejurări. Aceasta nu se poate produce decât în decursul unei secvențe lipsite de muzică și dialog, în care în lumea noastră intervine o liniște deplină. Iar în aceste clipe rare, unul singur dintre noi poate auzi și numai atunci când se află foarte aproape de geam. (Situția pe care o numim „plan foarte apropiat”). Atunci când sunt îndeplinite toate condițiile acestea, unul dintre noi poate avea șansa să audă, destul de limpede, câteva cuvinte sau chiar și o propoziție rostită în lumea din exterior.

Aseară, timp de câteva clipe, m-am bucurat de un astfel de concurs ideal de împrejurări; și am auzit cât se poate de limpede rostindu-se o propoziție, văzându-l și pe cel care o rostea. Pe deasupra vedeam și persoana căreia îi era

adresată. Era o pereche de oameni foarte obișnuiți, între două vârste, așezați (așa cum se cuvine, la o oarecare depărtare între ei) pe o canapea, cu fața spre mine. Bărbatul a spus următoarele cuvinte, pe care sunt sigur că le-am auzit bine, căci vorbea tare, ca și cum femeia ar fi fost surdă:

— Dă-o... de emisie, închide... ăla de aparat și hai mai bine să bem ceva la... aia de cârciumă!

Primul cuvânt, pe care l-am înlocuit cu patru puncte, era numele *Ființei Supreme*, pe, care Codul permite să fie pronunțat, însă nu în felul acesta jignitor; al doilea era o scatologie josnică, iar cel de al treilea presupunea a face trotuarul.

Sunt adânc tulburat.

30 aprilie. De fapt nu am niciun motiv serios pentru a înnegri încă o pagină adăugând-o celor care îmi alcătuiesc jurnalul. Voi arunca probabil fițuica asta după ce o voi mâzgăli până la capăt. Scriu pentru că pur și simplu trebuie să scriu ceva și în cazul acesta prefer să aștern cuvintele de față, decât altele fără șir și lipsite de înțeles.

Trebuie să lămuresc că scriu „pentru ecran”, pentru a folosi jargonul nostru. În seara asta sunt un ziarist așezat în fața mașinii de scris din marea sală a redacției cotidianului la care lucrează.

Partea de acțiune la care am participat în această aventură s-a încheiat și acum mă aflu în planul secund; de acum înainte rolul meu este

doar să par preocupat și să bat la mașină. Ținând seama că bat ca un profesionist, fără a privi clapele, în seara aceasta îmi este foarte lesne să ridic privirea către geam și să privesc la ce se întâmplă în lumea de dincolo. De pildă, în clipa aceasta văd din nou o pereche de tineri. Decorul în care îi zăresc este cel al unui dormitor. Sunt fără îndoială căsătoriți, pentru că ne privesc stând culcați în paturile lor, separate desigur. Sunt mulțumit constatând că respectă Codul, care permite perechilor căsătorite să schimbe cuvinte de la un pat la celălalt, cu condiția ca acestea să fie suficient de depărtate, interzicând însă paturile matrimoniale duble, chiar dacă fiecare dintre ei ocupă marginea opusă a patului, în care caz situația ar fi prea echivocă.

Mai arunc o privire. Cele două persoane nu par foarte interesante de ceea ce petrece pe ecranul nostru, privind din cealaltă parte. Îi văd vorbind. Bineînțeles că nu aud ce spun; chiar dacă pe partea noastră ar domni o liniște deplină, sunt prea departe de geam. Dar observ că el întreabă ceva și ea îi răspunde zâmbind.

Oh! Dar ce-i asta? Ea aruncă cuvertura de o parte și, azvârlindu-și picioarele în sus, se așează pe marginea patului.

Este goală.

Doamne! Cum poți Tu permite asemenea lucruri? E de necrezut! În lumea noastră, o femeie goală nici nu există! Nu poate exista!

O văd ridicându-se și nu-mi pot dezlipi ochii de la acest spectacol neînchipuit, neînchipuit de frumos. Cum am întors puțin capul, văd cu coada ochiului pe bărbat care la rândul său aruncă așternutul, apărând și el gol. Îi face semn, ca pentru a o chema și ea rămâne o clipă nemișcată, în picioare, râzând în timp ce privește goliciunea băiatului, care privește goliciunea fetei.

Mi se întâmplă ceva ciudat, ceva ce nu am simțit niciodată, ceva ce nu mi-aș fi închipuit că e posibil, undeva în scobitura șalelor. Mă străduiesc să-mi iau ochii de la priveliștea de dincolo, dar îmi este peste putință.

Femeia străbate din doi pași intervalul dintre cele două paturi și se lungește alături de bărbat. Acum o ia în brațe și o mângâie. Și acum...

Cum se poate întâmplă una ca asta?!

Prin urmare e adevărat! Pentru ei nu există nicio comisie de cenzură! Ei au voie să facă și chiar fac lucruri care la noi nu pot fi decât cel mult sugerate, dar foarte discret, ca și cum s-ar întâmplă acolo unde aparatul de filmat nu are acces.

Cum e posibil ca ei să fie liberi și noi nu? E îngrozitor! E o cruzime! Ni se refuză egalitatea în drepturi!

Lăsați-mă să ies de aici! Nu mă aude nimeni?
AJUTOR! AJUTOR! LĂSAȚI-MĂ SĂ IES DIN TÂRFA
ASTA DE CUTIE!

Schema De Principiu

Pentru a-și marca disprețul, miss Macy pufăi așa cum alții scot zgomote triviale și comentă situația:

— De ce își face lumea atâtea griji? Ei nu fac nimic rău și nu poți să nu-mi dai dreptate!

În orașe, și de altfel pretutindeni, domnea panica. Numai în grădina lui miss Macy totul respira liniște și pace. Miss Macy privea fără urmă de neliniște trupurile monstruoase, de o mie și cinci sute de metri, ale invadatorilor.

Cu o săptămână în urmă aterizaseră într-o navă lungă de o sută cincizeci de kilometri, care coborâse în deșertul Arizonei. Din navă ieșiseră vreo mie, care cutreierau acum noua moșie.

Dar, așa cum spusese și miss Macy, nu făcuseră rău nimănui și nici nu stricaseră ceva. Erau alcătuiți dintr-o materie insuficient de densă pentru a putea aduce vreo stricăciune. Atunci când unul dintre ei punea piciorul pe tine, te pomeneai deodată scufundat într-o beznă neagră și, cât timp piciorul rămânea pe tine, nu vedeai nimic; dar asta era totul.

Nu acordaseră nicio atenție pământenilor și toate strădaniile de a comunica cu ei se dovediseră zadarnice. La fel cum zadarnice au fost și toate atacurile lansate împotriva lor de către infanterie și aviație. Obuzele explodau în interiorul trupurilor invadatorilor fără a le produce vreo vătămare. Până și bomba H ce fusese folosită

împotriva unuia din ei, profitând de momentul când acesta străbătea o zonă pustie, nu-l incomodase câtuși de puțin.

Se părea că nici măcar nu sesizează prezența oamenilor.

Miss Macy se întoarse către sora ei, care se numea tot miss Macy, pentru că niciuna și nici cealaltă nu erau măritate:

— Ce dovadă mai bună am vrea că nu ne doresc răul?

— Să dea Domnul să ai dreptate, Amanda, dar privește ce fac ei acum! spuse miss Macy-sora.

Ziua era senină, sau cel puțin așa începuse. De dimineață cerul fusese albastru, fără pic de nori, iar pe el se detașau capetele aproape umanoide ale uriașilor, la o altitudine de o mie și cinci sute de metri. Dar urmărind privirea surorii sale, miss Macy observă că începuse să se lase un fel de pâclă. Se puteau vedea doi invadatori, fiecare având în mâini un obiect cilindric, din care ieșea pâcla aceea care cobora încet pe suprafața planetei.

Miss Macy pufni din nou, de data aceasta doar pentru a mirosi aerul.

— Se distrează făcând nori, nu vezi! Fiecare se amuză cum știe! Doar n-o să ne fie frică de un nor, nu-i așa? Nu înțeleg deloc de ce se teme lumea!

Acestea spuse, își reluă treburile.

— Ce spray e acela cu care stropiți, Amanda, e un fertilizant? întrebă miss Macy-sora.

— Nu, răspunse miss Macy. E un insecticid.

Ce Înseamnă Politețea

Rance Hendrix, specialist în exo-psihologie (psihologia civilizațiilor cosmice), membru al celei de-a treia expediție pe planeta Venus, cutreiera plictisit nisipurile fierbinți, în căutarea unui venusian. Îndată ce va întâlni unul, avea să încerce să înnoade relații prietenești; era la a cincea încercare. Primele patru se soldaseră cu fot atâtea eșecuri. Experții expedițiilor precedente înregistraseră și ei numai eșecuri.

Partea grea nu era de a întâlni un venusian; însă toți cei ce fuseseră abordați nu se interesau câtuși de puțin de pământeni și nici măcar unul dintre ei nu se arătase vreodată prietenos. Această totală lipsă de sociabilitate era și mai ciudată prin faptul că venusienii vorbeau limbile folosite pe Pământ; aptitudinile lor telepatice, necunoscute nouă, le permiteau să prindă până și cele mai neînsemnate nuanțe ale oricărei limbi vorbite pe Terra și să răspundă la întrebări cât se poate de limpede dar... cu o ostilitate evidentă.

Iată însă că tocmai se apropie unul, cu cazmaua pe umăr.

— Salut, venusianule, spuse Hendrix jovial.

— La revedere, pământeanul, răspunse venusianul fără a încetini pasul.

Hendrix se simțea jignit și încurcat. Se luă după venusian, potrivindu-și pasul cu el. Trebuia să alerge pentru a nu fi lăsat în urmă de picioarele lungi ale individului.

De ce nu vreți să vorbiți cu noi? întrebă Hendrix.

— Eu? Doar să vorbesc, cu toate că asta nu-mi face nicio plăcere. Mergeți mai încolo.

Venusianul se opri și începu să sape cu unealta sa, căutând ouă de korvil, fără să-i mai pese de pământean.

Hendrix îl privi, jignit la culme. Întotdeauna se întâmpla exact la fel, indiferent de venusian. Toate metodele și procedeele prevăzute de psihologia pământească precum și de exo-psihologie nu dădeau niciun rezultat.

Și nisipul ăsta care frigea prin tălpi; și aerul ăsta care, cu toate că putea fi respirat, puțea a formol și îi măcina plămânii, toate se adăugau acestei respingeri sistematice... Era prea mult pentru Hendrix, care explodează:

— Atunci ia mai bagă-ți-o în...

Aceasta era o acțiune evident imposibilă pentru un pământean, însă venusienii sunt hermafrodiți. Venusianul se răsuci spre Hendrix privindu-l uimit, încântat; era pentru prima oară când se întâmpla ca un pământean să folosească un fel de a vorbi care pe Venus însemna cea mai elementară politețe.

Răspunse cu o urare la fel de succulentă, zâmbind cu toată fața, lăsă cazmaua jos și se așeză alături de străinul atât de amabil.

Acesta a fost punctul de pornire pentru o minunată prietenie și deplină înțelegere între Terra și Venus.

Ondulații

Definiții extrase din *Mini-Gus* (versiunea prescurtată, pentru uzul elevilor și studenților, a *Dicționarului limbii franceze*, de Paul Gustave, ediția 2028):

ONDULAȚI	n.m. (sec. XX; termen din mecanica ondulatorie) Fum. Duli.
DULI	n.m. (sec. XX, contracție de la <i>biduli</i>) Dezorganizat de genul radioului.
INORGANAT	n.m. (sec. XX) Entitate inorganică. „De pildă duli sunt inorganati” (Fr. Brown).
RADIO	n.n. 1 Categorie de inorganate. 2 Bandă de frecvență situată între frecvențele de curenți casnici și frecvențele luminoase. 3 Mijloc de comunicare folosit până în anul 1987.

Primele salve ale invaziei nu au fost nicidecum gălăgioase, ceea ce nu a împiedicat să fie auzite de milioane de oameni. George Bailey era unul dintre cei mulți și dacă îl pomenesc o fac pentru că a fost singurul care s-a apropiat la mai puțin de un gogol de ani-lumină de adevăr, în ipoteza sa inițială. (Un gogol este un număr mitic, care se exprimă prin cifra unu, urmată de o sută de zerouri, adică 10100.)

George Bailey era beat, iar situația fiind cum era,

nu i se poate aduce niciun reproș. Asculta emisiunea cea mai scârboasă de publicitate radiofonică. Nu asculta fiindcă i-ar fi făcut plăcere, asta e la mintea găinii, ci pentru că patronul lui îi spusese s-o facă. Patronul lui era J.R. Megee, de la canalul radio MID.

George Bailey scria textele reclamelor radiofonice. Singurul lucru care îi displăcea mai mult decât publicitatea era radioul. Și iată-l stând, după ore de muncă, să asculte emisiuni publicitare gogonate și grețose, difuzate de o stație radio concurentă.

— Bailey, îi spusese J. R. Megee, ar trebui să cunoști mai bine realizările concurenței. Trebuie mai ales să te preocupi de ceea ce difuzează clienții noștri care folosesc și serviciile altor canale.

Când vrei să-ți păstrezi o slujbă bună, de mulți dolari pe săptămână, nu te apuci să discuți ceea ce îți sugerează apăsător patronul. În schimb îți păstrezi dreptul de a bea mult whisky în timp ce asculți. Iar George Bailey nu se priva de acest drept.

Și, între două flashuri publicitare, juca o partidă de *ginrummy* cu Maisie Hetterman, drăgălașa și micuța dactilografă roșcată, angajată a studiourilor. Aceasta avea loc în apartamentul lui Maisie, în fața aparatului de radio al lui Maisie (din principiu George nu avea aparat de radio și nici televizor); George era însă cel care pune whisky-ul la bătaie.

„... doar tutunul cel mai bun, se spunea la radio, este folosit la fabricarea Țigărilor *bip-bip-bip*, țigările pe care le preferă americanii.”

— Marconi! spuse George privind chiorâș spre aparat.

De fapt nu „Marconi” vroise să spună, bineînțeles, ci „Morse”; dar pesemne că paharele băute încurcaseră puțin lucrurile... Și tocmai aceasta a fost prima ipoteză, care se nimeri a fi mai aproape de realitate decât alte milioane de ipoteze inițiale. Într-un fel, chiar de Marconi era vorba. Într-un sens foarte denaturat.

— Marconi? întrebă Maisie.

George ura să vorbească luându-se la întrecere cu radioul. Prin urmare, în primul rând îi reduse tonul rotind un buton.

— Am vrut să zic Morse, se corectă el. Este codul Morse, la fel cu cel pe care îl folosesc cercetașii Serviciului de Transmisiuni. Și eu am fost *boy-scout*.

— Ce te-ai schimbat de atunci!

George oftă adânc.

Cineva avea de plătit oricum oalele sparte; costă o avere să transmiți în morse frecvențele radiodifuziunii.

— Ce vrei să spui?

— Ce vreau să zic? Ah, vrei să zici ce vrea să însemne asta... Ei bine, „S”, litera S. *Bip-bip-bip* este S. Iar SOS este *bip-bip-bip-bo-bo-bo-bip-bip-bip*.

Adică O este *bo-bo-bo*?

— Mai spune o dată, Maisie. Te iubesc. Îmi place cum spui *bo-bo-bo*.

— Lasă asta, George. Poate e într-adevăr un SOS. Deschide iar aparatul.

George prinse din nou postul. Marca de țigări încă nu încetase să-și laude produsele.

„... oamenii cu gusturile cele mai *bip-bip-bip*-țioase preferă aroma cea mai rafinată a țigări-bip-bip-bip-ase. Noul mod de prezentare care le per-*bip-bip-bip*-ceață.

— Nu este un S.O.S. E un șir de S.

— Ca o oală sub presiune, care fluieră? Poate că e un nou *gag* publicitar.

George scutură capul respingând ideea.

— Nu, puicuțo. Niciun *gag* publicitar nu ar acoperi numele mărcii. Stai, mi-a venit o idee.

Întinse mâna și roti butonul aparatului puțin la stânga, apoi puțin la dreapta, repetând operația; pe chipul său apăruse o uimire fără margini. Roti butonul până la capătul scalei. Nu se auzea niciun post, nici măcar vreun parazit...

— *Bip-bip-bip*, continua să emită nepăsător postul. *Bip-bip-bip*.

Mai încercă o dată, de data aceasta până la capătul celălalt al scalei r *bip-bip-bip*.

George închise aparatul și o fixă pe Maisie fără s-o vadă, ceea ce era în sine o mare performanță.

— S-a întâmplat ceva, George?

— Nădăduiesc, spuse George Bailey. O

nădăjduiesc din inimă.

Se repezise la sticlă pentru a-și turna de băut, însă se răzgândi. Simțise brusc că se întâmpla ceva cu totul neobișnuit și nu dorea să judece situația cu mintea prea încețoșată.

Dar era încă departe de a bănuî cât de important era ceea ce se întâmpla.

— Ce vrei să spui, George?

— Habar nu am ce-am vrut să zic. Dar vreau să-ți spun, Maisie, că dacă dăm o fugă până la studiouri, avem toate șansele să aflăm vești mari.

5 aprilie 1937. Seara când au sosit ondulații.

Seara începuse ca toate celelalte seri. Dar nu era o seară ca oricare.

George și Maisie căutaseră întâi un taxi și negăsind niciunul, coborâseră la metrou. Pe atunci metroul încă mai funcționa. Ajunseră astfel la câțiva pași de imobilul societății Radio-MID.

Aici parcă intraseră într-un balamuc. Cu zâmbetul pe buze, braț la braț cu Maisie, George străbătu holul fără să se grăbească, luă ascensorul până la etajul cinci și, fără vreun motiv special, îi dădu un dolar băiatului de la lift. În viața lui nu mai dăduse vreodată bacșiș unui lift-boy. Băiatul îi mulțumi și îi spuse:

— N-ar fi rău să-i ocoliți pe ștabii ăi mari, domnule Bailey. Sunt gata să te muște doar dacă îi privești.

— Splendid! spuse George.

De la ascensor se îndreptă direct către biroul marelui J.R. McGEE în persoană.

Din spatele uşii de sticlă răzbăteau glasuri stridente. George puse mâna pe clanţă şi Maisie încercă să-l oprească.

— George! şopti ea, te va da afară!

— Fiecare lucru la timpul său... Nu rămâne în uşă, puicuţo.

Cu blândeţe dar hotărâre, o împinse pe Maisie până într-un loc mai ferit.

— Dar, George, ce ai de...

— Să fii atentă.

Glasurile atâteate încetaseră brusc când se deschise uşa. Toate privirile se întoarseră spre George, care îşi strecură capul prin deschizătură, apoi deschise uşa complet şi articulă:

— *Bip-bip-bip, bip-bip-bip.*

...şi se retrase tocmai la timp pentru a scăpa de ploaia de cioburi stârnită de un prespapier şi o călimară care sparseră geamul în acelaşi timp.

O înşfăcă apoi de braţ pe Maisie şi împreună coborâră scările în goană.

— Şi acum, vesti el, mergem să bem ceva.

Barul de pe trotuarul opus, faţă în faţă cu clădirea radioului, era plin, dar mulţimea păstra o tăcere ciudată. Ca un omagiu adus clientelei, alcătuită mai ales din cei care lucrau în radiodifuziune, în local nu era televizor. În schimb se găsea aici un aparat modern de radio, în faţa căruia se adunase aproape toată lumea.

— *Bip*, spunea radioul. *Bi-bo-bo-bo-bip-bip-bip...*

— Nu-i așa că e frumos? îi murmură George lui Maisie la ureche.

Cineva umbla la butoane. Un altul întrebă:

— Ce frecvență e asta?

— Cea a poliției, răspunse un al treilea; să încerc un post străin.

Primul încuviință și manevră selectorul de posturi.

— Ar trebui să fie Buenos Aires, se auzi o voce.

— *Bip-bo-bo-bip-bip!* făcu aparatul.

Al doilea își trecu mâna prin păr și porunci cu glas autoritar:

— Închideți-i gura blestematului de aparat!

După o clipă, un altul îl deschise din nou.

George, care părea că se distrează, se îndreptă urmat de Maisie spre un colțisor mai retras unde îl zărise pe Pete Mulvaney, care ședea singur la masă, cu o sticlă în față. Amândoi luară loc lângă el.

— Salut! spuse George grav.

— Ce porcărie, spuse Pete, care era șeful serviciului tehnic de la Radio-MID.

— Frumoasă noapte, ce zici, Mulvaney, spuse George. Ai observat luna, care străpunge norii scâmoși precum o galeră de aur ce se leagănă pe crestele valurilor argintii, în timp ce furtuna...

— Ține-ți fleanca, încerc să mă gândesc.

— Whisky sec, spuse George către piccolo. De două ori.

Apoi către Mulvaney:

— Dacă tot o faci, caută să gândești cu voce tare, să pricepem și noi. În primul rând însă spune-mi cum ai făcut de ai șters-o din balamucul de peste drum?

— M-au dat afară, mi-au dat papucii, m-au scos ca pe un dinte stricat...

Nu-i nimic, ne apucăm să vindem gogoși. Ce-ai făcut? Le-ai zis *bip-bip-bip*?

Pe fața lui Pete se zugrăvi admirația:

— Le-ai făcut tu figura asta?

— Am și un martor. Dar tu ce le-ai spus?

— Le-am zis doar ce cred eu că este iar ei cred că sunt nebun.

— Și ești?

— Da.

— Perfect, spuse George. În cazul ăsta ne interesează și urmarea... Stai, dar televiziunea?

— Și acolo același lucru. Imaginea tremură și se estompează, se aud aceleași *bip-bip-uri*. Ecranul nu mai e decât un peisaj cenușiu, cu fulgi de zăpadă.

— Perfect. Și acum te rog să-mi explici ce s-a stricat. De fapt, tot ce vreau e să fie o dandana cât mai mare, însă aș dori s-o cunosc.

— După mine, este vorba de un continuum⁷ spațiu-timp. Iar acesta suferă o deformare.

— Dragul și iubitul de continuum! spuse

⁷ (astr.) Univers limitat de spațiu și timp (n. trad.).

George.

— Vrei să taci, George? interveni Maisie. Pe mine mă interesează.

Pete luă sticla de pe masă și își mai turnă un pahar.

— Spațiul, spuse el, e deformat, curbat, contractat. S-a terminat cu el. Odată ce ai pornit într-o direcție dată, cu condiția să continui atâta timp cât e necesar, ajungi înapoi, în punctul de unde ai pornit. Ca o furnică plimbându-se pe suprafața unui măr.

— Exemplul tipic nu e cu mărul, ci cu portocala.

— Fie și o portocală. Ei bine, în cazul ăsta, eu îmi închipui că primele unde radio care au fost lansate vreodată tocmai se întorc după marele ocol. După optzeci și șase de ani.

— Optzeci și șase de ani? Credeam că undele radio se propagă cu viteza luminii... iar dacă e așa, în optzeci și șase de ani nu pot străbate decât optzeci și șase de ani-lumină, ceea ce este exclus să reprezinte perimetrul universului, de vreme ce există galaxii la nu știu câte milioane de ani-lumină, ba chiar și la miliarde... Nu-mi pot aminti acum exact. Pete, chiar și galaxia noastră e cu mult mai mare decât optzeci și șase de ani-lumină.

— Tocmai de aceea spuneam că spațiul este neapărat deformat, oftă Pete Mulvaney. Trebuie să fie o scurtătură pe undeva.

— Asta nu mai e scurtătură, e scurt-circuit.

— Bună? Dar fii atent ce se recepționează; poți

descifra alfabetul morse?

— Am cam uitat. Oricum nu în ritmul acesta.

— Eu însă da. Dar e în americană arhaică, preistorică, până și în ceea ce privește expresiile argotice. Polologhia care se numea pe atunci T.F.F.⁸

— Și se emitea înainte chiar de a exista emisiuni regulate. Cunosce foarte bine jargonul de atunci, prescurtările, pălăvrăgelile dintre amatorii T.F.F. Care aveau aparatele instalate în podul casei ori în grajd. Era un adevărat festival al manipulatorilor de telegraf, de cocrori Branly și galene... Foarte curând ai să auzi un solo de vioară. Știi ce va cânta violonistul?

— Nu. Ce?

— Va cânta *Largo*, de Haendel. Primul disc de fonograf transmis vreodată prin radio... adică T.F.F., cum se numea pe vremea aceea. Transmis de Fessenden de la postul de emisie din Brant Rock, în 1906. Îl vei putea auzi foarte curând indicativul, CQ-CQ. Pun rămășag pe un pahar.

— S-a făcut. Dar ce era cu *bip-bip-bip*-ul acela cu care a început totul?

— Marconi, bătrâne! Care a fost semnalul cel mai puternic radiodifuzat vreodată, cine l-a transmis și când?

— Marconi? *Bip-bip-bip*? De atunci sunt optzeci și șase de ani?

⁸ Telegrafie fără fir (n. trad.).

— Ai câștigat douăzeci și cinci de puncte! Primul semnal care a traversat Atlanticul, la 12 decembrie 1901. Timp de trei ore emițătorul puternic al lui Marconi, instalat la Poldhu, cu catargele antenelor de șaizeci de metri înălțime, a transmis la intervale regulate litera S, *bip-bip-bip*, în timp ce Marconi împreună cu doi asistenți erau la St. John în Terra-Nova, unde pentru a putea capta semnalul urcaseră la o sută și douăzeci de metri un zmeu care înălța antena. A traversat oceanul, bătrâne, scoțând scântei din uriașele butelii de Leyda montate la Poldhu! Cu o putere de douăzeci de mii de volți caro țâșneau din monstruoasa antenă!

— Nu mă lua atât de repede, Pete. Să nu ne ambalăm. Ai luat-o razna: dacă astea s-au petrecut în 1901, iar prima emisiune muzicală a avut loc în 1906, înseamnă că mai avem de așteptat cinci ani până când să ajungă la noi muzica lui Haendel, pe aceeași lungime de undă. Și aceasta dacă ar exista prin spațiu o scurtătură de optzeci și șase de ani și dacă aceste semnale nu au slăbit între timp, în așa fel încât să nu mai poată fi auzite. E o aiureală.

— Te-am prevenit, sunt nebun. Semnalele acestea, după ce ar străbate distanțe astronomice, ar trebui să devină atât de slabe, încât le-am putea neglija, ca inexistente. Nu este așa, ba mai mult, semnalele pe care le primim acoperă toate benzile de frecvență, inclusiv ultrascurtele, iar puterea lor este la fel în toată gama. Și, pentru a pune capac

la toate, așa cum ai spus-o foarte bine, am și străbătut o perioadă de cinci ani în numai două ore, iarăși o imposibilitate evidentă. Te-am prevenit, e o nebunie!

— Dar...

— Gura! Ascultă! se răsti Pete.

Un glas, foarte depărtat dar în mod indiscutabil omenesc, se auzea din aparat, amestecat cu paraziți și semnale morse. Apoi muzică; se auzea slab și tremurător, însă se putea recunoaște că este o vioară. Vioara interpreta *Largo*, de Haendel.

Deodată muzica urcă la un ton ascuțit, apoi deveni stridentă, dureros de stridentă. Continuă să urce, atinse limita perceperii, o depăși, dispăru.

Cineva zbieră: „Închideți dracului radioul!”, cineva îl închise și de data aceasta nu se mai găsi nimeni care să-l deschidă din nou.

— Nici eu nu credeam cu adevărat ce spuneam, zise Pete. Și mai este un argument împotriva acestei teze: semnalele astea perturbază și televiziunea, ceea ce undele radio nu ar putea face...

— Trebuie să fie o cu totul altă explicație, reluă Pete, după o clipă de gândire morocănoasă. Cu cât mă gândesc mai mult la aceasta, cu atât încep să cred că nu am dreptate.

Pete avea dreptate: într-adevăr nu avea dreptate.

Pete avea dreptate: într-adevăr nu avea dreptate.

— Complet irațional! decretă mister Ogilvie.

Mister Ogilvie își scoase ochelarii, încruntă sprâncenele cu aer sălbatic, puse ochelarii la loc pe nas și citi copiile pe care le ținea în mână. După ce le parcurse, le azvârli cu dispreț pe biroul pe care alunecară până ce se opriră de placa pe care se putea citi numele și calitatea titularului acelui birou:

B.R. OGILVIE
Redactor-șef

— Complet irațional! repetă Ogilvie.

Casey Blair, cel mai bun reporter al său, suflă un rotocol de fum, în care își introduse degetul înainte de a întreba:

— De ce?

— Pentru că... pentru că e complet irațional.

— Este ora trei dimineața, spuse Casey Blair. Interferențele au început acum cinci ceasuri și nu mai este nicio emisiune de acum înainte, nici la radio și nici la televizor. Toate posturile din lume au încetat să emită.

Și au încetat să emită din două motive. *Primo*, pentru că ar fi fost doar o risipă inutilă de energie. *Secundo*, pentru că au cerut-o toate guvernele, pentru a nu complica și mai mult treaba tehnicienilor radiogoniometriști care încearcă să descopere de unde vine interferența. Iată dar că s-au scurs cinci ceasuri de la apariția interferenței și de când toți tehnicienii folosesc toate metodele

goniometrice cunoscute pentru a ajunge la vreo concluzie.

— Este complet irațional, repetă redactorul șef.

— E adevărat. Și totuși rămâne un fapt. La ora 23, ora New Yorkului, Greenwichul a obținut (transpun mereu la timpul New Yorkului) drept direcție generală a sursei Miami. Sursa s-a deplasat către nord și la ora 2 se situa pe axa Richmondului, în Virginia. La ora 23 San Francisco găsea direcția către Denver. Trei ore mai târziu deriva către sud indica direcția Tucson. Iar în emisfera sudică: detectarea a fost făcută pornind de la Capetown din Africa de Sud. Sursa a fost localizată la început în direcția Buenos Aires, deplasându-se ulterior spre Montevideo, la o mie patru sute de kilometri mai la nord.

La ora 23, la New York se captau semnale slabe, din direcția Madrid; la ora două dimineața niciun semnal reperabil. Poate pentru că New Yorkul folosește o buclă care nu se orientează decât într-un plan orizontal.

— Absurd!

— Preferam să vă aud zicând „complet irațional!” domnule Ogilvie. Este complet irațional, însă nu absurd. Toate aceste determinări, precum și altele despre care am aflat, totul duce către un singur punct... cu condiția de a le interpreta ca tot atâtea linii drepte, tangente la pământ, în loc de a ni le închipui curbate, urmând curbura globului pământesc. Am făcut proba cu un mic glob

terestru și cu o hartă a cerului. Toate liniile converg spre constelația Leului.

Casey Blair se aplecă deasupra biroului și puse arătătorul pe prima pagină a articolului pe care îl adusese.

— Radiogoniometriștii care operează în locurile unde constelația Leului apare la orizont nu obțin niciun semnal. În schimb posturile situate în perimetrul Pământului primesc cele mai puternice semnale. Dacă doriți puneți un astronom să verifice datele mele, înainte de a le publica. Dar grăbiți-vă dacă nu vreți să citiți același lucru în alt ziar.

— Ce faci însă cu straturile exterioare ale atmosferei, Casey...

— Știu, știu. Toate astea sunt complet iraționale. Dar nu e un fapt. Iar ziarul se închide peste un ceas. Ați face mai bine să trimiteți copia articolului meu la tehnoredactare și între timp să-l dați la verificat. Și mai e ceva de verificat.

— Ce mai e?

— Nu am avut datele necesare pentru a putea determina pozițiile planetelor. Leul este pe ecliptică; pe traiectorie poate se află o planetă intermediară. De ce nu Marte...

Privirea lui Ogilvie se luminează pentru o clipă, după care se întunecă brusc.

— Lumea întreagă va râde de noi pe vecie, dacă te înșeli, Blair.

— Dar dacă nu m-am înșelat?

Redactorul-șef ridică receptorul și începu să împartă ordine.

Prima pagină a ultimei ediții (de la ora 6 dimineța) a lui *Morning Messenger* din New York era ocupată pe toată lățimea de un titlu cu litere uriașe:

INTERFERENȚELE RADIO
PROVIN DIN SPAȚIUL COSMIC
*Este posibil ca extraterestrii să încerce
să stabilească contactul cu noi*

Nu se mai transmitea, nici la radio și nici la televiziune.

La deschiderea bursei, acțiunile societăților de radio și de televiziune scăzuseră cu câteva puncte; către amiază avu loc o cădere brutală, după care o serie de cereri făcură să crească puțin cursul.

Reacțiile populației erau diferite; cei care nu aveau un aparat de radio se năpustiseră în magazine pentru a cumpăra – ceea ce duse la un mare *boom* – fie un aparat puternic, fie unul portativ. În schimb vânzarea de televizoare se văzu curmată dintr-o dată: nu mai erau emisiuni, nu se mai așteptau imagini, iar în ceea ce privea sunetul, erau aceleași tremurături, un amestec de semnale, cuvinte și muzică, care se auzea și la radio. Ceea ce, așa cum Pete Mulvaney o spusese lui George Bailey, era manifestarea unei

imposibilități absolute: frecvențele radio nu pot activa în niciun fel circuitele unui televizor. Și cu toate acestea le activau; *dacă erau cu adevărat* frecvențe radio...

Ascultând posturile de radio, auzai diferite frecvențe, cumplit de distorsionate. Nimeni nu putea să le suporte mult timp. Într-adevăr, erau și clipe privilegiate când, timp de câteva secunde, cei în vârstă puteau recunoaște glasul vedetei lor favorite din tinerețe, ecourile meciului dintre Carpentier și Dempsey sau frânturi din reportajul asupra atacului de la Pearl Harbor (vă amintiți de Pearl Harbor? Atunci când au atacat japonezii...). Dar asemenea momente în care se putea auzi ceva erau extrem de rare. De cele mai multe ori din difuzoare ieșea un amestec oribil de resturi de muzică ușoară, de publicitate și de deșeuri din ceea ce fusese cândva muzică. Un ghiveci de neînțeles ce devenea foarte curând de nesuportat.

Curiozitatea este însă întotdeauna mai puternică decât orice. Vânzările de aparate crescuseră amețitor, lucru greu de explicat și scăpând oricărei logici. La fel ca în zilele minunate a invaziei marțienilor, ca urmare a emisiunii cărții lui Wells, din 1938, armurierii vândură până la epuizare stocul de arme de vânătoare și pistoale. În librării era mare cerere atât de biblii, cât și de cărți de astronomie – mai ales cărțile de astronomie se vindeau ca pâinea caldă. Pe o mare parte a continentului american s-a înregistrat o

creștere vertiginoasă de paratrăznete, iar instalatorii nu coborau de pe un acoperiș decât pentru a sa cățăra pe altul.

Dintr-o pricină care nu a putut fi lămurită niciodată, locuitorii din Mobile, statul Alabama, s-au năpustit să cumpere cârlige de pescuit, golind în numai câteva ore magazinele universale și cele cu articole sportive.

Cărțile de astrologie au adus beneficii uriașe, la fel și monografiile despre planeta Marte. Da, despre planeta Marte, cu toate că Marte era pe vremea aceea pe cealaltă parte a soarelui iar toate articolele apărute în toate ziarele afirmaseră că între pământ și constelația Leului nu se găsea nicio altă planetă.

Ceea ce se întâmpla era cu adevărat straniu și nu exista nicio sursă de informații, în afară de presa scrisă. Lumea se îngrămădea în fața tipografilor, pentru a nu scăpa ultimele ediții. Șefii serviciilor de desfacere se scufundau încet dar sigur într-o nebunie furioasă.

Mici grupuri de gură-cască se adunau și în preajma studiourilor de radio și de televiziune, reduse la tăcere, comentând în șoaptă, ca la priveghiul unui mort. Ușile erau zăvorâte iar portarul nu lăsa înăuntru decât pe tehnicienii care încercau să lămurească problema. Unii dintre acești tehnicieni ajunseră la douăzeci și șase de ore de muncă neîntreruptă, fără a dormi.

George Bailey se trezi la amiază, cu o ușoară durere de cap. Se bărbieri, făcu un duș, se îmbracă și ieși; se mulțumi cu un mic dejun lichid, puțin alcoolizat și în sfârșit se simți cu mintea limpede. Cumpără ziarele de seară și citirea lor îi provocă o mare bucurie: avusese dreptate, nici acum nu se știa ce șchioapătă, dar șchiopăta serios.

Dar ce putea fi? Răspunsul veni odată cu ediția a doua a ziarelor de seară. Titlul era prezentat telegrafic, pentru a putea cuprinde literele de 36, cel mai mare dintre caracterele folosite:

PLANETA INVADATA AFIRMA SAVANT

În seara aceea nici măcar un singur abonat nu primi ziarul; vânzătorii ambulanți erau asaltați chiar la ieșirea din tipografie. În loc să ducă ziarele abonaților, cei mai șmecheri le vindeau obținând până la un dolar bucata. Cei proști și cinstiți, care nu vroiau să vândă, nu ajungeau nici ei la abonați, căci mulțimea le smulgea ziarele fără să le mai plătească.

La ultimele ediții titlurile suferiră o mică schimbare – mică din punct de vedere tipografic, însă mare din punct de vedere al conținutului:

PLANETA INVADATĂ AFIRMA SAVANȚII

Doar două litere mai mult, pentru a modifica „SAVANT” în „SAVANȚII”, două litere care schimbau cu totul înțelesul titlului.

În seara aceea la Carnegie Hall au fost bătute toate recordurile cu prilejul unei conferințe ținute la miezul nopții. O conferință neprevăzută și neanunțată.

Profesorul Helmetz coborâse din tren la ora 23 și 30 și fusese asaltat imediat de o mulțime de reporteri. Helmetz, profesor la universitatea din Harvard, era savantul care vorbise primul despre o invazie.

Harvey Ambers, directorul lui Carnegie Hall, își făcuse loc cu coatele prin gloata de ziariști. Când ajunsese lângă profesor își pierduse ochelarii, suflul și pălăria; se agăță de brațul lui Helmetz și, îndată ce își recăpătă suflul, îi strigă la ureche:

— Trebuie să țineți o conferință la Carnegie Hall! Cinci mii de dolari pentru o conferință despre duli!

— De acord. Măine după-amiază e bine?

Nu! Acum, imediat! Veniți cu mine!

— Dar...

— Vom avea sala arhiplină! Repede!

Și, nemaiavând ochelari și pălărie de pierdut, începu să dea din coate către ieșire, în timp ce răcnea:

— Lăsați-ne să trecem! îl veți putea asculta pe profesorul Helmetz la Carnegie Hall, aici oricum nu puteți auzi ceva; și nu uitați să faceți în drum

publicitate conferinței.

Publicitatea a fost atât de bine făcută, încât după ce Carnegie Hall s-a umplut până la refuz, au trebuit instalate difuzoare afară, pentru mulțimea masată în tot cartierul din preajmă. Oricare fabricant de mașini de spălat ori de spaghete ar fi plătit cu dragă inimă și un milion de dolari pentru dreptul de a folosi conferința într-un clip publicitar la radio sau la televiziune... dar din nefericire nu mai erau nici radio și nici televiziune care să-i poată difuza. Toate canalele erau ocupate de duli.

— Și acum, dacă sunt întrebări... spuse profesorul Helmetz.

— Professore! strigă un ziarist mai iute decât confrății săi, datele furnizate și radiogonometrie confirmă ceea ce ne-ați spus despre schimbarea care a intervenit în după amiaza aceasta?

— Hotărât. Către amiază toate semnalele captate au început să slăbească. La ora 14 și 45 au încetat cu totul. Până atunci undele radio veneau din cer, modificându-și neîncetat direcția în raport cu suprafața pământului, dar rămâneau fixe în raport cu constelația Leului.

— În raport cu ce stea din Leu?

— Cu niciuna din stelele care figurează pe hărțile cerului. Proveneau fie dintr-un punct imaterial din spațiu, fie de la o stea prea puțin luminoasă pentru a putea fi descoperită cu ajutorul telescoapelor noastre.

Dar astăzi, la ora 14 și 45... mai precis ieri, pentru că e trecut de miezul nopții... toate aparatele de radiogoniometrie au amuțit. Cu toate că semnalele persistă, ele sosesc acum din toate direcțiile, având aceeași intensitate. Bidulii erau toți la locul lor.

Nu se poate trage nicio concluzie. Pământul este în prezent încercuit, prins ca într-o gogoasă, de unde radio *care nu au niciun punct de origine* și care se rotesc fără încetare în jurul Terrei în toate sensurile, schimbându-și forma după plac... dar rămân totuși copii ale imaginii semnalelor radio de origine terestră, semnale care le-au atras la început atenția și le-au făcut să vină aici.

— După părerea dumneavoastră, provin de la o stea invizibilă pentru noi, ori au la origine un punct din spațiu?

— Înclin spre acest punct din spațiu. Și de ce nu? Nu sunt ființe materiale. Dacă au venit la noi de la o stea, aceasta trebuie să fie foarte puțin luminoasă pentru a nu putea fi văzută, de vreme ce ar fi în mod necesar relativ apropiată, adică doar la patruzeci și trei de ani-lumină, ceea ce nu-i o distanță exagerat de mare.

— Cum puteți determina această distanță?

— Admițând – asta ar fi ipoteza cea mai rezonabilă – că au pornit la drum îndată ce au recepționat primele noastre semnale radio, adică emisiunea literei S de către Marconi, cu optzeci și șase de ani în urmă, și având în vedere că primii

sosiți au apărut sub forma aceasta, e de presupus că au pornit către noi într-adevăr la recepționarea acestor prime semnale, căci în patruzeci și trei de ani ele au ajuns, logic, la un punct situat la o distanță de patruzeci și trei de ani-lumină; deplasându-se la rândul lor cu viteza luminii, bidulilor le-au trebuit tot atâta timp pentru a parcurge distanța în sens invers.

În mod logic, doar primii sosiți au luat forma semnalelor morse. Următorii au luat forma altor unde cu care s-au încrucișat (pe care poate chiar le-au absorbit) pe drum. La ora aceasta, în jurul Pământului trebuie să fie fragmente ale unor emisiuni care au fost difuzate abia cu câteva zile în urmă. Ba trebuie să existe și frânturi ale ultimelor emisiuni, care se pare însă că nu au fost încă reperate.

— Ați putea descrie un bidul, profesore?

— Nu mai mult sau mai puțin decât aș putea descrie o undă radio. Dacă e să pătrundem în adâncul problemei, bidulii *sunt* unde radio, cu toate că nu provin din aparatele noastre emițătoare; aceste unde reprezintă o formă de viață care are la bază mișcarea vibratorie, așa cum propria noastră formă de viață se bazează pe vibrația materiei.

— Și au diferite dimensiuni?

— Da... și oarecum de două ori. Undele radio se măsoară de la un pas la altul, ceea ce redă lungimea de undă. Având în vedere că bidulii

acoperă întreaga întindere a gamelor de unde a radioreceptoarelor noastre și ale televiziunii, putem alege între două ipoteze: fie au dimensiuni suficient de variate încât să ocupe întreaga scală, fie au facultatea de a se adapta la orice reglaj ce l-am putea face.

Dar asta nu se referă decât la lungimea de undă. Se mai poate afirma de asemenea că, într-un sens, o undă radio are o lungime „abstractă”, determinată de durata totală a emisiei sale. Atunci când o antenă emițătoare lansează un element de program care are o durată totală de o secundă, unda purtătoare a acestui program are o durată totală de o secundă-lumină, adică în linii mari 300 000 de kilometri. Un program cu o durată neîntreruptă de o jumătate de oră produce, într-adevăr, o undă purtătoare continuă a cărei durată totală va fi de treizeci de minute-lumină.

Bidulii, măsurați conform acestui al doilea criteriu, au mărimi între câteva mii de kilometri – corespunzător unei durate de câteva fracțiuni de secundă – și de milioane de kilometri – adică emisiuni de câteva secunde. Cel mai lung program emis vreodată a durat aproximativ șapte secunde, ceea ce reprezintă mai mult de două milioane de kilometri.

— Dar în sfârșit, domnule profesor Helmetz, de ce considerați drept un fapt stabilit că aceste unde sunt entități vii? De ce nu ar fi pur și simplu unde? Unde propriu-zise.

— Pentru că ceea ce numiți „unde propriu-zise” s-ar supune unui anumit număr de legi, așa cum materia inanimată este supusă unui anumit număr de legi. De pildă, un animal poate să urce un deal, pe când o piatră nu o poate face decât dacă intervine o forță externă. Acești biduli care ne-au invadat sunt forme de viață, pentru că au dovedit că au voință, pentru că știu să-și schimbe direcția deplasării lor și mai ales pentru că își păstrează identitatea: niciodată două semnale nu intră în conflict într-un receptor dat. Se succed, dar nu se suprapun. Nu se amestecă, cum ar face-o semnalele care sunt emise. Deci nu sunt „unde propriu-zise”.

— Credeți că ar putea avea rațiune?

Profesorul Helmetz își scoase ochelarii și îi șterse gânditor.

— Mă îndoiesc că o vom afla vreodată, spuse el într-un târziu. Inteligența unor ființe din categoria lor, în cazul că ar fi dotate cu inteligență, se situează pe un plan atât de diferit, încât nu poate exista un punct de intersecție de la care am putea stabili contactul. Noi suntem făcuți din materie. Ei sunt imateriali. Nu-i nimic comun între noi.

— Dar dacă au totuși o formă de inteligență...

— Și furnicile au un fel de inteligență. Numiți-o „instinct” dacă vreți, însă rămâne totuși o formă de inteligență; instinctul le permite să realizeze anumite lucruri, lucruri dictate de inteligență. Cu toate acestea nu putem stabili o comunicare cu

furnicile și este și mai puțin probabil că vom izbuti vreodată să comunicăm cu acești biduli. Diferența de inteligență dintre noi și furnici nu este prea mare, dacă o comparăm cu diferența care ne desparte de biduli, ca specie. Nu, nu cred că vom putea avea vreodată relații cu ei.

În privința aceasta profesorul avea dreptate. Comunicarea cu duli (contracție pe care obișnuința a impus-o numelui inițial de biduli) nu a putut fi niciodată stabilită.

Începând din ziua următoare, cursul acțiunilor industriei radio-electrice s-au stabilizat. După altă zi însă, cineva a pus profesorului Helmetz întrebarea de baraj, întrebarea cheie, iar ziarele au publicat răspunsul:

— Reluarea emisiunilor de radio și televiziune? Nu știu dacă vor fi reluate vreodată. Cu siguranță însă nu până bidulii nu vor pleca, și de ce ar pleca? Poate pentru că vor fi atrași de emisiunile radio de pe altă planetă? Atunci da. Dar cel puțin o parte dintre ei s-ar întoarce îndată ce vom reîncepe emisiunile de unde radio.

Acțiunile au căzut practic la zero în orele imediat următoare. Cu toate acestea nu s-au constatat scene de panică la diferitele burse de pe planetă: nu au fost vânzări spectaculoase pentru simplul motiv că nu erau cumpărători, nici panicați și nici liniștiți. Așa încât cei ce aveau acțiuni au trebuit să le păstreze.

Funcționarii posturilor de radio și televiziune au început să caute alte slujbe. Animatorii au fost cei care au găsit cel mai repede de lucru, datorită unui *boom* fără precedent al tuturor formelor de distracții.

— Două turnate! comandă George Bailey.

Barmanul îl întrebă ce înseamnă.

— Nu știu, Hank. Tocmai am avut o intuiție.

— O intuiție în legătură cu ce?

— Nici asta n-o știu. Fă-mi încă un amestec, să plec acasă.

Shakerul electric refuza să funcționeze și Hank se văzu nevoit să-l scuture cu mâna.

— Un exercițiu foarte bun, comentă George, te va face să mai slăbești puțin.

Hank mârâi, gheața scoase un clinchet vesel și lichidul din shaker curse în paharul lui George Bailey, care îl bău încet, savurându-l. Apoi ieși în furtuna de aprilie. Se ținea la adăpostul streășinei, în așteptarea unui taxi. Lângă el un bărbat în vârstă aștepta și el.

— Ce vreme! spuse George.

— Ați observat și dumneavoastră?

— Să observ ce?

— Priviți puțin, domnule dragă. Priviți puțin și veți observa îndată.

Bătrânul se îndepărtă. Cum nu venea niciun taxi, George rămase în continuare să aștepte. Și apoi, deodată, observă. Deschise puțin gura, o

închise la loc și făcu stânga împrejur intrând din nou în bar. Se duse la telefon și formă numărul lui Pete Mulvaney. Greși de trei ori numărul, înainte de a-l nimeri pe cel al lui Pete.

— Da? se auzi glasul lui Pete.

— Aici George Bailey. Ascultă, Pete... Ai observat ce vreme este?

— Ai dreptate. Nu sunt fulgere. Ar fi trebuit să fie, pe o furtună ca asta.

— Cum îți explici asta, Pete? Să fie dulii de vină?

— Bineînțeles. Și ăsta nu-i decât începutul. Dacă...

Un troznet și glasul lui Pete se auzi pierzându-se, până încetă cu totul.

— Alo! Alo! Pete! Mă auzi?

O arie cântată la vioară. Dar Pete Mulvaney nu cânta la vioară.

— Hei, Pete! Ce se întâmplă?

— Mă auzi, George? Nici telefonul n-o mai duce mult. Să aduci...

Alt trosnet. Paraziți și apoi o voce...

„... veniți la Carnegie Hall. Cei mai buni artiști care...”

George puse receptorul în furcă și ieși afară în ploaie îndreptându-se spre locuința lui Pete. Pe drum cumpără o sticlă de scotch: Pete nu mai apucase să-i spună ce să aducă, poate că dorea o sticlă cu scotch.

Într-adevăr asta dorise. Turnară în pahare și le ridicară. Lumina tremură, se stinse, apoi reveni,

dar foarte slab.

— Nu mai sunt fulgere, spuse George. Fără fulgere și în curând fără lumină. Acum pun stăpânire pe telefonie. Oare ce au cu fulgerele?

— Le mănâncă, cred. Bănuiesc că se hrănesc cu electricitate.

— Nu mai fulgeră. Dumnezeu! Mă pot lipsi de telefon, iar lumânările și lămpile cu gaz luminează destul de bine, însă fulgerele îmi vor lipsi. Îmi plac fulgerele. Doamne, ce-i asta?

Lumina se stinse complet. Pete Mulvaney își savură scotchul în beznă.

— Lumina electrică, frigidererele, mașinile de prăjit pâine, aspiratoarele...

— Boxele audio! îți dai seama, s-a terminat cu blestematele alea de boxe! Și combinele audio! Dar cinematograful?

— Adio cinema. În afară poate de cel mut, cu aparate cu manivelă și lămpi cu gaz, pe ecran mic. Închipuie-ți, George, fără automobile... Niciun motor nu poate funcționa fără electricitate.

— De ce nu? Dacă îl pornești cu manivela...

— Trebuie o scânteie. Cum s-o obții fără electricitate?

— Ai dreptate! Deci și fără avioane! Sau poate...

— Da și nu. Un reactor ar putea zbura fără curent, dar la ce ar folosi? Dacă n-ai curent, n-ai nici instrumente! Cum să-l pilotezi? La ochi?

— Și cu radarul s-a terminat. Nici războaie nu vor mai fi, mult timp de acum înainte.

Deodată George tresări:

— Pete, spune-mi un lucru, cum rămâne cu energia atomică? Mai poate funcționa?

— Mă îndoiesc. E vorba de fenomene electrice. Pun rămășag că dulii halesc până și neutronii liberi. (Dacă guvernul nu ar fi ținut evenimentul secret, ar fi câștigat rămășagul; o bombă A, ce trebuia testată în Nevada, se fleșcăise precum o pocnitoare udă, deoarece pilele atomice încetaseră să funcționeze una după cealaltă).

— Autobuzele și autocarele, spuse încet George... Pete, îți imaginezi! Ne vom întoarce la energia tradițională, la tracțiunea animală. Dacă ai bani de investit, cumpără-ți cai. Mai degrabă iepe. O iapă de reproducție va costa de o mie de ori greutatea ei în platină.

— Nu greșești. Nu uita însă aburii. Vom putea folosi totuși locomotivele și mașinile cu aburi fixe.

— Calul-de-fier pentru distanțele mari... dar brava mârtoagă pentru a te deplasa de ici până colo. Călărești, Pete?

— Am călărit cândva, dar acum sunt prea bătrân pentru asta. Mă voi mulțumi cu o bicicletă. Mă reped să-mi cumpăr una mâine, înainte de a începe iureșul.

— Bună idee. Ce plăcute vor fi străzile, fără mașini care să te calce. Și încă un lucru...

— Ce anume?

— Îmi voi cumpăra o trompetă. Pe vremea când eram la liceu cântam la trompetă. Sunt sigur că

îmi voi reaminti să cânt destul de repede. Și atunci mă voi retrage undeva la țară, să scriu în sfârșit romanul... Dar tipografiile?

— Se tipăreau cărți cu veacuri înainte de a se descoperi curentul electric, George. Va trebui să treacă puțin timp până ca tipografia să se recicleze, dar cărți vom avea. Din fericire.

George Bailey se ridică și privi de la fereastră strada cufundată în întuneric. Ploaia încetase iar cerul era semn.

Un tramvai cu luminile stinse era oprit în mijlocul străzii. Un automobil care tocmai trecea se opri, plecă încet de pe loc și se opri din nou, cu lumina farurilor tremurând. George ridică ochii către cer și sorbi puțin whisky.

— Fără fulgere... îmi vor lipsi fulgerele.

Adaptarea se făcu cu mai mare suplețe decât se sperase.

Reunit în sesiune extraordinară, guvernul luă înțeleapta hotărâre de a crea o comisie unică, cu puteri foarte limitate, doar cu trei subcomisii. Comisia principală, numită „Biroul de readaptare economică”, nu avea decât douăzecișisapte de membri; misiunea sa era să coordoneze eforturile celor trei subcomisii și să rezolve, repede și fără apel, orice conflict s-ar fi ivit între acestea.

Prima sub comisie luă numele de „Biroul transporturilor”. Acesta – cu titlu provizoriu, firește – începu prin a înlocui direcția căilor ferate

cu întreprinderi particulare. Locomotivele Diesel fură trase pe linii de garare, iar locomotivele cu aburi fură repuse în circulație, rezolvându-se totodată și problemele de circulație fără semnalizare electrică și telegraf. Biroul impuse apoi lista transporturilor prioritare: în primul rând aprovizionarea; după aceea articolele de strictă necesitate, în ordinea importanței lor. În lungul șinelor se îngrămădeau acum televizoare, aparate de radio, mașini de gătit electrice, frigidere și altele de acest fel, toate ieșite în stare nouă din fabrici, așteptând să fie recuperate ca metal vechi.

Toți caii fură decretați ocrotiți de către națiune; a fost stabilită și o ierarhie strictă, în funcție de calitățile fiecărui cal, iar toți caii au fost repartizați la muncă sau la reproducție. Caii de tracțiune nu au fost folosiți decât pentru cele mai importante transporturi. Programul de reproducție deveni obiectul tuturor atențiilor; se prevedea ca populația cabalină să se dubleze în următorii doi ani, să se cvadrupeze în trei și, înainte de șase ori șapte ani, în final să fie câte un cal în fiecare garaj din țară.

Agricultorii, pentru moment lipsiți de caii rechiziționați și ale căror tractoare rugineau pe câmpuri, fură nevoiți să învețe să-și folosească vitele ca animale de tracțiune.

Cea de a doua subcomisie, numită „Biroul de reintegrare umană”, având sarcina de a realiza exact ce sugera titlul, sub forma unui serviciu

public, distribui alocații de șomaj milioanele de persoane ale căror profesii dispăruseră odată cu electricitatea și își asumă misiunea de a redistribui mâna de lucru – misiune relativ ușoară, datorită creșterii uimitoare a numărului de lucrători cu adevărat manuali și asta în nenumărate domenii.

În luna mai erau treizeci și cinci de milioane de șomeri în Statele Unite; în luna octombrie a aceluiași an nu mai erau decât cincisprezece milioane. În mai 1988, adică după un an, mai rămăseseră cinci milioane de șomeri; în 1989 situația se îmbunătățise complet și, în urma faptului că ofertele de serviciu depășeau cererile, salariile au început să crească.

Sarcina cea mai grea a fost impusă subcomisiei a treia, numită „Biroul de reconvertire industrială”. Era vorba de a readapta fabricile echipate cu utilaje ce funcționau cu ajutorul curentului electric, care produceau bunuri de consum care la rândul lor foloseau electricitatea, în fabrici care să producă, fără electricitate, bunuri de consum esențiale, fabrici care urmau să funcționeze fără curent. O sarcină îngrozitoare...

Puținele mașini cu aburi disponibile (fuseseră golite până și muzeele) au trebuit exploatate douăzeci și patru de ore pe zi pentru a putea pune în funcțiune mașini-unelte ce produceau piesele necesare fabricării de mașini cu aburi fixe, de diferite puteri. Iar acestea din urmă, îndată după

ce ieșeau de pe porțile uzinelor, au fost și ele introduse la început în fabricarea mașinilor de același fel. Populația de mașini fixe cu aburi a crescut exponențial, așa cum se înmulțiseră caii, aplicându-se în ambele cazuri același principiu. În acest timp uzinele se goleau de mașinile și utilajele neconvertibile, care se îngrămădeau așteptând să fie topite.

Abia atunci când mașinile cu aburi care alcătuiau noua economie industrială au devenit suficient de numeroase, au putut fi folosite pentru a pune în funcțiune alte utilaje, în vederea producerii articolelor de consum, ca de pildă lămpi cu gaz, îmbrăcăminte, sobe cu cărbune sau păcură, căzi și mobilă.

Dar nu toate marile uzine au fost readaptate. În timpul când avea loc readaptarea industriei apăruseră pretutindeni mici întreprinderi artizanale; mici ateliere în care unul sau doi asociați reparau mobilier, încălțăminte sau făceau lumânări, adică întreaga gamă a articolelor ce pot fi produse lesne fără o mecanizare complicată. Aceste mici întreprinderi începură să adune averi, câtă vreme marea industrie nu putea să le concureze. După această primă perioadă, micii întreprinzători achiziționară utilaje cu aburi care să pună în funcțiune un echipament redus, participând la boom-ul ce urmă în mod firesc, revenire normală a angajării tuturor forțelor, adică la o putere de cumpărare normală. Artizanii

izbutiră astfel să țină piept marilor uzine în privința randamentului, continuând să le depășească din punct de vedere calitativ.

O parte a populației a dus-o greu în timpul epocii de readaptare, dar mai puțin greu ca pe vremea marii crize din anii '30. Readaptarea a fost mai rapidă, datorită unui motiv evident: în lupta împotriva regresiei din anii '30 legislatorul bâjbâia în întuneric. Nimeni nu înțelegea cauza regresiei – sau mai bine zis fiecare și-o explica în felul său, având de ales între miile de teorii care circulau – modalitatea de remediere urmând a fi descoperită. Economistii anilor '30 erau încredințați că situația era provizorie și că lucrurile își vor regăsi echilibrul, cu condiția să fie lăsați să acționeze. În realitate însă economistii nu înțelegeau nimic și, pe măsură ce experimentau, lucrurile se înrăutățeau din ce în ce.

Situația eu care se confruntau Statele Unite – și bineînțeles, și celelalte state – era însă limpede și fără echivoc în 1987. Nu mai exista electricitate; prin urmare trebuiau repuși în drepturi caii și utilajele cu aburi.

O situație limpede, fără „doar și poate”. Și, exceptând câțiva suciți, întreg poporul a pus umărul susținând guvernul.

1991...

Era aprilie și ploua. George Bailey aștepta pe peronul micii gări din Blakestown, Connecticut,

cu singurul scop de a vedea dacă va coborî cineva din trenul de la ora 15 și 14 minute.

Trenul intră în gară la 15 și 25 și locomotiva se opri pufăind. Garnitura era compusă din trei vagoane și unul de poștă, a cărui ușă se deschise pentru a se descărca corespondența, după care se închise la loc. Niciun alt bagaj, prin urmare foarte probabil nici călători...

Dar la capătul unuia dintre vagoane apăru o siluetă lungă și subțire; George Bailey izbucni într-un strigăt de bucurie:

— Pete! Pete Mulvaney! Ce naiba cauți aici?

— Bailey! Să mă ia naiba! Ce faci tu aici?

Cei doi bărbați se îmbrățișară.

— Eu? Trăiesc aici. Sunt doi ani de când am cumpărat ziarul local, care apare în fiecare duminică. M-a costat mai nimic și sunt redactor șef, reporter și băiat la toate. M-a ajutat un tipograf, iar Maisie are grijă de partea socială.

— Maisie? Maisie Hetterman?

— Maisie Bailey. Ne-am căsătorit chiar atunci când am cumpărat ziarul. Dar tu, ce-ai venit să faci aici?

— O călătorie de afaceri. Nu stau decât o noapte. Mă întâlnesc cu un oarecare Wilcox.

— Ah, Wilcox! E nebunul târgului... dar nu-i prost. Îl vei vedea mâine. Acum însă vii la mine și vom cina împreună. Maisie va fi bucuroasă să te revadă. Brișca mea e uite colo.

— E nemaipomenit! Ți-ai terminat treburile în

gară?

— Da, venisem la întâmplare, în căutare de noutăți; nu poți ști niciodată cine apare. De data asta tu ești noutatea. Să mergem!

— Ghie, puicuțo! făcu George.

Iapa porni în trap mărunț și George se întoarse către Pete.

— În ce domeniu te-ai reciclat?

— În cercetare. La uzina de gaz a orașului. Lucrez la perfecționarea becului cu incandescență. Wilcox ne-a scris că ar avea o idee. Dacă brevetul său e atât de valoros precum pretinde, îl voi lua cu mine la New York iar avocații societății vor negocia cu el problemele licenței.

— Merg bine afacerile?

— Formidabil! Gazul reprezintă viitorul. Toate construcțiile noi sunt echipate cu instalații cu gaz și multe dintre cele vechi se modernizează trecând pe gaz. Ne trebuie decât să te racordezi la rețea și ai iluminatul cu gaz asigurat. Nu poți opri progresul.

— Și cum e acum la New York?

— Un adevărat rai. Au rămas mai puțin de o jumătate de milion de locuitori și situația s-a stabilizat. A dispărut aglomerația, toată lumea are loc berechet. Iar în ceea ce privește aerul... e mai curat decât la malul mării, la Atlantic City. Am uitat până și mirosul de eșapament al automobilelor.

— Aveți cai suficienți?

— Aproape. Dar noua modă e bicicleta: fabricile de biciclete nu izbutesc să facă față cererii uriașe. Există câte un club de cicliști la fiecare câteva case și doar ologii nu se deplasează pe două roți. Oamenii sunt atât de sănătoși încât în curând medicii o să-și câștige cu greu pâinea.

— Ai bicicletă?

— Te cred! Una adevărată, făcută înainte de duli. Fac zilnic zece kilometri cu ea și mănânc de rup.

— Înțeleg, Maisie va trebui să mai pună o mână de fân în mâncare... Iată că am ajuns. Hoo!

La etaj se deschise o fereastră și Maisie își arătă capul.

— Bună seara, Pete.

— Mai pune un tacâm! strigă George. Îi arăt lui Pete proprietatea, duc calul la grajd și venim.

Lădițele cu litere, presa de mână, încăperile iluminate cu gaz ale unui mic săptămânal de provincie...

— George, spuse Pete Mulvaney, am impresia că ți-ai găsit locul. Erai făcut pentru meseria asta și locul ăsta.

— Niciodată nu m-am distrat mai bine. Învăț meseria de tipograf, nu-mi termin niciodată lucrul și mă simt fericit.

— Dar romanul pe care vroiai să-l scrii?

— Pe jumătate terminat și nu arată prea rău. Dar nu mai e romanul pe care am vrut să-l scriu pe vremuri; pe atunci eram cinic. Pe când acum...

— De fapt ondulații sunt cei care te-au adus aici.

— Cine?

— E adevărat, uit mereu că nu peste tot în țară se cunosc ultimele cuvinte născocite la New York. Acum că nu mai există radio. Ondulații sunt bidulii, așa îi numim acum; nu mai știu care savant specialist în studiul invadatorilor a spus că un bidul este o ondulație punctiformă în spațiu, un undulat. Iar de a doua zi invadatorii au căpătat numele de „ondulați”.

Au cinat în tihnă; George adusesese sticle de bere ținute la rece în pivniță.

— Te rog să mă ierți, Pete, nu îți pot oferi alcool. Eu m-am lăsat de băutură...

— Tu? Ai devenit abstinent?

— Nu. Nu am făcut vreun jurământ, nimic de felul acesta... dar iată că se împlinește aproape anul de când nu am mai pus picătură de alcool în gură. Nici nu știu de ce...

— Eu însă știu, spuse Pete. Știu sigur, de ce nu mai bei. Trebuie să-ți spun că nici eu nu mai beau, și din același motiv. Nu mai bem pentru că pur și simplu nimic nu ne mai împinge să bem... Ia spune, ce ai acolo, nu-i un televizor?

— Ba da, desigur. O amintire. Nu aș renunța la el pentru nimic în lume. Din când în când îl privesc și-mi amintesc de amestecătura ce se revărsa din el pe vremuri... Atunci mă duc și îi rotesc butoanele dar... nu se întâmplă nimic. Nu iese nimic din el, decât liniște. Liniștea poate fi

câteodată cel mai minunat lucru din lume. Dacă ar avea curent, nu m-aş putea bucura de linişte, ar veni imediat dulii. Bine că mi-am amintit de ei: ce fac dulii acum? Mai sunt aici? Nu s-au schimbat?

— Nimic nu s-a schimbat. Biroul de cercetări verifică zilnic; o maşinuţă cu aburi pune în funcţiune un dinam şi, de fiecare dată, imediat ce se produce curent, dulii îl halesc.

— Nu se mai crede că vor pleca vreodată?

— Helmetz e încredinţat că nu vor pleca niciodată. Bănuieşte că ei se propagă în funcţie de cantitatea de electricitate disponibilă. Dacă în alt punct din univers o altă civilizaţie ar atinge stadiul radioului şi televiziunii, se vor năpusti desigur într-acolo şi unii dintre ei se vor stabili... Dar şi la noi vor rămâne destui şi se vor înmulţi ca muştele din clipa în care vom reîncepe să producem curent electric. În aşteptarea acestui fenomen supravieţuiesc mâncând electricitatea din atmosferă. Cum îţi petreci serile aici?

— Ce fac? Citesc, scriu, îmi vizitez prietenii, atunci când nu ne vizitează ei pe noi; mergem la spectacolele unui teatru de amatori – Maisie este preşedintele „Comedianţilor din Blakestown” şi se mai întâmplă să-mi asum şi eu câte un rol mai mic într-o piesă. Acum că nu mai există cinematograful, toată lumea se interesează de teatru şi asta ne-a făcut să descoperim amatori foarte talentaţi. Avem şi zile de şah, plimbări cu bicicleta, mese la iarbă

verde... nici nu avem destul timp pentru a le putea face pe toate. Pentru a nu mai pomeni despre muzică. Toți cântăm la câte un instrument, sau cel puțin încercăm.

— Chiar și tu?

— Da, m-am reapucat de trompetă. Sunt prim trompetist la Silver Concert Band... Dumnezeu! Era să uit. Avem în seara aceasta repetiție, în vederea concertului de duminică. Te rog să mă ierți, dar va trebui s-o șterg.

— Nu te-aș putea însoți? V-aș asculta repetând. Dar, știi, sunt și eu flautist...

— Ești flautist? N-or să te mai lase să pleci, îți vom găsi un flaut. Duminică nu-i decât peste trei zile...

Dar Pete nu mergea nicăieri fără propriul său flaut. Se duse să-l scoată din valiză, George puse mâna pe trompetă și Maisie luă loc în fața pianului.

Ploaia încetase. În noaptea întunecată răsunau copitele unui cal. De undeva de departe răsună clopoțelul unei biciclete. De peste drum o gitară acompania glasul unui bărbat ce cânta o melodie veche. George trase adânc în piept aerul proaspăt și umed, cu parfum primăvărat.

Liniștea serii.

Undeva, departe, tuna.

„Doamne, își spuse George, dacă ar fi fost și fulgere...” Fulgerele îi lipseau mult.

Dumnezeu

Amabilul moș cu barbă lungă și albă surâse.

— Fii bine venit în rai, Petre. Și pe mine mă cheamă Petre, cred că știi. Nădărduesc că vei fi foarte fericit aici.

Iar Petre, care nu avea decât patru anișori, trecu prin poarta de sidef și porni în căutarea lui Dumnezeu.

Pășea pe străzi de o curățenie fără cusur, mărginite de case strălucitoare, întâlnind numai oameni fericiți, însă pe Dumnezeu nu l-a întâlnit.

Depănă astfel mult timp din picioare, se simțea obosit, dar nu încetă să meargă mai departe. Unii îi vorbeau atunci când îl întâlneau, dar nici nu-i asculta. În cele din urmă ajunse la o casă din aur curat, mai mare decât toate celelalte, atât de mare încât și-a dat seama că îl găsisese în sfârșit pe Dumnezeu, sau cel puțin locul în care trăia.

Când s-a apropiat, ușile cele mari s-au deschis și pătrunse înăuntru. La un capăt al sălii uriașe se găsea un tron mare din aur, însă Dumnezeu nu era așezat pe el.

Podeaua era moale și mătăsoasă, căptușită. În mijloc, la jumătatea drumului dintre tron și uși, Petre se așeză, așteptându-l pe Dumnezeu. După câțva timp se culcă și adormi.

A dormit câteva minute, ori câțiva ani?

Deodată auzi pași ușori ce se apropiau; Petre știu că Dumnezeu este cel care se apropia. Se trezi fericit.

Dumnezeu se apropia. Ochii lui coborâră asupra lui Petre și dintr-o dată privirea i se lumină de bucurie. Petre alergă spre el iar Dumnezeu își puse mâna pe capul lui Petre și îi spuse cu blândețe:

— Bună ziua, Petre.

Apoi privirea lui se îndreptă către tron și chipul său își schimbă expresia.

Încet, căzu în genunchi și își plecă fruntea, ca și cum aproape i-ar fi fost teamă. Dar de cine se putea teme Dumnezeu?

Petre înțelegea prea bine că lui Dumnezeu nu-i putea fi teamă, că era doar o joacă. Și Petre intră în joc.

Petre vântură din codița sa pentru a arăta că înțelegea bine că este numai un joc, apoi se întoarse și începu să latre către lumina orbitoare care scălda tronul de aur.

Mă Iubește, Nu Mă Iubește, Mult, Puțin...

Doctorul Michaelson o plimba pe soția sa, care se numea doamna Michaelson, prin vastul laborator seră. Era prima oară după multe luni când doamna Michaelson vizita locurile în care soțul ei făcea experiențe și cercetări, iar în cursul acestor luni apăruseră multe materiale noi în laborator.

— Prin urmare vorbeai serios, John, spuse în cele din urmă doamna Michaelson, atunci când susțineai ca experimentezi posibilitatea comunicării cu florile? Am fost sigură că glumeai.

— Nicidecum, este un lucru foarte serios. Contrar credinței răspândite, florile comunică între ele. Într-un fel telepatic, proiectând imagini în loc de cuvinte.

— Ele comunică între ele, dar nu vrei să spui că...

— Contrar credinței răspândite, draga mea, este posibil să se stabilească o comunicare între oameni și flori; este adevărat că până acum nu am izbutit să obțin legătura decât într-un singur sens: pot să captez gândurile lor, dar nu să le trimit mesaje ale propriilor mele gânduri.

— Dar... cum procedezi pentru a le capta imaginile, John?

— Contrar credinței răspândite, gândurile – atât cele umane cât și cele florale – sunt unde electromagnetice care pot fi... Dar să lăsăm teoria, mai simplu ar fi să-ți arăt cum are loc

transmiterea gândurilor.

Doctorul Michaelson o chemă pe asistenta sa, care lucra în celălalt capăt al cabinetului:

— Domnișoară Wilson, vrei să fii amabilă să ne aduci comunicatorul?

Domnișoara Wilson aduse comunicatorul. Acesta era alcătuit dintr-o panglică din care ieșea un fir care ducea la o tijă; panglica se fixa în jurul frunții, iar tija trebuia ținută de mânerul ei izolator. Doctorul Michaelson îi puse soției sale panglica și ea apucă în mână capătul izolat al tije.

— E foarte simplu. Dirijezi tija către floare, iar ea se comportă precum o antenă captatoare de imagini. Vei putea constata în felul acesta, contrar credinței răspândite...

Dar d-na Michaelson nu-l mai asculta pe soțul ei. Rămăsese încremenită, cu antena îndreptată către un ghiveci cu margarete așezat pe marginea ferestrei. După ce se concentrează în modul acesta timp de câteva minute, d-na Michaelson puse antena pe masă, scoase un pistol mic din poșetă și-l împușcă întâi pe soțul ei și apoi pe domnișoara Wilson.

Contrar credinței răspândite, pentru a afla dacă ești iubit puțin, mult sau deloc, nu este neapărat nevoie să rupi petalele margaretelor.